

Inpassingsplan Stadsweide Roermond

Provincie Limburg

Inpassingsplan

Stadsweide Roermond

Provincie Limburg

Toelichting

Bijlagen

Regels

Bijlage

Verbeelding

Schaal 1:5.000

Datum:

December 2011

Vastgesteld:

10 februari 2011

Onherroepelijk:

9 december 2011

Projectgegevens:

TOE05-HSVZ0009-01a

REG05-HSVZ0009-01a

TEK05-HSVZ0009-01a

Identificatienummer:

NL.IMRO.9931.PIPStadsweideRmond-OH01

CROONEN ADVISEURS

ruimtelijke vormgeving & ordening

Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen

T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99

E info@croonen.nl – I

Inhoud

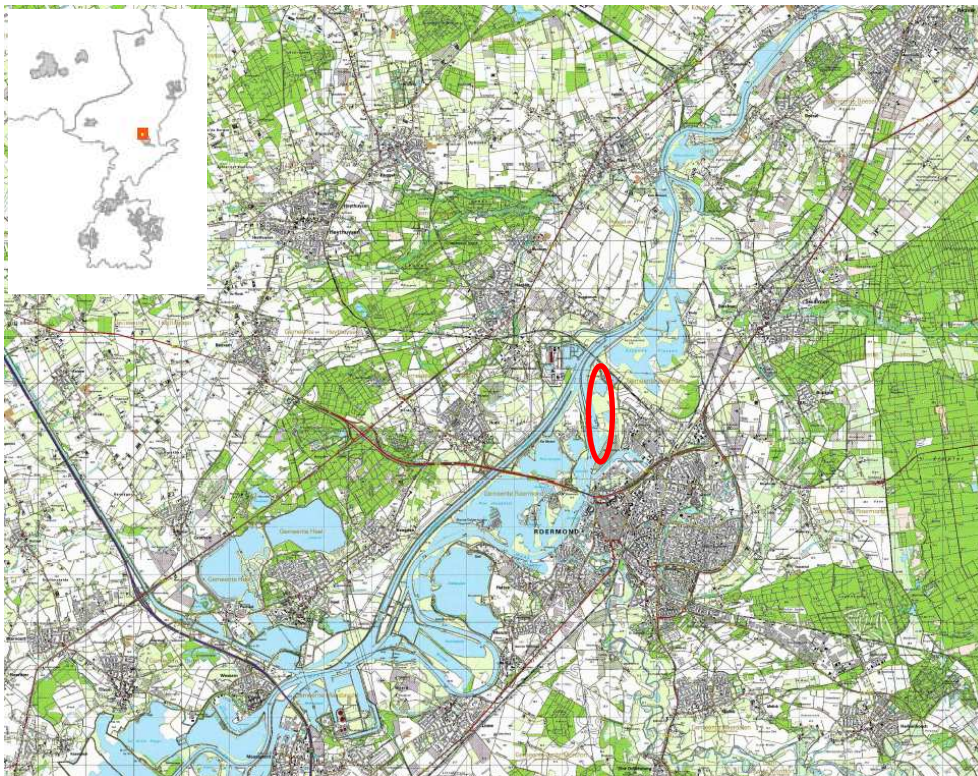
1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding planherziening	1
1.2	Ligging, begrenzing en juridische status van het plangebied	2
1.3	Bij het plan behorende stukken	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Gebieds- en planbeschrijving	5
2.1	Ontstaansgeschiedenis en huidige ruimtelijke structuur	5
2.2	Functionele structuur	7
2.3	Planbeschrijving	8
3	Ruimtelijk beleid	15
3.1	Rijksbeleid	15
3.2	Provinciaal en regionaal beleid	22
3.3	Gemeentelijk beleid	37
3.4	Toetsing aan beleidskader	41
4	Omschrijving deelaspecten	43
4.1	Milieu	43
4.2	Externe veiligheid	47
4.3	Waterhuishouding	50
4.4	Archeologie	53
4.5	Cultuurhistorie	55
4.6	Aardkundige waarden	56
4.7	Flora en fauna	57
4.8	Landschapswaarden	59
4.9	Verkeer en infrastructuur	60
4.10	Conclusies, algemeen/samenvattend	61
5	Juridische planopzet	63
5.1	Wabo	63
5.2	Verbeelding en regels	63
5.3	De bestemmingen	64
6	Uitvoerbaarheid	69
6.1	Economische uitvoerbaarheid en Grexwet	69
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	69
7	Bronnen	73
7.1	Boeken en rapporten	73
7.2	Websites	75

Bijlage:

- Eindverslag zienswijzenprocedure artikel 3.8 Wro

Separate bijlagen:

- Definitief Inrichtingsplan – Nevengeul Stadsweide Roermond. De stappen naar een optimaal herontwerp. (Dienst Landelijk Gebied, 17 november 2010)
- Nevengeul Stadsweide Roermond. Sobek modelberekeningen definitief ontwerp (Royal Haskoning, 2010)
- Probleeminventarisatie en –analyse conventionele explosieven Stadsweide te Roermond (Explosive Clearance Group, 2009)
- Rapportage bodemonderzoek natuurontwikkelingsplan Zandmaas Pakket II. Locatie: Nevengeul Stadsweide Roermond (Witteveen + Bos, 2006)
- Natuurtoets Nevengeul Stadsweide (Kurstjens Ecologisch Adviesbureau, 2009)

Figuur Topografie plangebied en omgeving (Provincie Noord-Brabant, 2005).

Figuur Topografie plangebied en omgeving en begrenzing (Dienst Landelijk Gebied, 2010).

1 Inleiding

1.1 Aanleiding planherziening

DLG heeft in opdracht van de Provincie Limburg een inrichtingsplan opgesteld voor de aanleg van een meestromende nevengeul in de Stadsweide Roermond. Het is één van de kansrijke maatregelen uit Zandmaas pakket II die in het kader van Natuurrealisatie Zandmaas verder is uitgewerkt.

De planvorming is begeleid door vertegenwoordigers van betrokken organisaties in de Projectgroep nevengeul Stadsweide Roermond.

De nevengeul maakt, vanwege de noodzaak om de chemische en biologische waterkwaliteit van het waterlichaam Zandmaas te verbeteren, deel uit van het maatregelenpakket in het Stroomgebied beheerplan Maas 2009-2015.

De nevengeul, die een permanent meestromend karakter krijgt, is nodig om weer wat meer natuurlijke rivierdynamiek terug te brengen in de Zandmaas. De Zandmaas is van nature namelijk een rivier met een grote variatie in afvoer en een hoge mate van dynamiek. Echter door kanalisatie van de rivier en aanleg van stuwen heeft de rivier vrijwel al haar dynamiek verloren.

Stromende nevengeulen zijn belangrijk voor het ecologisch functioneren van de Maas, omdat ze:

- karakteristieke, riviergebonden milieus bevatten als zand-/grindbanken en steilranden;
- belangrijk leefgebied vormen voor riviergebonden en stroomminnende flora en fauna;
- karakteristieke processen als erosie, sedimentatie en meandering terugbrengen;
- de ecologische corridorfunctie van de rivier versterken.

Daarnaast leveren ze een bijdrage aan de waterkwaliteit van de rivier en brengen ze avontuur terug in het landschap.

Naast de nevengeul voorziet dit plan tevens in de omvorming van het bestaande landbouwgebied in een gevarieerd natuurgebied, waar grasland, ruigte en struweel/bos elkaar afwisselen. Grote grazers spelen een belangrijke rol in de realisatie van dit beeld. Naast allerlei riviergebonden dier- en plantensoorten zal het nieuwe natuurgebied een grote aantrekkingskracht gaan uitoefenen op recreanten om er al wandelend en fietsend te vertoeven.

Planologisch gezien is de omzetting van de gronden in het plangebied naar een natuurbestemming mogelijk via een wijzigingsbevoegdheid. Omdat het gebied nu als geheel ontwikkeld wordt, is er voor gekozen het gehele gebied op directe wijze positief te bestemmen. Deze totaalontwikkeling maakt het mogelijk het gebied in het geheel, op een samenhangende wijze uit te voeren. Dit komt de uitvoerbaarheid, de efficiëntie en de kwaliteit van het gebied ten goede. Om de totaalontwikkeling op een goede wijze uit te voeren is voor het plan een provinciaal inpassingsplan (PIP) opgesteld.

In haar brief van 27 juli 2010 geven burgemeester en wethouders van Roermond aan, namens de gemeenteraad, te kunnen instemmen met het voornemen van de provincie hiertoe, (mede) omdat de te realiseren doelen hoofdzakelijk provinciale belangen zijn.

De realisatie van het Inpassingsplan Stadsweide Roermond dient uiterlijk 31 december 2015 te zijn gerealiseerd. Dit in verband met de toegezegde financiering vanuit de Kader Richtlijn Water. Deze financiering vervalt indien niet voor 1 januari 2016 de Stadsweide Roermond geheel is ingericht. De overige financiering van het project wordt gedekt door deels de Veermangelden (Zandmaas pakket II), regulier EHS inrichtingsgeld, bijdragen vanuit de Kaderrichtlijn Water (Rijkswaterstaat en Waterschap Roer en Overmaas), bijdragen vanuit de gebiedsontwikkeling Midden Limburg en de gemeente Roermond.

Qua planning van de werkzaamheden betekent dit dat medio 2012 gestart dient te zijn met de werkzaamheden ten zuiden van de Maasnielderbeek en het gedeeltelijk dempen van de plas 'De Sneppen'. Vervolgens dienen de werkzaamheden aan de overige gronden uiterlijk in 2013 te zijn gestart. Dit betekent dat de gronden uiterlijk medio 2012 in eigendom dienen te zijn van de provincie Limburg. Hierdoor zullen de kosten aanzienlijk lager zijn, aangezien de inrichting van het projectgebied op deze wijze in één keer uitgevoerd kan worden in plaats van in fases.

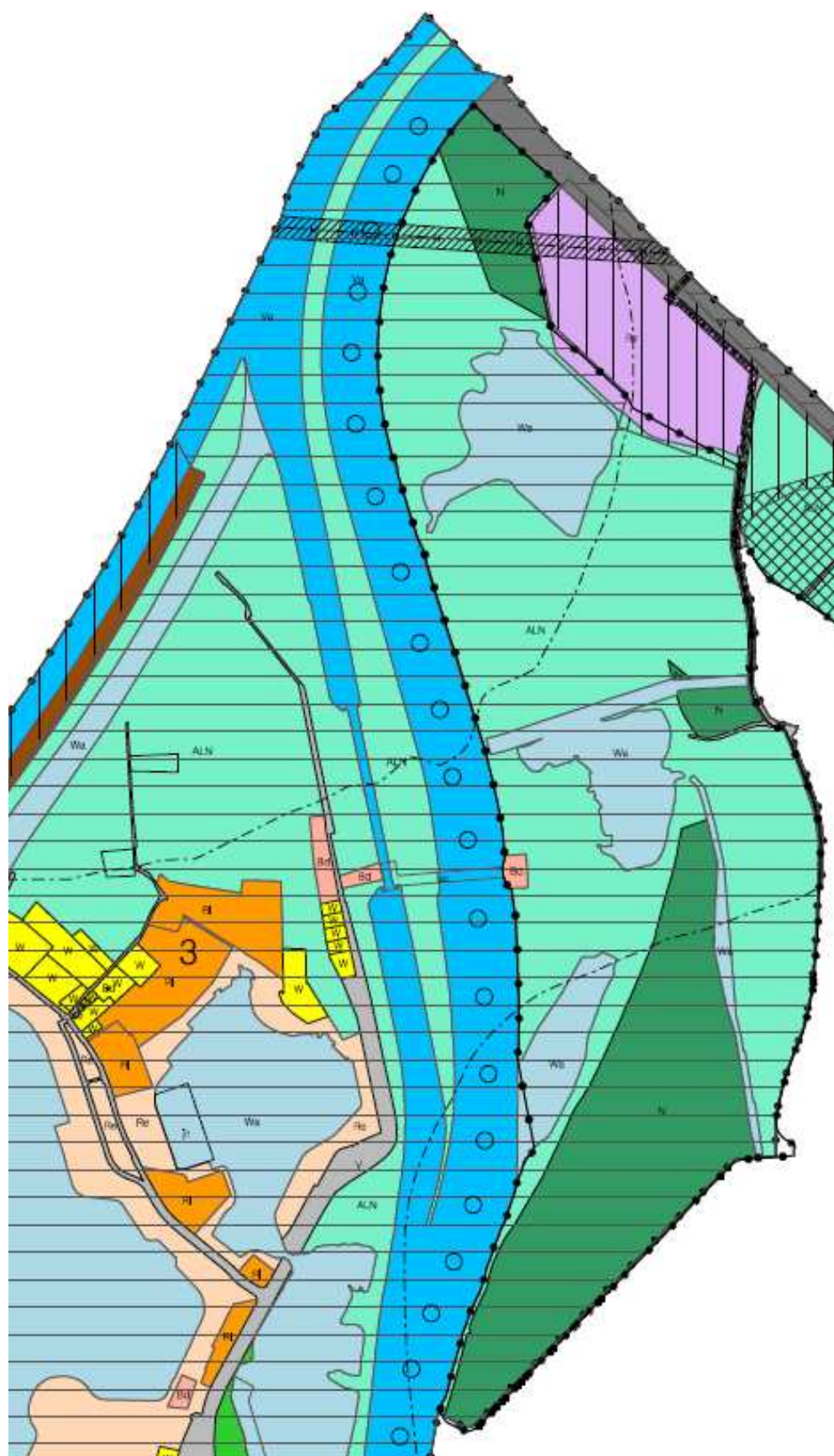
1.2 Ligging, begrenzing en juridische status van het plangebied

Het plangebied van voorliggend inpassingsplan ligt ten noordwesten van de kern Roermond en ten westen van het buurtschap Leeuwen, aan de oostzijde van de Maas, tussen rivierkilometer 80 en 85.

De instroomopening van de nevengeul ligt net bovenstrooms van de stuw Roermond en de nevengeul stroomt net stroomopwaarts van de spoorbrug uit in de Maas.

Het plangebied wordt aan de noordkant begrensd door de spoordijk en de rioolwaterzuiveringsinstallatie, aan de oostkant door de Roroweg, aan de zuidkant door de Willem Alexanderhaven en aan de westkant door de Maas. De totale oppervlakte van het plangebied is 118 ha, waarvan de bomenweide -die al als natuurterrein is ingericht- in het zuidelijke deel circa 18 ha beslaat. De bestaande plassen Stille en De Sneppen vormen samen met de oude Maasarm circa 13 ha. Het overige deel is circa 87 ha groot. De ingrepen bestaan uit de aanleg van de nevengeul zelf en inrichting van het resterende deel van de Stadsweide tot natuurgebied.

Voor het plangebied van de Stadsweide geldt nu nog het bestemmingsplan 'Buitengebied Maas en Maasplassen' (vastgesteld op 28 juni 2007 en goedgekeurd op 22 januari 2008).

Bestemmingen

N	natuur
ALN	agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurwaarden
A	agrarische doeleinden
Wa	water
Va	vaarwegen
Ri	recreatieve doeleinden intensief
Re	recreatieve doeleinden extensief
Bd	bijzondere doeleinden
W	woondoeleinden
Ww	woonwagencentrum
Rz	rioolwaterzuiveringsinstallatie
V	verkeersdoeleinden
Vr	verkeersdoeleinden railverkeer
G	groenvoorzieningen
Wk	waterkering

Dubbelbestemmingen

	hoogspanningsleidingen
	gastransportleiding
	rioolperleidingen
	stroomvoerend rivierbed
	waterbergend rivierbed
	beschermingszone waterkering

Aanduidingen

	grens van het bestemmingsplan
	bouwvlak
	archeologisch waardevol gebied
	ecologische verbindingzone
	deelgebieden binnen recreatieve doeleinden intensief
	sluizencomplex
	jachthaven
	bedrijfsdoeleinden
	zone woonboten + maximum aantal
	contour industriewaal 50d(BA)

Informatieve aanduidingen

	gemeentegrens
	kadastrale en topografische gegevens

Figuur Plankaart vigerend bestemmingsplan 'Buitengebied Maas en Maasplassen' en legenda, met begrenzing bestemmingsplangebied Stadsweide (zwarte lijn met bolletjes) (Croonen Adviseurs, 2007).

Daar binnen zijn de volgende bestemmingen van toepassing:

- Water (Wa), voor de verschillende bestaande waterplassen Stille en De Sneppen, een deel van de oude Maasarm en de riviertjes Oude Roer en Maasniel-derbeek;
- Rioolwaterzuiveringsinstallatie (Rz), voor een strook grond ten zuiden van de bestaande rioolwaterzuiveringsinstallatie;
- Bijzondere doeleinden (Bd), voor een stuwgebouwtje;
- Natuur (N), voor alle gronden met bestaande natuur en/of agrarisch (mede)gebruik;
- Agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurwaarden (ALN), voor het grootste deel van het plangebied;
- Een tweetal aanduidingen van een contour industrielawaai 50 d(B)A;
- De dubbelbestemming 'Stroomvoerend Rivierbed', die over alle voornoemde bestemmingen heen ligt;
- De dubbelbestemming 'Leidingen', ten behoeve van een 150 kV hoogspanningsleiding, die in het noorden over het plangebied loopt.

1.3 Bij het plan behorende stukken

Voorliggend (voorontwerp)inpassingsplan bestaat uit een planologisch-juridisch gedeelte, de verbeelding en de bijbehorende regels, en uit een toelichting. Daarnaast zijn/worden, als (separate) bijlagen, rapporten over specifieke milieuaspecten en uitkomsten van verschillende overlegprocedures toegevoegd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de huidige situatie en de toekomstige situatie van het plangebied beschreven. Het beleidskader dat van toepassing is op de locatie en het initiatief is opgenomen in hoofdstuk 3. Aan de hand van de omschrijving van de planologische aspecten ter plaatse en in de directe omgeving van het plangebied worden in hoofdstuk 4 de randvoorwaarden voor het initiatief geschetst.

De feitelijke juridische planopzet en de uitvoerbaarheid van het initiatief komen respectievelijk in hoofdstuk 5 en 6 aan bod.

In het laatste hoofdstuk 7 is een overzicht opgenomen van de bronnen die bij de totstandkoming van dit plan gebruikt zijn.

2 Gebieds- en planbeschrijving

2.1 Ontstaansgeschiedenis en huidige ruimtelijke structuur

Het plangebied ligt in het terrassenlandschap van de Maas, in het noordoostelijke deel van de Centrale Slenk, in de recente riviervlakte. De Stadsweide ligt midden in deze jonge rivierafzettingen in het brede rivierdal. Het landschap bestaat uit een kronkelwaard met riviergeul, die vanaf de Middeleeuwen tot in de recente tijd zijn gevormd.

De koeien van de Roermondse burgers graasden tot begin jaren dertig van de vorige eeuw in de Stadsweide.

Er was al eerder een inrichtingsplan opgesteld voor de Stadsweide Roermond (Natuurontwikkeling Stadsweide, DLG, 2005). Doelstelling was realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (rijks-EHS). Het inrichtingsplan omvatte de hele Stadsweide Roermond, met een accent op het zuidelijke deel. De voorgestelde ingrepen bestonden onder andere uit inrichtingsmaatregelen (afrastering, aanplant Sleetdoorns, verwijderen bouwvoor), begrazing met grote grazers, de aanleg van een nevengeul en maatregelen om recreatief medegebruik mogelijk te maken. Inmiddels is de eerste fase van de inrichting onder de vlag van NBL (Natuur Buiten Landinrichting) in 2006 uitgevoerd. Dit betekent dat in het meest zuidelijke deel van het plangebied rasters zijn aangelegd, een informatiebord en bankjes zijn geplaatst en het beheer inmiddels met grote grazers wordt uitgevoerd door Staatsbosbeheer.

Het 'Inrichtingsplan nevengeul Stadsweide Roermond (januari 2007)' dat de basis vormt voor voorliggend inpassingsplan, gaat op verschillende onderdelen verder dan het eerdergenoemde inrichtingsplan. Zo zijn de meest geschikte/gewenste locatie en inrichting van de nevengeul nogmaals onder de loep genomen en aangepast, gebruik makend van de meest recente kennis en inzichten hoe een nevengeul zou moeten/kunnen functioneren (morfologisch gedrag, debiet, etc.). Ook is voortschrijdend onderzoek meegenomen (onder andere landschapskader Noord en Midden Limburg) en zijn de bodemkwaliteit en de grondstromen in kaart gebracht. Daarnaast zijn de effecten van de maatregelen op de waterstanden van de Maas berekend, hetgeen van belang is voor de vergunbaarheid van de ingreep (Waterwet, voorheen de Wbr). Dit alles heeft ertoe geleid dat een deel van de destijds voorgenomen ingrepen is gewijzigd, aangepast en/of verder is gedetailleerd.

Aanvullende onderzoeken in 2008 en 2009 hebben geresulteerd in een herontwerp, waarbij het tracé van de nevengeul meer oostelijk is gelegd. De vegetatieontwikkeling zal door beheer en onderhoud binnen de perken gehouden worden. Dit heeft tot doel een uitvoerbaar en vergunbaar plan, dat bij hoogwatersituaties niet leidt tot extra opstuwing van de Maas. Deze stappen staan beschreven in het 'Definitief Inrichtingsplan Nevengeul Stadsweide Roermond' van oktober 2010.

Binnen het plangebied worden diverse (veld)namen gehanteerd, zoals deze in navolgende figuur zijn weergegeven.

Figuur: (Veld)namen plangebied en omgeving (Dienst Landelijk Gebied, 2007).

Het plangebied bestaat uit de volgende deelgebieden:

De Grote Stadsweide Roermond; een boomweide van populieren in het zuiden. Begin 2010 zijn de meeste oudere exemplaren gekapt, in verband met het risico voor recreanten en grote grazers bij schade door onder andere storm. Tussen de bomen ligt een patroon van oude geulen.

De uiterwaarddelen van Stadsweide nabij de stuw liggen vrij laag en overstromen al bij een afvoer tussen de 500 en 750 m³/s. Wanneer het Maaspeil stijgt, stroomt het water eerst benedenstrooms van de stuw de uiterwaarden in, waardoor de lage delen rond De Sneppen, de Stille en het tussenliggende gebied (samen vormen deze de Oude Maasarm) onder water komen te staan. Bij een afvoer van ongeveer 900 m³/s begint ook de weg tussen de Stille en de Oude Roer onder te lopen en stijgt de waterstand in de Oude Roer. Ook de lage delen in de bomenweide beginnen te inunderen. Bij afvoer van circa 1.100 m³/s overstroomt de oever in het bovenstroomse pand (bij de haven) en gaat de Oude Roer meestromen met de Maas.

De Sneppen is een geïsoleerde waterplas van ongeveer 7 ha, met een gemiddelde diepte van 4 m. Ondanks dat de plas dicht tegen de Maas aan ligt, staat hij er niet direct mee in verbinding. De plas is ontstaan na grindwinning en wordt in de huidige situatie gebruikt voor de hengelsport. De waterkwaliteit is vrij slecht.

De plas de Stille heeft een oppervlakte van circa 4 ha en een maximale diepte van 2 m. Via de Oude Roer wordt (rivier)kwelwater afgevoerd naar de Stille. De Stille staat sterk onder invloed van de Maas, via de Maasnielderbeek, waardoor deze vrij vaak overstroomt en er weer een nieuwe laag slib wordt afgezet. De waterkwaliteit van de Stille is erg matig tot slecht.

Net stroomafwaarts van de Maasstuw stroomt de Maasnielderbeek uit in de Maas. Deze beek voert voornamelijk 0,5 m³/s effluent van de RWZI af. De huidige afvoercapaciteit van de Maasnielderbeek van 8 m³/s bij regenval moet ook in de toekomstige situatie gewaarborgd blijven. De waterkwaliteit van de Maasnielderbeek is van matige kwaliteit en daarom mag deze beek niet samenvloeien met de nieuwe nevengeul.

2.2 Functionele structuur

De zuidelijke punt van de Stadsweide met de populieren is in 2006 al ingericht als natuurgebied. Er lopen grote grazers in dat deelgebied rond en er zijn bankjes en informatieborden geplaatst.

De rest van het plangebied heeft nog vooral een landbouwfunctie (akkers en grasland). Een aantal percelen tegen de bebouwing van Leeuwen aan is in gebruik als paardenweitje. Van de twee aanwezige plassen wordt vooral De Sneppen gebruikt voor de hengelsport.

Ondanks de ligging vlakbij Roermond wordt er op dit moment beperkt gerecreëerd in de Stadsweide.

Het gebied wordt vooral gebruikt door vissers, waarbij de meeste hengelaars langs de kade van de Willem Alexanderhaven vissen, maar ook bij de stuw en De Sneppen. Soms wandelen er mensen langs de dijk en een enkele keer komt er een vogelaar in het gebied. Daarnaast trekt de stuw Roermond enig publiek.

2.3 Planbeschrijving

De nevengeul Stadsweide Roermond bestaat uit een 2.600 m lange waterloop, die om de stuw Roermond heen loopt en permanent rivierwater van het bovenstroomse naar het benedenstroomse stuwrand voert. In principe vormt de geul zichzelf door erosie en meandervorming, maar initieel vindt er graafwerk plaats om te zorgen dat het water in de nevengeul stroomt en de gewenste dynamiek op gang komt. De nevengeul heeft het formaat van een flinke beek. Er is voor gekozen circa 1% van de variabele Maasafvoer via een regelbaar inlaatwerk in de nevengeul te laten stromen. Dit biedt de mogelijkheid de nodige afvoervariatie in de geul te realiseren, alsmede de morfologische ontwikkeling te beïnvloeden, mocht dit proces veel te snel of te langzaam gaan verlopen. Andere maatregelen bestaan uit de aanleg van bruggen en herinrichting van het landbouwgebied tot natuurterrein. Ook recreatieve voorzieningen, zoals de aanleg van wandel- en fietspaden, zitbanken en informatiepanelen, vormen een belangrijk onderdeel van het inrichtingsplan.

Door het graven van de kleine nevengeul ontstaat er enerzijds wat meer ruimte voor de rivier, omdat vrijwel alle vrijkomende grond (circa 100.000 m³) in het plangebied onder water in de plas De Sneppen kan worden geborgen. Anderzijds zal door vegetatieontwikkeling de stromingsweerstand gaan toenemen, wat tot hogere waterstanden in de Maas zou leiden. Door middel van rivierkundige berekeningen is aangetoond dat het plan vergunbaar is, mits de vegetatieontwikkeling door aanvullend beheer en onderhoud plaatselijk wordt beperkt.

Het definitieve inrichtingsplan voor de Stadsweide (november 2010), inclusief maatregelen, staat in de volgende figuur.

Voor het realiseren van het natuurgebied met een vrij afstromende en eroderende nevengeul is een aantal grotere maatregelen nodig:

- realiseren van een nevengeul;
- aanleg van een inlaatwerk;
- inrichten van het natuurgebied;
- maatregelen ten behoeve van recreatief medegebruik.

Bovendien moet het hele plangebied duurzaam worden beheerd en onderhouden.

Nevengeul

De nevengeul begint in het zuiden bij de boomweide en loopt vervolgens licht meanderend verder. De geul passeert een grote afvoerleiding (van de papierfabriek) en plas de Stille aan de oostzijde, waar de Oude Roer wordt aangetakt, en kruist via een grote duiker de Maasnielderbeek. De Sneppen zal deels worden gedempt (met het vrijkomende materiaal uit de nevengeul). Hierdoor kan de nevengeul met eenzelfde profiel doorlopen door De Sneppen, langs de rioolwaterzuivering en richting de Maas bij de spoorbrug. Het laatste deel van de geul zal bestaan uit een nevengeul met aan weerszijden een ontgraven, bakvormig profiel. Dit deel is aangeduid als 'hoogwatergeul'. De zomerdijk aan het einde van de hoogwatergeul wordt plaatselijk ingekort. De hoogspanningsmast valt buiten de ontgraving.

Het principe van de meestromende nevengeul is dat hij zijn eigen bedding zal vormen. Door het hoogteverschil van circa 2,70 m in het boven- en benedenstroomse stuwpand zal de nevengeul zich vanaf de uitstroomopening in stroomopwaarts richting gaan insnijden (terugschrijdende erosie). Het geuldal wordt vervolgens verder vormgegeven door meandervorming, waarbij aan de buitenkant van een bocht grond erodeert, welke vervolgens weer in een binnenbocht wordt afgezet.

Natuurlijke omstandigheden, zoals de bodemopbouw, de lengte van de nevengeul en de afvoerverdeling, bepalen het uiteindelijke verhang in de geul. Dit is een belangrijk principe, omdat zo een geul ontstaat die past bij het natuurlijke afvoerloop en bij de structuur van de ondergrond. Hierdoor zal veel variatie optreden in verhang en zullen stroomversnellingen en meer stagnante delen ontstaan, wat belangrijk is voor het ecologisch functioneren van de geul.

Echter er zal enig graafwerk nodig zijn om water in de nevengeul te laten stromen en om voldoende stroomsnelheid te creëren, zodat de gewenste dynamiek op gang komt. Door bij de aanleg zoveel mogelijk de bestaande laagtes in het landschap aan te houden, wordt de landschappelijke kwaliteit van het gebied versterkt en de hoeveelheid grondverzet beperkt.

Door erosie en meandervorming zal de ligging, breedte en diepte van de nevengeul in de toekomst wijzigen. Daarom wordt er in het plan ruimte gereserveerd voor het ontstaan van meanders en steilranden. Echter infrastructuur, bebouwing, perceelsgrenzen, archeologische waarden etc. mogen niet in gevaar komen door meandervorming. Daarom worden zogenaamde interventielijnen aangewezen tot waar de nevengeul zich mag bewegen. Zodra de geul deze lijn nadert zal deze aan banden worden gelegd, bijvoorbeeld door oeververdediging aan te brengen.

In het gebied ligt een belangrijke verbinding, namelijk de weg naar de stuw. Daarom wordt er een brug aangelegd, zodat de geul kan worden gepasseerd. Deze brug doet overigens ook dienst als fraai uitzichtpunt over de nieuwe geul.

Water inlaten

Het rivierwater wordt bovenstrooms van de stuw Roermond in de nevengeul gelaten middels een inlaatwerk. Zonder een inlaatwerk kan het debiet op termijn, wanneer de nevengeul is ingesleten, te groot worden en gaat de morfologische ontwikkeling te snel. Daarnaast is het voor het ecologisch functioneren van de nevengeul belangrijk dat er zoveel mogelijk wisselende afvoeren, waterdieptes en stroomsnelheden in de nevengeul optreden. Omdat het waterpeil in het bovenstroomse rivierpand door de stuw Roermond op een constant peil wordt gehouden, kent dit pand geen natuurlijke waterstandsverschillen. Daarom zal een inlaatwerk worden aangelegd dat een wisselende debiet in de nevengeulen toelaat, waarbij de natuurlijke schommelingen in de Maasafvoer zoveel mogelijk worden gevolgd (actief stuwbeheer).

Inrichting en beheer nieuwe natuurgebied

Het beheer van het natuurgebied Stadsweide Roermond staat in het teken van het (binnen randvoorwaarden) natuurlijk laten ontwikkelen van de oevers van de nevengeul en het onvergraven natuurgebied. Het toelaten van natuurlijke processen staat hierbij centraal. Het gaat daarbij om morfologische processen (sedimentatie en erosie), hydrologische processen (uittreden van kwelwater, overstroming) en ecologische processen (spontane vegetatieontwikkeling en natuurlijke begrazing). Het is belangrijk om het nieuwe natuurgebied vanaf het moment van oplevering extensief en jaarrond te begrazen, zodat een gevarieerd en half open landschap ontstaat. Een kudde dieren zorgt voor een permanente graasdruk. In de zomer ontstaat er een overschot aan vegetatie, waardoor planten tot groei, bloei en zaadzetting kunnen komen. De ruigte die hierdoor ontstaat, biedt een belangrijke schuil- en broedplaats voor vogels, insecten en zoogdieren. In de winter dienen de overblijvende planten als schuilplaats en voerreservoir voor vogels. Met name aan het eind van de winter zullen de grazers door voedselschaarste ook bomen en struiken gaan eten, waardoor een gevarieerde vegetatie met open plekken, ruigte, struiken en bomen ontstaat. De aanleg van doorwaadbare plaatsen en plaatselijk flauwe oevers zorgt ervoor dat de grote grazers van de ene naar de andere kant van de geul kunnen lopen. Daarnaast kunnen ze gebruik maken van de bruggen over de nevengeul.

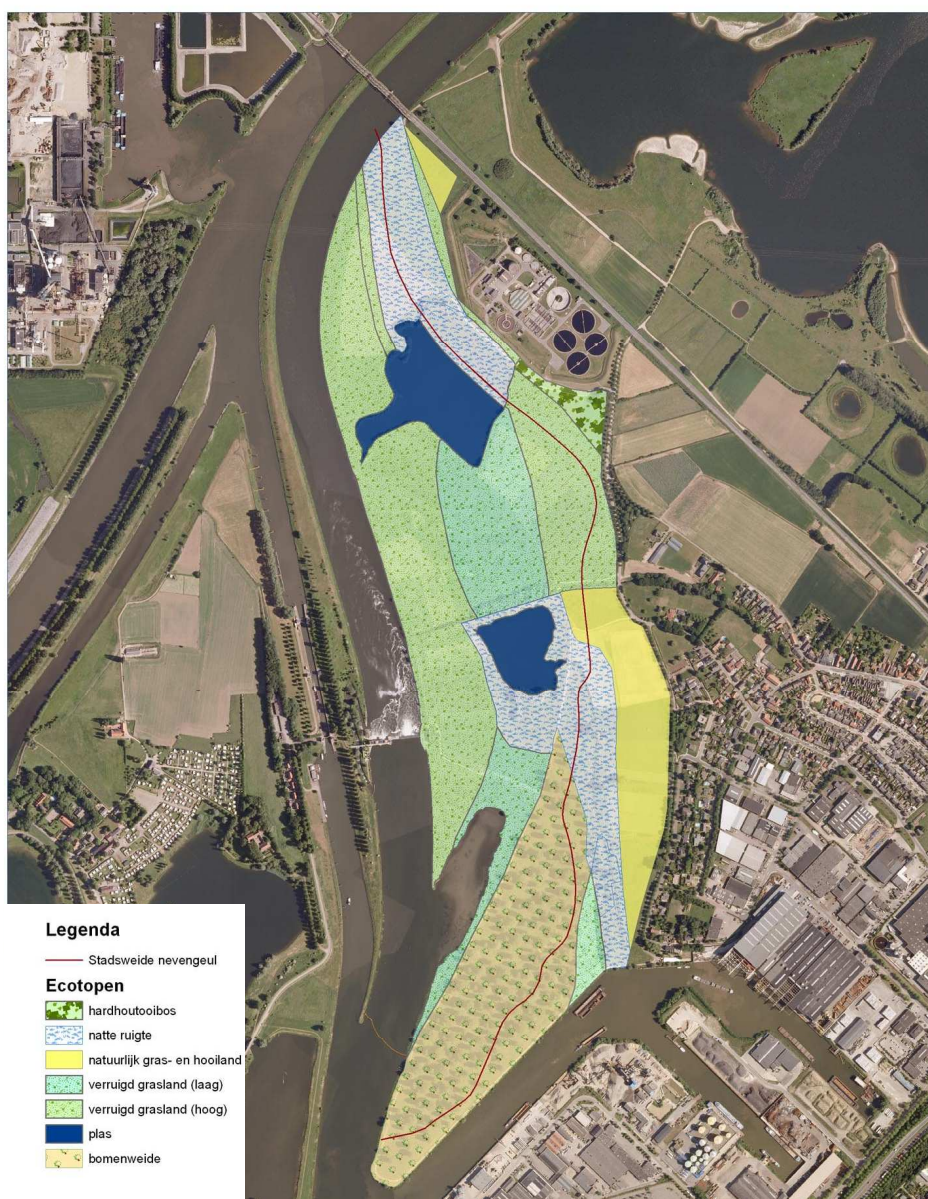
De uitvoering van de inrichtingswerkzaamheden dient integraal te geschieden. Na inrichting van de gronden door DLG zullen de gronden worden overgedragen aan de eindbeheerder Staatsbosbeheer. Ook het beheer dient integraal uitgevoerd te worden, ondermeer gezien de inzet van grote grazers en de voorziene wisselende grenzen van waterlopen.

Het streven is er op gericht dat de begrazing de struweel- en bosontwikkeling binnen de perken houdt. Dit heeft vanuit ecologische en kostenoverwegingen de voorkeur.

Mocht het echter zo zijn dat er toch te veel opgaande begroeiing in het plangebied ontstaat (denk aan opstuwende werking hiervan bij hoogwater), dan kan het nodig zijn om de vegetatie deels te verwijderen. Een gedeeltelijke verwijdering van oude vegetatie in het gebied hoeft, mits volgens de juiste principes uitgevoerd, geen negatieve effecten op de ecologische ontwikkeling te hebben.

Integendeel, door erosie en stroomgeulverleggingen komen dergelijke fenomenen ook van nature langs rivieren voor. Van belang is wel dat wanneer een dergelijke maatregel door natuur- of rivierbeheerders wordt uitgevoerd, gewerkt wordt volgens zogenaamd cyclisch beheer.

In navolgende figuur is de indeling van het plangebied in ecotopen weergegeven, die er na aanleg door natuurlijke ontwikkeling en beheer zullen ontstaan.

Figuur: Ecotopenplan Stadsweide en legenda (Dienst Landelijk Gebied, 2010).

Recreatief medegebruik

Het bieden van mogelijkheden voor (extensief) recreatief medegebruik is een van de doelstellingen van het project. Daarom worden extra voorzieningen voor recreanten aangelegd, waaronder een fietsroute richting Asseltse Plassen. Wandelaars zullen worden aangemoedigd om het gebied te verkennen via een wandelpad (aansluitend op lange afstand wandelroutes (LAW)) of om dwars door het gebied heen te struinen. Kanovaren wordt in het begin niet toegestaan op de nevengeul; de toekomstige mogelijkheden zullen afhangen van hoe de geul zich ontwikkelt. Mogelijk worden er wel langs de Maas twee in- en uitstapplaatsen voor kanoërs gerealiseerd, zodat de barrière van de stuw wordt opgeheven en het mogelijk wordt om de Maas af te varen. Dit is nog even afhankelijk van de uitkomsten van een nautische afweging die nog plaats zal vinden om een nautisch onveilige situatie te voorkomen.

Daarnaast zal aandacht worden geschonken aan de informatievoorziening. Het gebied zal als geheel veel variatie laten zien, waardoor het aantrekkelijk wordt om er regelmatig een rondje doorheen te maken. Het totale plangebied zal, met uitzondering van het bedrijf-sluizencomplex, openbaar toegankelijk gesteld worden.

3 Ruimtelijk beleid

Het beleidskader dat van toepassing is op de voorgestane ontwikkeling van het plangebied is in beeld gebracht.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nota Ruimte

De Nota Ruimte (februari 2006) is een nota van het Rijk, waarin de uitgangspunten voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland, die spelen tussen nu en 2020 met een doorkijk naar 2030, zijn vastgelegd. De nota is op 17 mei 2005 aangenomen door de Tweede en op 17 januari 2006 door de Eerste Kamer.

De nota heeft vier algemene doelen:

- versterken van de economie (oplossen van ruimtelijke knelpunten);
- krachtige steden en een vitaal platteland (bevordering leefbaarheid en economische vitaliteit in stad en land);
- waarborging van waardevolle groengebieden (behouden en versterken natuurlijke, landschappelijke en culturele waarden), en
- waarborging van veiligheid (voorkoming van rampen).

De vier doelen worden in onderlinge samenhang nagestreefd. Het accent verschuift van 'toelatingsplanologie' naar 'ontwikkelingsplanologie'. Enkele belangrijke koerswijzigingen in de Nota Ruimte zijn de extra aandacht voor de eigen verantwoordelijkheid van provincies en gemeenten, verbrede plattelandsontwikkeling en een minder streng contourenbeleid.

Voor het rivierengebied wordt aangegeven dat veiligheid voorop staat en dat het water meer ruimte moet krijgen ('meebewegen met het water'). Met name de nieuwe beleidslijn 'Grote Rivieren' is in dit kader van belang.

Op de kaart met de 'Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur: water, natuur, landschap' is kenmerkend aan het plangebied de ligging aan de Maas en (deels) binnen natuurgebied(en). Meer gedetailleerde invulling is niet weergegeven in de kaart. Deze is verder uitgewerkt in met name provinciaal en gemeentelijk beleid.

Op de kaart met de 'Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur: economie, infrastructuur, verstedelijking', ligt een 'hoofdverbindingssas water' langs het plangebied. Daarnaast zijn geen specifieke aanduidingen opgenomen ter hoogte van het plangebied.

Figuur: Uitsnede kaart 'Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur: water, natuur en landschap en legenda, Nota Ruimte (Ministeries van VROM, LNV, VenW en EZ, 2006).

Binnen EHS-gebieden (zoals het plangebied) is het 'nee, tenzij'-regime van kracht. Dit houdt in dat nieuwe plannen, projecten of handelingen niet toegestaan zijn, indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken zullen de te beschermen en te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied moeten worden gespecificeerd. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. Het gaat daarbij om: de bij het gebied behorende natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde. Indien het gebied wel als EHS is begrensd, maar een agrarische bestemming heeft, hoeft alleen rekening te worden gehouden met de actuele natuurwaarden en nog niet met de potentiële. Dit betekent dat voortzetting of uitbreiding van het agrarisch gebruik over het algemeen mogelijk is.

In voorliggend geval zal de voorgestane ontwikkeling van het plangebied vooral een positief effect hebben op de (potentiële) wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Het initiatief vormt daarmee een uitstekende invulling van het rijksbeleid, zoals dat in de Nota Ruimte geformuleerd is.

3.1.2 Beleidslijn 'Ruimte voor de Rivier' (1996)

Naar aanleiding van de hoogwaters in 1993 en 1995 is in 1996 door de ministers van VROM en Verkeer en Waterstaat de beleidslijn Ruimte voor de Rivier vastgesteld. De beleidslijn heeft als doel de bestaande ruimte voor de rivier te handhaven, mens en dier duurzaam tegen overstromingen te beschermen en materiële schade bij hoogwater te beperken. De beleidslijn biedt een toetsingskader voor de beoordeling van activiteiten in het rivierbed. Activiteiten die onlosmakelijk verbonden zijn aan de rivier worden onder voorwaarden toegelaten (hiervoor geldt een jamits principe). De activiteiten, de voorwaarden en het toepassingsgebied (rivierbed van de Rijn en de Maas en enige grotere zijrivieren) zijn in de beleidslijn nader omschreven.

De beleidslijn is van toepassing op alle nieuwe activiteiten (ook wijziging van bestaande activiteiten) in het rivierbed van de grote rivieren, waaronder de Maas. Het komt erop neer, dat nieuwe ingrepen in het rivierbed, die zouden leiden tot waterstandverhoging, belemmering van de vergroting van de toekomstige afvoercapaciteit en/of potentiële schade bij hoogwater, in principe niet zijn toegestaan. Onderscheid wordt gemaakt in een stroomvoerend en waterbergend rivierbed.

Met het in werking treden van de Beleidslijn Grote Rivieren is de Beleidslijn Ruimte voor de Rivier automatisch vervallen. De beleidsachtergrond speelt nog wel een rol via de Wet Beheer Rijkswaterstaatswerken.

3.1.3 Beleidslijn 'Grote Rivieren' (2006)

Bij de toepassing van de Beleidslijn Ruimte voor de Rivier is in 2005 de vraag gerezen of dit beleid, met zijn restrictieve karakter, niet omgebogen zou moeten worden en een meer ontwikkelingsgericht accent zou moeten krijgen. Uit de evaluatie die hierop volgde blijkt dat de Beleidslijn effectief is geweest in het behoud van de bestaande ruimte voor de rivier. De beleidslijn wordt echter als te star en rigide ervaren voor nieuwe ontwikkelingen.

Naar aanleiding van de evaluatie is aanbevolen de Beleidslijn aan te passen en het accent te leggen op een gebiedsgerichte benadering met een beter geaccepteerde verdeling van taken en verantwoordelijkheden in de tweesporen benadering en op een verduidelijking van risico's en aansprakelijkheden bij overstromingen. Een beleidslijn, als onderdeel van een integrale planvorm waarin rivierverruiming, ruimtelijk-economische ontwikkelingen en beheer van buitendijkse gebieden zijn geïntegreerd, levert de beste oplossing voor de huidige knelpunten en biedt de grootste stimulans voor ontwikkelingsgericht werken.

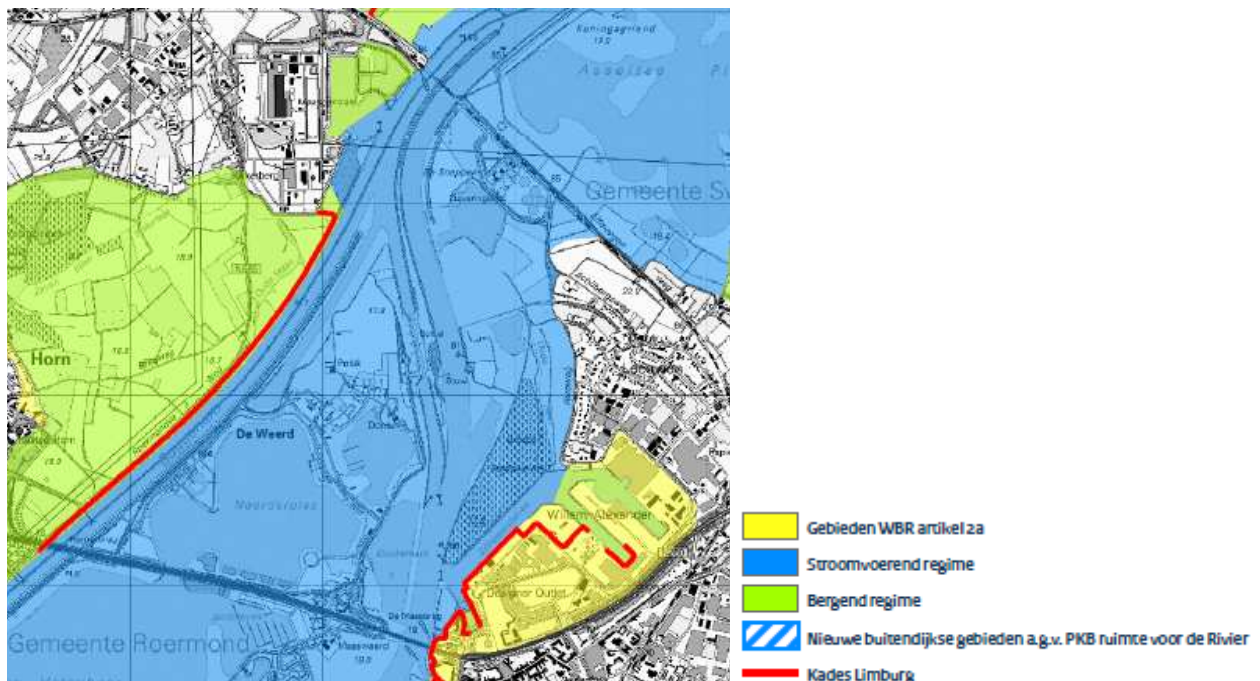
Deze benadering is vastgelegd in de beleidslijn 'Grote Rivieren' die in werking is getreden op 14 juli 2006.

Op de kaart behorend bij de beleidslijn is het plangebied volledig aangeduid als 'Stroomvoerend regime'. Binnen dit gedeelte van het rivierbed zijn (riviergebonden) activiteiten toegestaan, mits deze voldoen aan de gestelde rivierkundige voorwaarden. Deze voorwaarden zijn:

- Er is sprake van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit, dat het veilig functioneren van het waterstaatswerk wordt gewaarborgd.
- Er is geen sprake van een feitelijke belemmering voor vergroting van de afvoercapaciteit.
- Er is sprake van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit, dat de waterstandverhoging of de afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is.
- De resterende, blijvende waterstandeffecten of de afname van het bergend vermogen worden duurzaam gecompenseerd, waarbij de financiering en de tijdige realisering van de maatregelen gezekerd zijn.

Aan deze voorwaarden wordt voldaan, aangezien er geen veranderingen optreden in het functioneren van het waterstaatswerk, de waterstand en het bergend vermogen. Er treedt geen (feitelijke) belemmering op voor de vergroting van de afvoercapaciteit, omdat er geen onomkeerbare ingrepen plaatsvinden.

Derhalve zijn er vanwege het rijksbeleid, zoals geformuleerd in de beleidslijn Grote Rivieren, geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

Figuur: Uitsnede kaart 'Beleidslijn Grote Rivieren' en legenda (Ministeries van VROM en VenW, 2006).

3.1.4 Natuurvriendelijke Oevers Maas

Het project Natuurvriendelijke Oevers Maas (NVO) is een uitwerking van landelijk beleid door het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Dit project bevat nader regionaal beleid voor ecologisch herstel van de rivieren. Het betreft herstel onder andere in de vorm van de realisering van natuurvriendelijke oevers op 70% van de oevers voor 2030. Het ecologische doel van de natuurvriendelijke oever is gecombineerd met extra ruimte voor de rivier.

Het ruimtebeslag van de natuurvriendelijke oevers beslaat in principe de gehele lengte van de Maas (260 km) over een maximale breedte van 75 meter.

In februari 2010 is gestart met de uitvoering van de eerste tranche, met een lengte van 36,5 km. Het plangebied en de omgeving ervan maken geen onderdeel uit van deze eerste tranche.

De voorgestane ontwikkeling van het plangebied heeft de realisatie van een geheel natuurgebied tot doel. Onderdeel hiervan is de realisatie van natuurvriendelijke oevers. Derhalve vormt het initiatief een goede invulling van het rijksbeleid, zoals dat in het project Natuurvriendelijke Oevers Maas geformuleerd is.

3.1.5 Integrale Verkenning Maas 2

Op basis van de meest recente klimaatscenario's heeft Rijkswaterstaat een reële maatgevende afvoer voor de Maas bepaald op 4.600 m³/seconde voor de periode na 2050. De afvoer ligt daarmee circa 20% boven het niveau van de waterafvoer waarop de Maas berekend is, namelijk 3.800 m³/seconde. De aanmerkelijk hogere maatgevende afvoer is bepaald op basis van een 'worst case'-scenario, waarbij de hoeveelheid neerslag met circa 20% toeneemt. Ook bij een minder extreme klimaatsverandering zal de hoeveelheid neerslag toenemen, zodat de Maas in ieder geval meer water af zal gaan voeren.

Om te voorkomen dat hoogwater veelvuldig tot overstromingen –en de daarmee gepaard gaande financiële schade– leidt moeten maatregelen worden genomen om het water 'in goede banen' te leiden. Dat kan voor een deel worden bereikt door het nemen van maatregelen in de bovenstroomse delen van de Maas in België en Frankrijk en door ingrepen in het Nederlandse deel van het stroomdal van de Maas.

In het advies Integrale Verkenning Maas 2 zijn voor het gehele stroomgebied van de Maas mogelijke maatregelen uitgewerkt. In zijn algemeenheid zal de rivier daarin ten opzichte van de streefsituatie in de Beleidslijn Ruimte voor de Rivier nog aanmerkelijk meer ruimte dient te krijgen.

De Integrale Verkenning Maas 2 (IVM) (10 november 2006) maakt onderdeel uit van het door het kabinet ingenomen standpunt Rampenbeheersing Overstromingen. Het kabinet is de mening toegedaan dat de benodigde ruimte voor de IVM maatregelen nu al gewaarborgd dient te worden. Als instrument hiervoor worden de bestaande regimes genoemd, waaronder de Beleidslijn Grote Rivieren.

Zo kunnen de IVM maatregelen bij de vergunningverlening in het kader van de Wet Beheer Rijkswaterstaatswerken een rol spelen bij de toetsing of er sprake is van een feitelijke belemmering voor vergroting van de afvoercapaciteit.

Voor IVM² zijn langs de hele Maas gebieden gereserveerd voor extra maatregelen voor rivierverruiming om in de toekomst nog meer debiet bij hoogwater (2050) te kunnen afvoeren. Het plangebied van de nevengeul is hiervoor gedeeltelijk begrensd. Deze functie wordt door de voorgestane ontwikkeling van het plangebied niet geschaad. Derhalve sluit deze aan op het beleid uit het IVM².

3.1.6 Kaderrichtlijn Water/Waterwet

Op Europees niveau is met name de Kaderrichtlijn Water en de doorvertaling daarvan in de Nederlandse wetgeving van belang. Dit betekent dat, in ieder geval voor de rijkswateren, de regelgeving plaats vindt in de nieuwe Waterwet en niet meer in de Wet Milieubeheer. De nieuwe regelgeving wordt dus vanuit het beheerspoor vormgegeven en niet vanuit het milieuspoor.

Dit betekent dat een bredere afweging eenvoudiger wordt, waarbij bijvoorbeeld ook veiligheid tegen overstromen en op diepte houden van vaarwegen eenvoudiger kunnen worden meegenomen. Wat betreft het milieucompartiment zal bij de vergunningverlening veel minder dan in het verleden de focus liggen op de lokale toename van milieubelasting, maar verschuiven naar de afname van de totale milieubelasting van het totale systeem. Dit is onder meer tot stand gebracht in het Besluit Bodemkwaliteit.

De Europese Kaderrichtlijn Water verplicht lidstaten om de chemische en ecologische toestand van onder andere de oppervlaktewateren op een door de lidstaten zelf te bepalen kwaliteitsniveau te brengen dan wel te handhaven. De binnen het plangebied geprojecteerde nevengeul is een maatregel die hieruit voortvloeit. De nevengeul dient om de chemische en ecologische toestand van het waterlichaam Zandmaas op het gewenste kwaliteitsniveau te brengen. De maatregel is verankerd in het Stroomgebied beheerplan Maas 2009-2015 en in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2010-2015.

3.1.7 Waterbeleid 21^e eeuw

In Waterbeleid voor de 21^e eeuw (augustus 2000) is door de Commissie Waterbeheer 21^e eeuw advies uitgebracht aan het ministerie van Verkeer en Waterstaat en de Unie van Waterschappen. Deze commissie adviseert over de wenselijke aanpassingen in de waterhuishoudkundige inrichting van Nederland met aandacht voor de gevolgen van klimaatverandering, zeespiegelstijging en bodemdaling. Voor de gewenste veiligheid en ter voorkoming van overlast en schade moet naar de mening van de Commissie Waterbeheer het ingezette beleid van Ruimte voor de Rivier (Beleidslijn Grote Rivieren) worden voortgezet.

De Commissie Waterbeheer ziet de mogelijkheid om natuurontwikkeling te combineren met de aanpassing van het watersysteem een extra reden om te pleiten voor een meer op ruimte geconcentreerd waterbeleid voor de rivieren.

Wat betreft sectoraal natuurbeleid op zijn vanuit Europa de Vogel- en Habitatrichtlijn van belang. Voor het onderdeel soortenbescherming uit deze richtlijnen heeft intussen een volledige implementatie plaatsgevonden in de (sectorale) nationale wetgeving van de Flora- en faunawet.

Binnen het plangebied liggen geen beschermde gebieden (speciale beschermingszones) vanuit de Vogel- of Habitatrichtlijn. Implementatie van de gebiedsbeschermingsbepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn is in dit plangebied dus niet aan de orde.

3.1.8 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Nederlandse Flora- en faunawet van kracht. Op 23 februari 2005 werd met betrekking tot deze wet een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht. Daarnaast is de Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet bij besluit van de minister van LNV per 25 januari 2005 in werking getreden. De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Daarnaast erkent de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn (erkenning van de intrinsieke waarde).

Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling.

Bij uitvoering van werkzaamheden bestaat de kans dat men in aanraking komt met één of meer van de artikelen 8 tot en met 14 van de Flora- en faunawet. Wanneer dat het geval is, dan is vaak een ontheffingsaanvraag ex artikel 75 van de Flora- en faunawet, 5e lid, onderdeel C bij Ministerie van LNV aan de orde.

In zijn algemeenheid kunnen veel problemen worden opgelost door binnen het plangebied een alternatieve groeiplaats c.q. leefgebied te vinden. Een belangrijke voorwaarde is hierbij dat op de alternatieve locatie het juiste biotoop beschikbaar is. De alternatieve locatie dient in principe in de ontheffingsaanvraag te worden aangeduid.

In het inrichtingsplan wordt op de natuurwaarden meer in detail ingegaan in de betreffende paragraaf in hoofdstuk vier.

3.1.9 Natuurbeschermingswet

Zowel de Natuurbeschermingswet als de Flora- en faunawet geven uitvoering aan richtlijn (EEG) nr. 79/409 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (Vogelrichtlijn) en richtlijn (EEG) nr. 92/43 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (Habitatrichtlijn). Doel van deze richtlijnen is bij te dragen tot het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europese grondgebied van de lidstaten.

Dit gebeurt door twee maatregelen:

- gebiedsbescherming: maatregelen die gericht zijn op het in een gunstige staat van instandhouding behouden of brengen van habitats van bepaalde typen of soorten, als onderdeel van een Europees het coherent ecologisch netwerk, de Natura 2000-gebieden, waaronder de Vogelrichtlijngebieden zijn begrepen (Natuurbeschermingswet);
- soortenbescherming: maatregelen die gericht zijn op het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van wilde dier- en plantensoorten door een systeem van strikte bescherming van (specimens) van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied, ongeacht of deze soorten zich binnen dan wel buiten de Natura 2000-gebieden bevinden (Flora- en faunawet).

De Natuurbeschermingswet bevat maatregelen ten aanzien van de in Nederland aangewezen Natura 2000-gebieden. Centraal staat dat Gedeputeerde Staten van de desbetreffende provincie (of in bepaalde gevallen een minister) een beheerplan voor het desbetreffende gebied dienen op te stellen met een beschrijving van de instandhoudingsmaatregelen die dienen te worden getroffen (fysieke inrichtings- en beheersmaatregelen, regulering van activiteiten).

Verder bevat deze wet een vergunningplicht voor projecten en andere handelingen in of rondom een aangewezen gebied die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten en welke projecten en handelingen niet zijn geregeld in het beheerplan.

De Stadsweide en de wijde omgeving zijn niet aangewezen in het kader van Natura 2000. Bovenstrooms (enkele honderden meters zuidelijk) mondt de rivier de Roer uit in de Maas. De Roer (en de omgeving/oevers ervan) is aangewezen als onderdeel van het Natura 2000-gebied Roerdal. Vanwege het feit dat dit gebied stroomopwaarts gelegen is ten opzichte van het plangebied zijn geen negatieve effecten te verwachten op de instandhoudingsdoelen die voor het Natura 2000-gebied gelden. Derhalve zijn er geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

3.2 Provinciaal en regionaal beleid

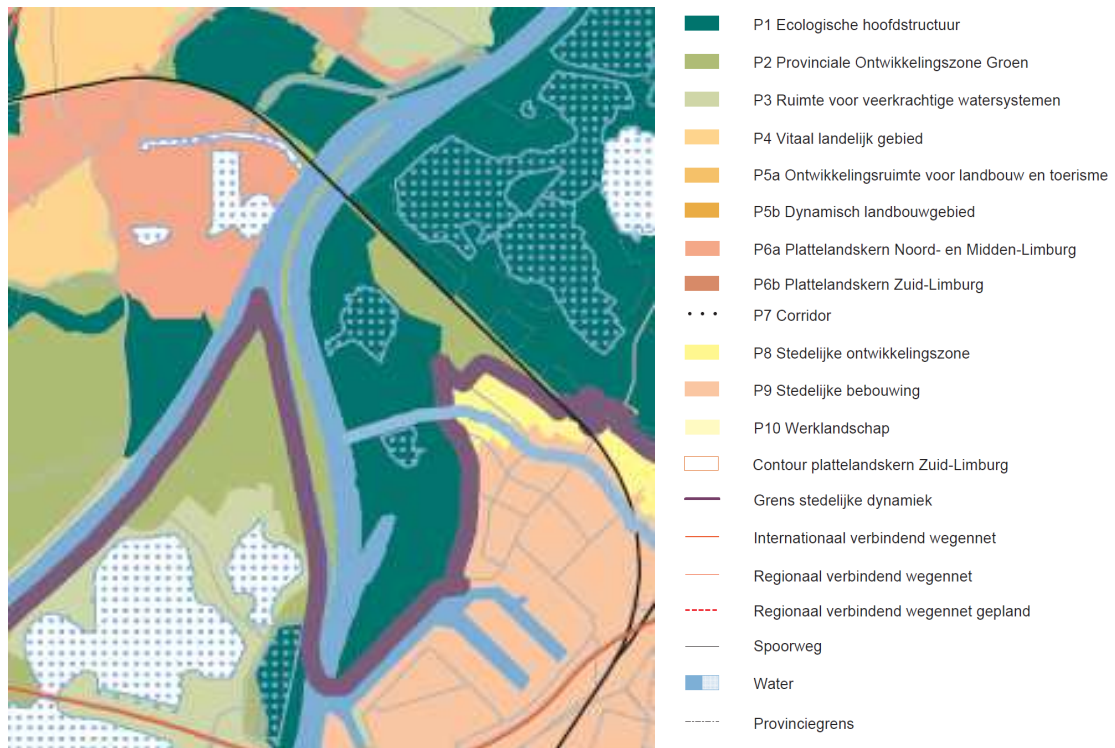
3.2.1 Provinciaal Omgevingsplan Limburg

In juli 2001 hebben Provinciale Staten van Limburg het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) vastgesteld. Dit POL is zowel streekplan, waterhuishoudingplan, milieubeleidsplan als verkeer- en vervoersplan. Het bevat ook de meer fysieke (ruimtelijke) onderdelen van het economische en welzijnsbeleid. Inmiddels is de opvolger, het POL 2006, op 7 februari 2006 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. In januari 2010 is de actualisatie vastgesteld. In de tussenliggende jaren zijn verschillende aanvullingen vastgesteld. Waar relevant zijn deze in navolgende paragrafen benoemd.

Het Provinciaal Omgevingsplan Limburg is een plan op hoofdlijnen.

Het biedt een samenhangend overzicht van de provinciale visie op de ontwikkeling van de kwaliteitsregio Limburg en de ambities, rol en werkwijze op een groot aantal beleidsterreinen.

Het hele provincie Limburg is verdeeld in meerdere ontwikkelingsperspectieven. Het plangebied ligt helemaal, met uitzondering van de Maasnielderbeek en de inham van de Maas, binnen perspectief 1 Ecologische hoofdstructuur.

Figuur: Uitsnede kaart 'Perspectieven' en legenda POL 2006 (Provincie Limburg, 2010).

De Ecologische hoofdstructuur omvat bestaande bos- en natuurgebieden, te ontwikkelen nieuwe natuur- en beheersgebieden, ecologisch water (Maasplassen) en beken met een specifiek ecologische functie (SEF-beken) (zie POL-herziening op onderdelen EHS, 2005). Erbinnen liggen bijzondere natuurgebieden, zoals Nationale Parken, Natuurbeschermingswetgebieden, waardevolle bossen en de gebieden die zijn aangewezen (of aangemeld) als Vogel- en Habitatrichtlijngebied. Het gaat in alle gevallen om gebieden van nationale of Europese betekenis. De EHS maakt onderdeel uit van de Ruimtelijke hoofdstructuur volgens de Nota Ruimte. Binnen de EHS komen hier en daar op bestemmingsplanniveau andere bestemmingen en functies voor variërend van infrastructuur, landbouwgronden tot militaire terreinen, woningen en toeristische voorzieningen e.d.

Het provinciaal beleid voor de EHS is gericht op het beschermen en realiseren van deze samenhangende robuuste structuur van grotere natuur- en bosgebieden en verbindingen daartussen.

Bescherming, ontwikkeling en verbetering van de (grensoverschrijdende) biodiversiteit en natuurlijke ecosystemen via milieubescherming, natuurbeheer en herstel van natuurlijke watersystemen, zoals beken en (grond)waterafhankelijke natuurgebieden, staat hier voorop. De provincie streeft hier naar ecologisch gezond functionerende watersystemen en naar optimale randvoorwaarden voor de natuur door verbetering van de waterhuishouding en de milieukwaliteit.

Voor ontwikkelingen die de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden aantasten of de nagestreefde natuurontwikkeling belemmeren geldt het 'nee, tenzij' regime. Als de provincie dergelijke activiteiten toch toestaat, moet compensatie plaatsvinden. Onder strikte condities kunnen voor knelpuntsituaties oplossingen worden gecreëerd mits dit tevens leidt tot een versterking van de ecologische structuur.

De gebieden van de EHS dienen goed toegankelijk te zijn voor recreatief medegebruik en voorzien van (recreatieve) routestructuren binnen de ecologische randvoorwaarden. Het beheer is in handen van particulieren, landbouw, overheden zoals waterschappen en terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties. Naast behoud en ontwikkeling van natuurwaarden speelt in deze gebieden ook behoud en ontwikkeling van landschappelijke waarden zowel visueel-ruimtelijk als cultuurhistorisch.

De provincie verwacht van de gemeente dat ze alle ruimtelijke ontwikkelingen om advies aan haar voorlegt, omdat deze ontwikkelingen kunnen conflicteren met de provinciale (en rijks)belangen.

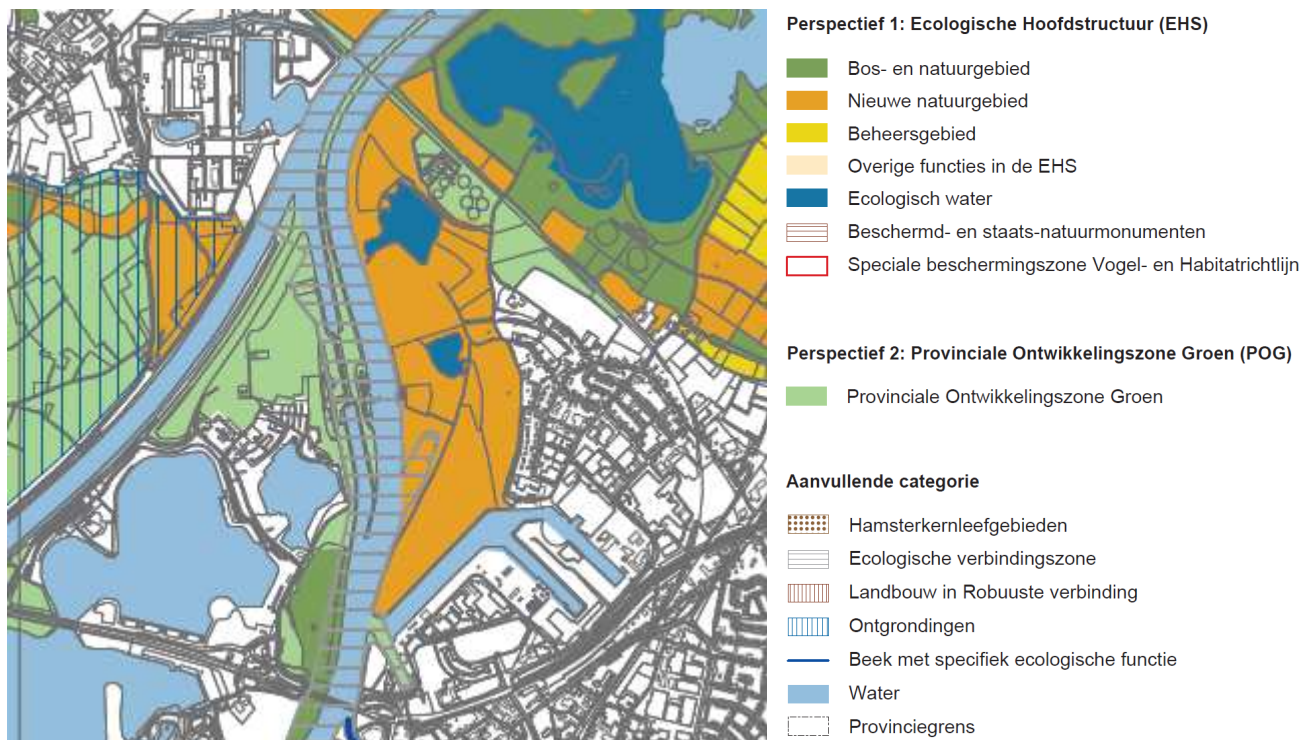
De voorgestane ontwikkeling van het plangebied heeft de realisatie van nieuwe natuurgebieden tot gevolg en heeft geen (blijvende) negatieve invloed op bestaande en/of potentiële natuurwaarden van bestaande (natuur)gebieden.

POL-herziening op onderdelen EHS

Op 21 juni 2005 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg de nota Ontwerp POL-herziening op onderdelen EHS gepubliceerd. In oktober 2005 is de nota door

Provinciale Staten vastgesteld. Op grond van het gestelde in de Nota Ruimte en de Flora- en faunawet wordt in de POL-herziening EHS het 'nee, tenzij'-regime beperkt tot de EHS en de leefgebieden van binnen de Flora- en faunawet streng beschermde soorten.

Daarnaast is de (nieuwe) Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG), perspectief 2, herzien. In de gebieden van dit perspectief liggen ontwikkelingsmogelijkheden die een positieve bijdrage leveren aan de natuur- en landschapswaarden ('ontwikkelingsgerichte basisbescherming'). Daarbij zijn behoud en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden richtinggevend.

Figuur: Uitsnede kaart 'Groene waarden – Plankaart Midden' POL-herziening op onderdelen EHS en legenda (Provincie Limburg, 2005c).

Op de kaart behorend bij de POL-herziening is het plangebied vrijwel volledig aangeduid als nieuw natuurgebied. De plassen de Sneppen en Stille zijn aangeduid als ecologisch water. De inham van de Maas is daarnaast aangeduid als onderdeel van een Ecologische verbindingzone.

Nieuw natuurgebied

Deze nieuwe natuurgebieden zijn begrensd in de Stimuleringsplannen Natuur-Bos- en Landschap op basis van de Subsidieregeling natuurbeheer 2000 en zijn eerder begrensd in begrenzingenplannen op basis van de RBON (Regeling beheersovereenkomsten en natuurontwikkeling). Het betreft de categorieën C (nieuwe natuur), Cp (nieuwe natuur particulier natuurbeheer) en Cg (alleen Grensmaas, nieuwe natuur te vergraven).

Naast de nieuwe natuur die voortkomt uit de SN kennen de stimuleringsplannen ook de categorie Co (nieuwe natuur overig) en Cs (alleen Grensmaas, nieuwe natuur stroomgeulverbreding). Dit zijn natuurgebieden die veelal gerealiseerd worden op basis van landinrichting of door middel van ontgroning.

In het Maasdal vormen ontgrondingen en vergravingen een essentieel onderdeel van de realisering van de EHS (natuurontwikkeling in het kader van Rivierpark Grensmaas, het project Zandmaas/ Maasroute en Maascorridor). Zij worden tot de EHS gerekend.

Ecologisch water

Een groot aantal Maasplassen maakt in het POL onderdeel uit van de PES (bos- en natuurgebied, ecologische ontwikkelingszone). In de POL-aanvulling Zandmaas (2002) is voor de Maasplassen een scheiding gemaakt tussen recreatief water en ecologisch water. In POL Zandmaas is in detail aangegeven welke hoofdfunctie de verschillende plassen hebben, of recreatief medegebruik mogelijk is, de eventuele wenselijkheid van tijdsfasering met betrekking tot recreatief medegebruik en eventuele opmerkingen ten aanzien van het gebruik van oevers. Bij ecologisch water ligt het accent op het behoud van natuurwaarden en wordt tevens gestreefd naar een versterking van de natuurfunctie. Nieuwe toeristisch-recreatieve voorzieningen worden in principe niet toegestaan, met het oog op de aanwezige waarden. Vanwege het ecologisch belang als onderdeel van de natte ecologische structuur in het Maasdal en het reeds geldende beleid op basis van POL Zandmaas rekent de provincie de categorie ecologisch water, voor zover in overeenstemming met de huidige gebruiksfunctie, tot de EHS. Voor het specifieke beleid wordt verwezen naar POL Zandmaas (zie hierna). De hierin geboden gebruiksmogelijkheden zijn opgesteld op basis van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze plassen.

Ecologische verbindingszone

De ecologische verbindingszones (EVZ) maken zowel onderdeel uit van de EHS als de POG. Het ministerie van LNV heeft besloten om de EVZ niet meer met rijksmiddelen te financieren en heeft de provincies verzocht de SAN en SN hectares gelegen in de EVZ te herbegrenzen. Voor de Limburgse situatie gaat het om 66 hectare SN en 133 hectare SAN. Herbegrenzing zal gaan plaatsvinden in het kader van de (5^e) herziening van de Stimuleringsplannen.

Er is voor gekozen om de EVZ op de plankaart met een arcering weer te geven, omdat voor EVZ concrete operationele doelen in het reconstructieplan geformuleerd worden en EVZ ook als zodanig in de Stimuleringsplannen opgenomen zijn.

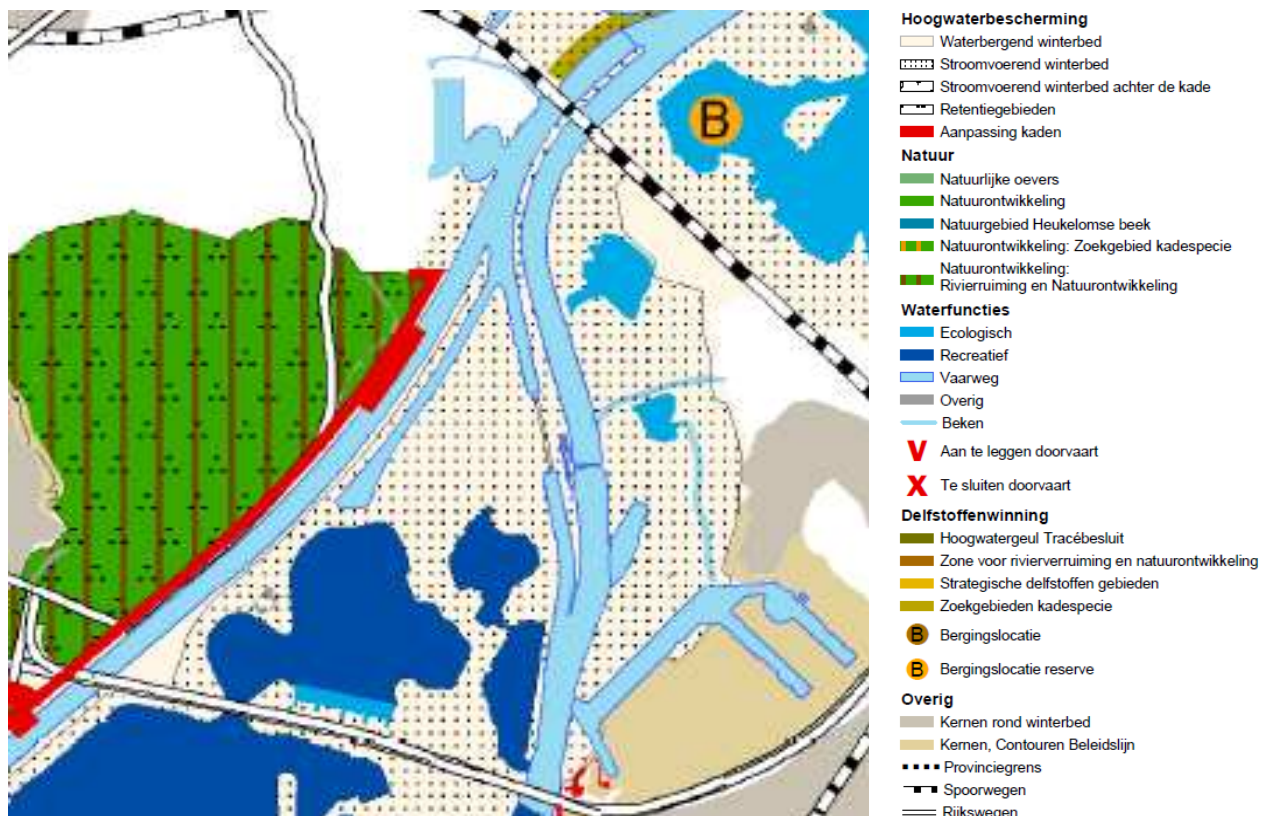
Het beleid is gericht op realisatie van de verbindingzones die de verbreiding, migratie en uitwisseling van soorten tussen en binnen de EHS en POG mogelijk moeten maken. Binnen de EVZ (als onderdeel van de POG) blijft de landbouw ook in de toekomst een belangrijke rol spelen. Bij aanleg van infrastructurele voorzieningen moet worden voorkomen dat nieuwe belemmeringen ontstaan voor migratie van diersoorten binnen deze zones. De provincie wil juist de mogelijkheden benutten die inrichtingsprojecten (recreatie, ontgrondingen, landinrichting, infrastructuur, en dergelijke) bieden om tot herstel of ontwikkeling van migratiemogelijkheden te komen.

De doelen zoals deze in het provinciale beleid, in dit geval de POL-herziening op onderdelen EHS, geformuleerd zijn, zijn het uitgangspunt geweest voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied en sluiten hier derhalve op een goede manier op aan.

Provinciaal Omgevingsplan Limburg, aanvulling Zandmaas

Het POL, aanvulling Zandmaas (2002), is een toevoeging op het POL die van toepassing is op het noordelijke deel van het dal van de Maas. Het gaat om het deel van het stroombed van Maasbracht tot aan de provinciegrens bij Mook. Voor het project Zandmaas zijn in het POL, aanvulling Zandmaas, de doelen hoogwaterbescherming en natuurontwikkeling geformuleerd. Verruiming van het stroomvoerend winterbed staat hierbij centraal. Bij de uitvoering van deze doelen is een directe koppeling gelegd met de winning van delfstoffen ten behoeve van de regio.

De plankaart POL Zandmaas geeft aan welke functies de Maas en haar stroombed bekleden. Het plangebied maakt vrijwel volledig onderdeel uit van het stroomvoerend winterbed, met uitzondering van de plassen en de inham van de Maas. De plassen hebben een ecologische functie en de inham van de Maas heeft een functie als vaarweg. De Oude Roer en de Maasnielderbeek zijn aangeduid als beken.

Figuur: Uitsnede kaart POL Aanvulling Zandmaas en legenda (Provincie Limburg, 2002).

De aanleg van een hoogwatergeul bij de Stadsweide is een van de concrete maatregelen, zoals in de POL Aanvulling Zandmaas opgenomen.

Op 1 oktober 2010 is de POL-aanvulling 'Partiële herziening Zandmaas' vastgesteld door PS van Limburg. Deze aanvulling richt zich op een partiële herziening van het POL2006, van de POL- aanvulling Zandmaas (2002) en van de partiële herziening POL-aanvulling Zandmaas (2004) op de volgende punten:

- het intrekken van de concrete beleidsbeslissingen voor de kades;
- het intrekken van het Kadeplan behorend bij de POL-aanvulling Zandmaas.

Deze punten zijn niet relevant voor (de voorgestane ontwikkeling van) het plangebied.

Aan het provinciale beleid, zoals geformuleerd in de POL Aanvulling Zandmaas en de Partiële herziening Zandmaas, wordt invulling gegeven door middel van de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

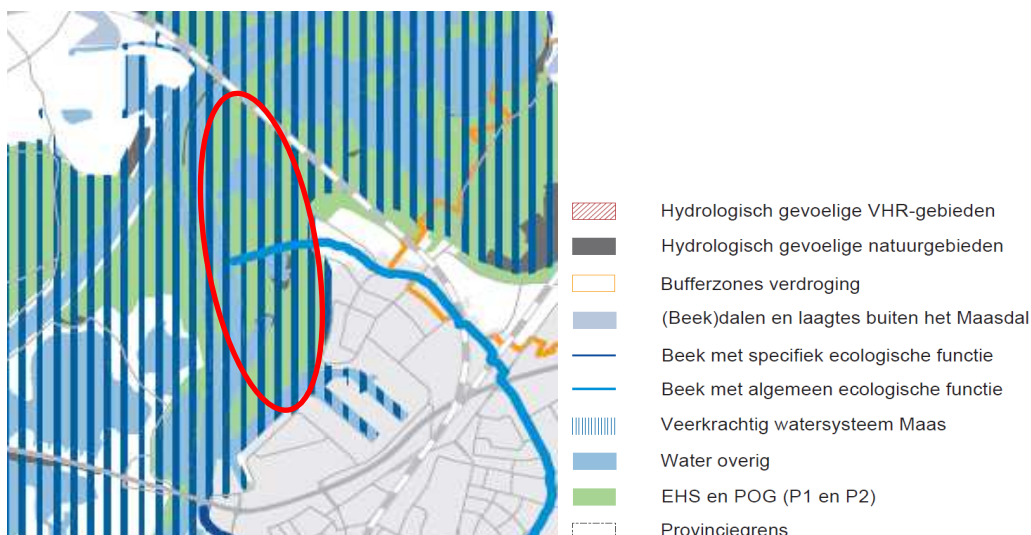
Provinciaal Omgevingsplan Limburg, themakaart Blauwe waarden

De themakaart 'Blauwe waarden' uit het POL geeft aan op welke wijze provincie Limburg omgaat met de (oppervlakte) waterhuishouding van haar grondgebied. Op deze kaart uit het POL is aangegeven op welke manier het functioneren van de waterhuishouding kan worden geoptimaliseerd en hoe deze in het ruimtelijk beleid kan worden ingepast.

De Maas vormt de hoofdslagader van het Limburgse watersysteem. Afhankelijk van de hoeveelheid af te voeren water gebruikt de rivier delen van het watervoevende en/of van het waterbergende winterbed.

Het plangebied is grotendeels aangeduid als EHS (en POG). De plassen en de inham van de Maas zijn aangeduid als overig water, waarbij delen van de oevers zijn aangeduid als hydrologisch gevoelige natuurgebieden. De Maasnielderbeek heeft een algemeen ecologische functie.

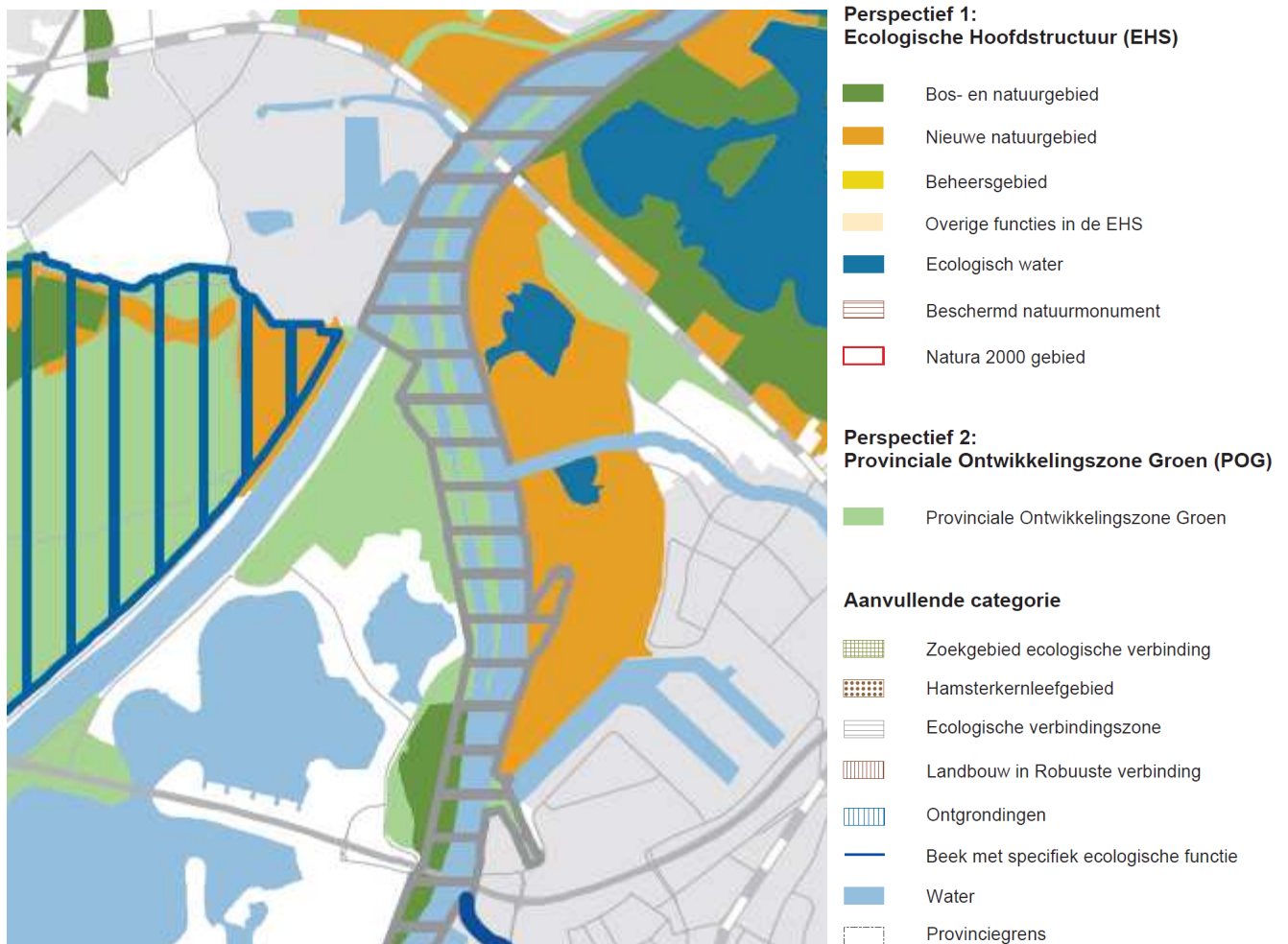
Voor de aangeduide blauwe waarden gelden geen directe, specifieke beperkingen met betrekking tot de voorgenomen ontwikkeling van het plangebied. De waarden hebben als uitgangspunten gediend bij het ontwerp van de voorgenomen ontwikkeling en zijn derhalve op een goede manier meegenomen en concreet ingevuld.

Figuur: Uitsnede kaart 'Blauwe waarden' POL2006 en legenda (Provincie Limburg, 2010).

Provinciaal Omgevingsplan Limburg, themakaart Groene waarden

Op de themakaart Groene waarden, waarin de vijfde en zesde herziening van het Stimuleringsplan Natuur, Bos en Landschap verwerkt is, is het plangebied vrijwel volledig aangeduid als nieuw natuurgebied. De plassen zijn aangeduid als ecologisch water. De Maasnielderbeek is aangeduid als beek en de inham van de Maas als ecologische verbindingszone.

Figuur: Uitsnede kaart 'Groene waarden' POL2006 en legenda (Provincie Limburg, 2010).

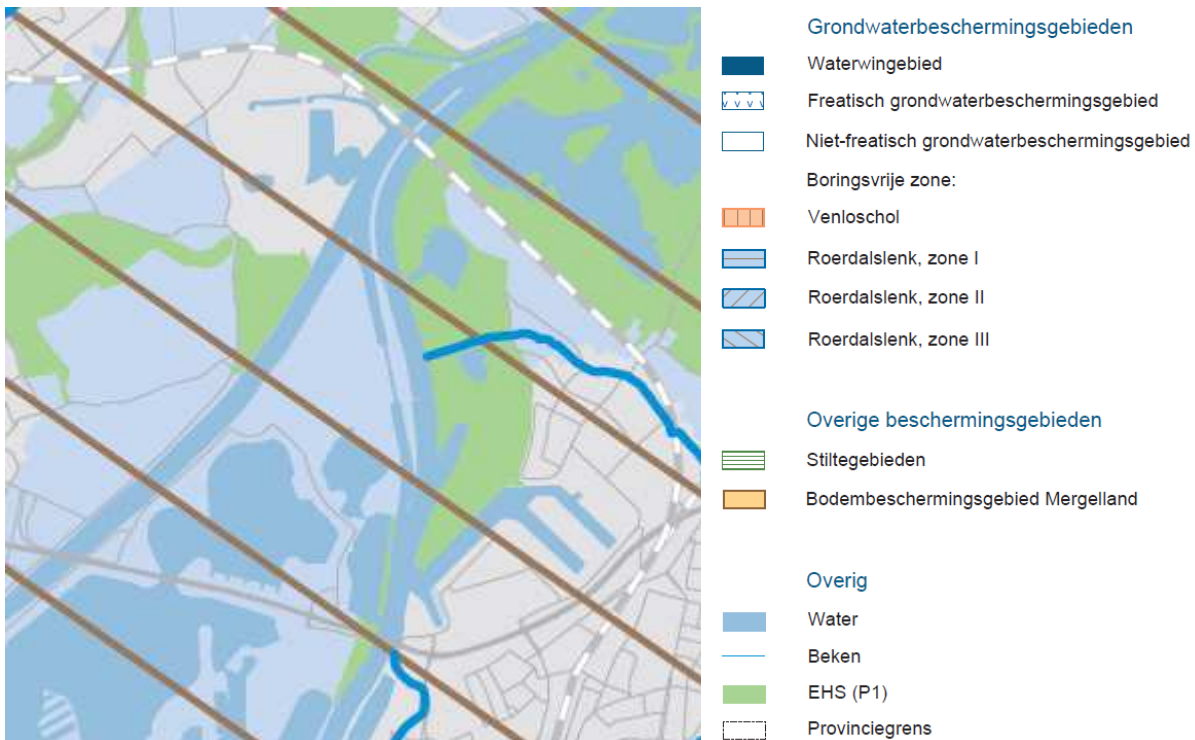
De voorgestane ontwikkeling van het plangebied sluit aan op de doelstellingen van het provinciaal beleid, zoals opgenomen in de kaart 'Groene waarden' van het POL2006.

Provinciaal Omgevingsplan Limburg, overige themakaarten

Voor wat betreft de overige themakaarten behorend bij het POL is een drietal kaarten van belang. In de overige kaarten is geen specifiek beleid ten aanzien van de locatie en de voorgestane ontwikkeling van het plangebied opgenomen.

Kristallen waarden

Op de kaart met kristallen waarden ligt het plangebied in de boringsvrije zone 'Roerdalslenk, zone III'. In de Roerdalslenk worden alleen (nieuwe) diepe onttrekkingen voor menselijke consumptie via vergunningverlening toegestaan. Deze aanduiding is voor het overige niet relevant voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

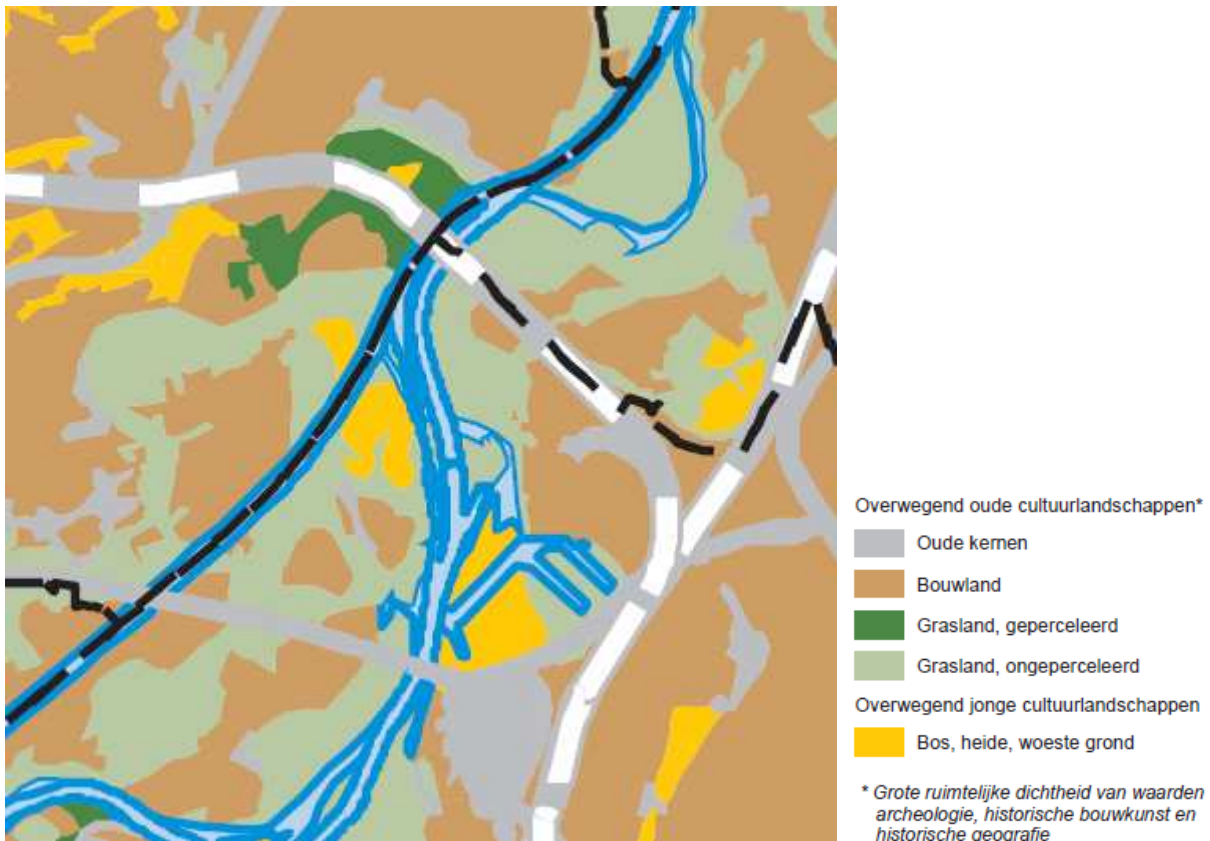

Figuur: Uitsnede kaart 'kristallen waarden' POL2006 en legenda (Provincie Limburg, 2010).

Cultuurlandschappen

Op de kaart met cultuurlandschappen is het plangebied volledig aangeduid als ongeperceleerd grasland. De provincie streeft in het algemeen het behoud, ontwikkeling en beheer van de hoofdlijnen van de cultuurlandschappen na, om zo de historische gelaagdheid van het landschap zichtbaar te houden.

De voorgestane ontwikkeling van het plangebied sluit aan op de doelstelling van de provincie met het gebied.

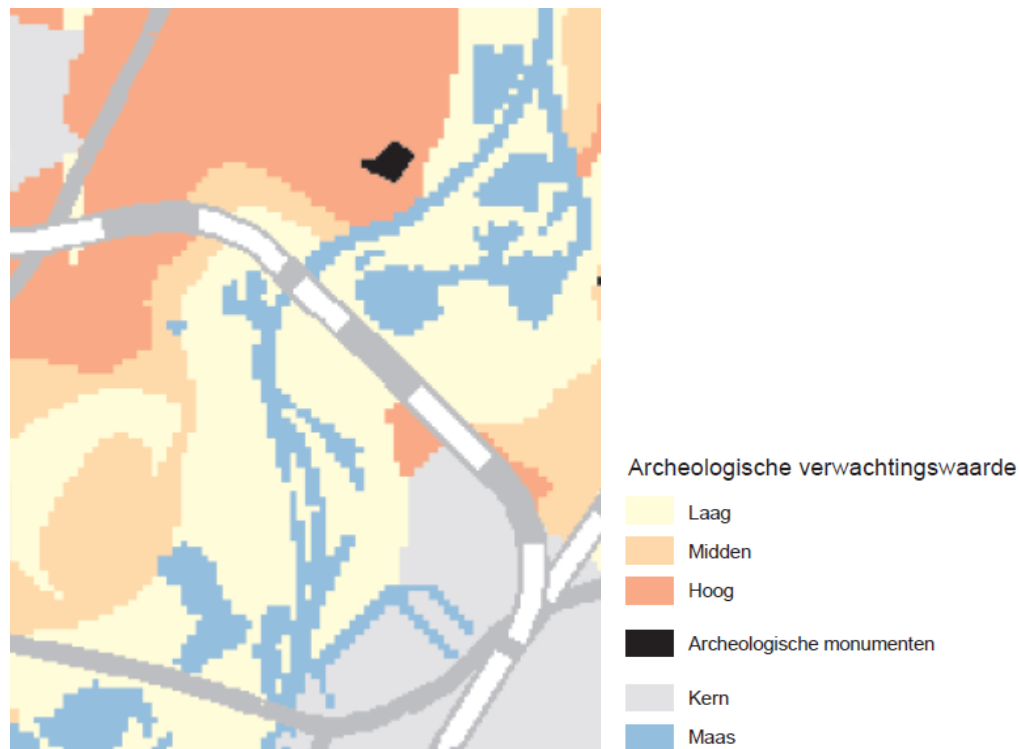

Figuur: Uitsnede kaart 'cultuurlandschappen' POL2006 en legenda (Provincie Limburg, 2010).

Archeologie

Op de kaart archeologie, met de archeologische verwachtingswaarde en archeologische monumenten, is voor het hele plangebied een lage verwachtingswaarde opgenomen. Binnen het plangebied of in de directe omgeving ervan zijn geen archeologische monumenten aanwezig.

De voorgestane ontwikkeling van het plangebied heeft derhalve naar verwachting geen negatieve effecten op eventueel aanwezige archeologische waarden binnen het plangebied.

Figuur: Uitsnede kaart 'Archeologie' POL2006 en legenda (Provincie Limburg, 2010).

POL-aanvulling Nieuwe Wet ruimtelijke ordening

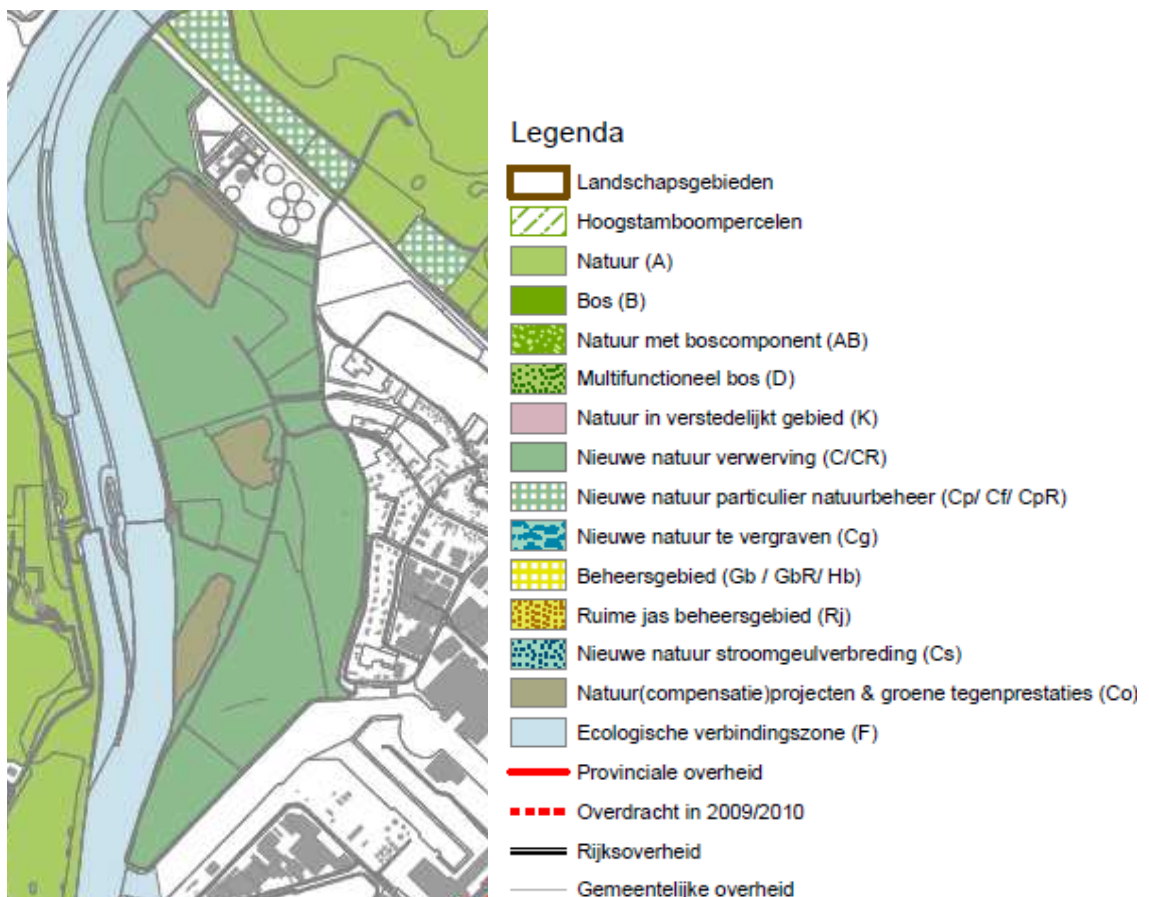
Op 18 december 2008 is de POL-aanvulling Nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) door PS van Limburg vastgesteld. Op 1 juli 2008 is een nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. Daarmee is veel veranderd in de juridische infrastructuur van de ruimtelijke ordening (andere verhoudingen tussen overheden, beperkte en andere doorwerkingsmogelijkheden, nieuw en verbeterde uitvoeringsinstrumenten en andere en snellere procedures). Deze POL-aanvulling is bedoeld om de uitvoering van het provinciaal ruimtelijk beleid op deze veranderingen aan te passen. De provincie is van mening dat haar ruimtelijke belangen door middel van afsprakenkaders, ruimtelijke plannen en de bijbehorende gezamenlijke uitvoering en monitoring voldoende adequaat geborgen worden.

Een van de nieuwe wettelijke instrumenten die in deze aanvulling aan bod komt, is in voorliggende situatie toegepast: het inpassingsplan. Dit is een bestemmingsplan dat door de provincie (PS) vastgesteld wordt. Er moet sprake zijn van provinciaal belang. Als provinciale belangen zijn in de POL-aanvulling onder meer aange-merkt: Zandmaas II, de ecologische hoofdstructuur, rivierbed Maas, nieuwe natuur, ecologisch water en beschermde flora en fauna.

Voorliggend inpassingsplan geeft invulling aan het provinciale beleid, zoals dat ge-formuleerd is in de POL-aanvulling Nieuwe Wro.

3.2.2 Stimuleringsplan Natuur, Bos en Landschap

In de meest recente versie van het Stimuleringsplan Natuur, Bos en Landschap van de provincie Limburg (van 29 september 2009) is het plangebied grotendeels aangeduid als 'Nieuwe natuur verwerving (C/CR)'. De inham van de Maas en de twee plassen zijn aangeduid als 'Natuur(compensatie)projecten & groene tegenprestaties (Co)'.

Figuur: Uitsnede Stimuleringsplan Natuur, Bos en Landschap en legenda (Provincie Limburg, 2009b).

Voor de te ontwikkelen natuurgebieden zijn natuurdoeltypen (NDT's) aangegeven, die het ambitieniveau bepalen.

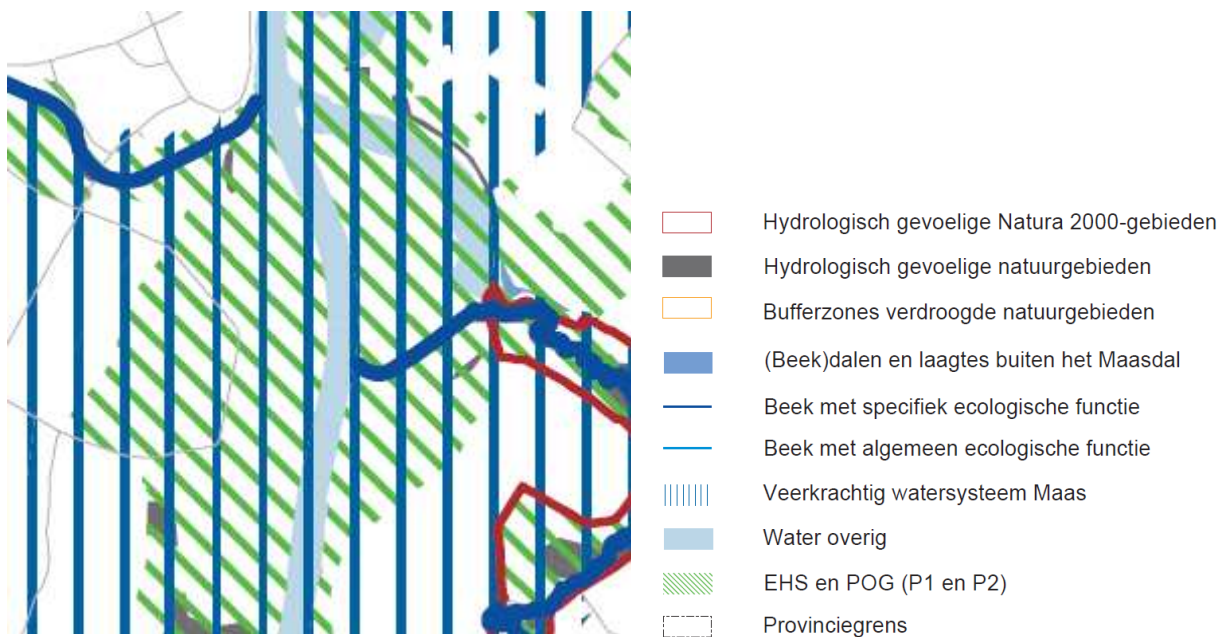
De NDT's voor het plangebied sluiten aan bij het type natuur dat kansrijk is in uiterwaarden onder invloed van de Maas. In het inpassingsplan is aangegeven op welke wijze met de NDT's is omgegaan, mede in relatie tot de hoogwaterbescherming. De NDT's komen alle op een goede manier terug in het plangebied.

Derhalve sluit de voorgestane ontwikkeling van het plangebied aan op het provinciale beleid, zoals dat in het Stimuleringsplan Natuur, Bos en Landschap geformuleerd is.

3.2.3 Provinciaal Waterplan Limburg 2010-2015

Het provinciaal Waterplan Limburg 2010-2015 is op 20 november 2009 vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg. Het waterbeleid van Provincie Limburg richt zich op extra inzet voor schoon, mooi en veilig water in 2015, volgens de Europese Kaderrichtlijn Water.

In het provinciaal Waterplan wordt teruggegrepen op de verschillende doelstellingen, ontwikkelingen en maatregelen zoals opgenomen in het project Zandmaas en bijbehorende beleidsstukken.

Figuur: Uitsnede kaart 'Blauwe waarden' Provinciaal Waterplan Limburg 2010-2015 en legenda (Provincie Limburg, 2009a).

Op de kaart met blauwe waarden is het hele plangebied aangeduid als onderdeel van het veerkrachtig watersysteem Maas en EHS en POG. De Maasnielderbeek heeft een algemeen ecologische functie.

De voorgestane ontwikkeling van het plangebied sluit aan op de doelstellingen van het provinciale beleid, zoals geformuleerd in het provinciaal Waterplan.

3.2.4 Regiovisie 2008-2028 Midden-Limburg

De betrokken overheden willen, met een in 2008 gesloten bestuursovereenkomst, een samenhangende gebiedsontwikkeling van Midden-Limburg bevorderen. Die zou zich moeten voltrekken volgens de Handreiking Ruimtelijke Ontwikkeling door

- participatie van private partijen en maatschappelijke organisaties in de gebiedsontwikkeling tot stand te brengen;
- door als overheden een eensgezinde opstelling te laten zien, en
- een aansprekende en visie op de toekomstige ontwikkeling van de regio te hebben;
- een heldere organisatie te vormen, en
- de bereidheid financieel te investeren in de kansen van de regio.

Men wil een impuls geven aan majeure regionale projecten, die worden opgenomen in een programma, zoals dat is neergelegd in de Regiovisie 'Het oog van Midden-Limburg'.

Over Roermond wordt aangegeven dat de ligging aan de Maasplassen een groot potentieel biedt voor toerisme, recreatie, watergebonden woonmilieus, natuur en landschap.

De Maasplassen ter hoogte van Roermond zijn sterk verkaveld en moeilijk toegankelijk. De Maas vormt daardoor een scheidslijn, in plaats van een verbinding. Door in de westoever te investeren in natuurontwikkeling en bijzondere voorzieningen te creëren en een toeristische attractie van formaat, worden beide oevers verbonden. Herstructurering van het Maasdal biedt bovendien ruimte voor ontwikkeling in termen van drijvende woonmilieus en recreatiewoningen.

Ontwikkeling van het Maasdal kan niet zonder de andere regiogemeenten, Maasgouw, Leudal en Roerdalen in het bijzonder. Alleen door een gezamenlijke strategie, samen met de groene organisaties, kan Rijkswaterstaat bewogen worden ruimte te geven voor ontwikkeling, in ruil voor ruimte voor de rivier. Zo'n strategie baat iedereen; ook Rijkswaterstaat. De natuurorganisaties, want in plaats van postzegelnatuur, kunnen daadwerkelijk grote gebieden ontwikkelen en wordt de verdroging en uitholling van natuurwaarden aan beide oevers aangepakt. Het Maasdal biedt volop kansen voor versterking van het toerisme en recreatie rond Roermond, en biedt daarmee ook nieuwe kansen voor het Maas- en Roerfront met watergebonden woonmilieus. Roermond kan haar waterfront ontwikkelen, met een spectaculair leef-, woon- en recreatiemilieu rond de Maas.

Voor de Maasplassen en het Maasdal wordt verder aangegeven dat natuurontwikkeling een belangrijk onderwerp is. Bij natuurontwikkeling staat het dooraderen van de ecologische hoofdstructuur en het creëren van robuuste natuurlijke verbindingen centraal. Niet alleen moeten de natte natuurgebieden in het Maasdal onderling worden verbonden, ook de verbindingen tussen natte gebieden in het Maasdal met droge gebieden aan de flanken van het Maasdal moeten versterkt worden. Als (mogelijk) voorbeeld van een groot natuurontwikkelingsproject wordt de ontwikkeling van natte natuur ten noorden van Roermond genoemd.

De voorgestane ontwikkeling van het plangebied sluit aan bij het regionale beleid, zoals dat in de Regiovisie geformuleerd is. Het initiatief vergroot de recreatieve mogelijkheden en zorgt daarnaast voor een vergroting van het oppervlak natuurgebied, waardoor er onder meer mogelijkheden voor verbindingen tussen natte en droge natuurgebieden ontstaan.

3.2.5 Beleidsregel Mitigatie en Compensatie Natuurwaarden

De beleidsregel Mitigatie en compensatie natuurwaarden is op 6 september 2005 vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Limburg. Het uitgangspunt van deze regel is dat er geen nettoverlies aan natuurwaarden, voor wat betreft areaal, kwaliteit en samenhang, mag optreden.

Deze beleidsregel is van toepassing in het geval dat er wezenlijke kenmerken en waarden worden vernietigd, verstoord en/of versnipperd in één of meer van de volgende gebiedscategorieën:

- 1 Gebieden gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS); hiervoor geldt een 'nee, tenzij'-principe.
- 2 Bestaande en gerealiseerde bos-, natuur- en landschapswaarden in de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG); hiervoor geldt een ontwikkelingsgerichte basisbescherming.
- 3 Bos, landschaps- en natuurelementen (zoals poelen, houtwallen, solitaire bomen en waardevolle beplantingen), die in een vigerend bestemmingsplan reeds bescherming genieten, dan wel onder de werkingssfeer van de Boswet vallen.

Het plangebied is integraal opgenomen in de EHS. Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg zullen derhalve alleen meewerking verlenen aan ingrepen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- het voorziene verlies aan natuurwaarden wordt volgens een plan gecompenseerd en/of gemitigeerd;
- de verantwoordelijkheden, inclusief de middelen, voor de uitvoering van het plan zijn vastgelegd in een overeenkomst of in een vergunning;
- door de uitvoering van de compensatie en/of mitigatiewerken ontstaat een duurzame situatie;
- het plan en de overeenkomst respectievelijk de vergunningsvoorwaarden voldoen aan de in de beleidsregel weergegeven criteria en richtlijnen;
- het plan en de overeenkomst zijn gekoppeld aan het bestemmingsplan waarin de compensatie wordt geregeld.

Voor de bepaling van de locatie van mitigatie of compensatie gelden de volgende richtlijnen:

- a Mitigatie en/of compensatie dient -tenzij dit fysiek onmogelijk is- binnen de Provincie Limburg, in de directe nabijheid van de ingreep en aansluitend aan het te verstoren gebied uitgevoerd te worden, onder de voorwaarde dat er een duurzame situatie ontstaat.
- b Mitigatie en/of compensatie dienen bij voorkeur te worden uitgevoerd in de POG.
- c Indien mitigatie en/of compensatie in de POG aantoonbaar niet mogelijk is, geldt de volgende voorkeursvolgorde:
 - Aansluitend aan het meest nabijgelegen deel van de EHS en POG.
 - Elders in hetzelfde stroomgebied.
- d Compensatie binnen de EHS is niet toegestaan.

Compenserende en mitigerende maatregelen dienen in alle gevallen ten laatste gelijktijdig met de ingreep gereed uitgevoerd te zijn.

In voorliggend geval is geen sprake van verlies van natuurwaarden, omdat deze grotendeels nog gerealiseerd (moeten) worden. Derhalve vormt de beleidsregel geen belemmering voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

3.2.6 Versnellingsagenda 2005, Limburg op weg naar 2012

De versnellingsagenda bevat een plan en een structuur gericht op actie. De versnellingsagenda schetst de route die Limburg naar een duurzaam succes zal voeren. De visie op 2012 staat centraal. Limburg heeft tot die tijd enkele structurele ontwikkelingen doorgemaakt om weer concurrerend te zijn op zijn eigen specifieke krachten en kansen. De Versnellingsagenda wil een kettingreactie op gang brengen vanuit de dynamiek. In de versnellingsagenda worden kansrijke projecten genoemd. De Maasplassen maken onderdeel uit van de versnellingsagenda 2005. Hierin zijn de Maasplassen genoemd in kader van de Deltaplan Maasplassen Midden-Limburg. Er is sprake van nieuwe kansen voor innovatieve ontwikkelingen van de dag- en verblijfsrecreatie.

Inmiddels is in september 2008 ook een versnellingsagenda voor de periode tussen 2008 en 2011 uitgekomen. Hierin staan enkele algemene concepten genoemd die kansrijk zijn voor de gewenste, succesvolle ontwikkeling van Limburg. Met betrekking tot het plangebied en de voorgestane ontwikkeling ervan zijn er vanuit deze agenda geen relevante onderwerpen.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie

De Structuurvisie Roermond is op 29 maart 2001 door de gemeenteraad vastgesteld en vormt het ruimtelijke integratiekader voor (sectorale) ontwikkelingen en visies voor de komende tien jaar met een doorkijk naar de langere termijn.

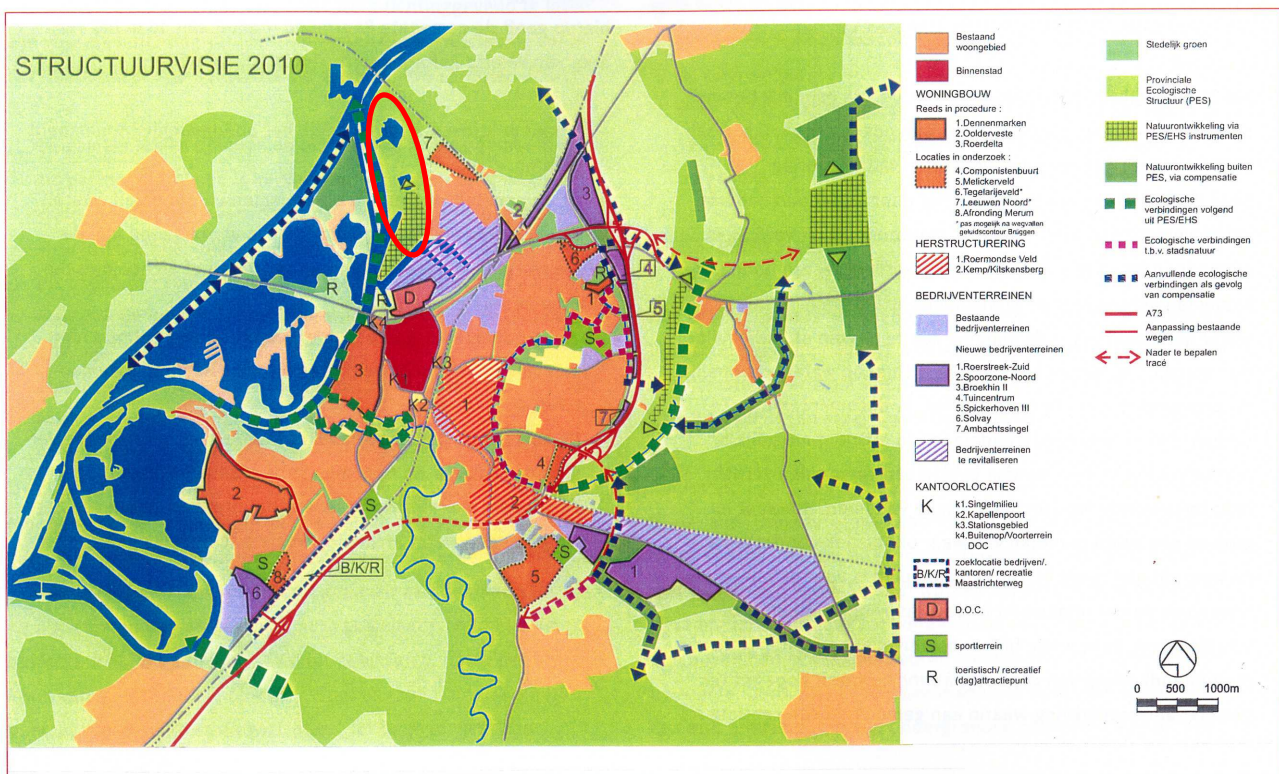
De structuurvisie is hiermee een belangrijke basis voor het uit te voeren ruimtelijk beleid van de gemeente. De visie bestaat uit een gewenst toekomstbeeld voor Roermond op hoofdlijnen, een ontwikkelingsvisie tot 2010 en enkele indicatieve ruimtelijke uitwerkingen voor belangrijke projecten in de stad.

Het toekomstbeeld voor Roermond is vervat in een streefbeeld tot 2030, getiteld Roermond Nieuwe Hanzestad, waarin wordt ingezet op de verdere ontwikkeling van Roermond tot dynamische, compacte kwaliteitsstad aan het water.

Een stad die haar culturele en natuurlijke waarden koestert en die het zoekt in haar centrumfunctie, innovatieve herstructurering en hoogwaardige voorzieningen op het gebied van toerisme en recreatie.

De ontwikkelingsvisie is gebaseerd op het ontwikkelingsconcept 'compacte kwaliteitsstad aan het water' en de uitgangspunten van dit concept zijn onder meer:

- inbreiding boven uitbreiding bij nieuwe bouwlocaties;
- benutting van de Maas voor hoogwaardig wonen en recreëren langs het water;
- rijksweg A73 als stedelijke contour van Roermond;
- herstructurering van stadsdelen gericht op verbetering van de ruimtelijke structuur en kwaliteit;
- aanbieden van een efficiënt fietsnetwerk;
- oplossen knelpunten in de hoofdwegenstructuur.

Figuur: Kaart Structuurvisie Roermond 2010 (KuiperCompagnons, 2001).

Op de kaart met de structuurvisie voor 2010 is het plangebied deels aangeduid als onderdeel van de Provinciale Ecologische Structuur (PES) en deels als gebied waar natuurontwikkeling plaatsvindt via PES/EHS instrumenten. De Maas zelf is, ter plaatse van het plangebied, aangeduid als ecologische verbindingszone volgens uit PES/EHS.

Het initiatief geeft invulling aan het gemeentelijke beleid, zoals geformuleerd in de Structuurvisie, doordat de recreatieve mogelijkheden binnen het plangebied toenemen en de natuurwaarden ontwikkeld en versterkt worden.

3.3.2 Strategische visie Roermond 2020

Op 30 oktober 2008 is de Strategische visie Roermond 2020 'Roermond investeert in haar toekomst' vastgesteld door de gemeenteraad van Roermond.

De gemeente Roermond heeft in 2008 een visie opgesteld voor meerdere beleids-terreinen. Hierin komen onder andere voor als beoogde ontwikkelingsrichtingen:

- duurzaam toerisme en recreatie in de directe omgeving;
- kwaliteit in woon-, cultuur- en leefomgeving;
- natuurontwikkeling om verlies van natuurwaarden elders te compenseren en om de kwaliteit van de bestaande natuur te verhogen.

Aan deze ontwikkelingsrichtingen wordt door middel van de voorgestane ontwikkeling van het plangebied invulling gegeven. Het initiatief vormt derhalve een goede invulling van delen van het gemeentelijk beleid, zoals dat geformuleerd is in de Strategische visie Roermond 2020.

3.3.3 Natuurvisie Roermond-West

Eind 2004 is de Natuurvisie Roermond-West vastgesteld. Deze natuurvisie is afgestemd op de ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied (van de natuurvisie). In deze visie komt duidelijk naar voren wat voor knelpunten, maar ook wat voor kansen er ontstaan voor de bescherming en/of ontwikkeling van natuurwaarden in Roermond-West.

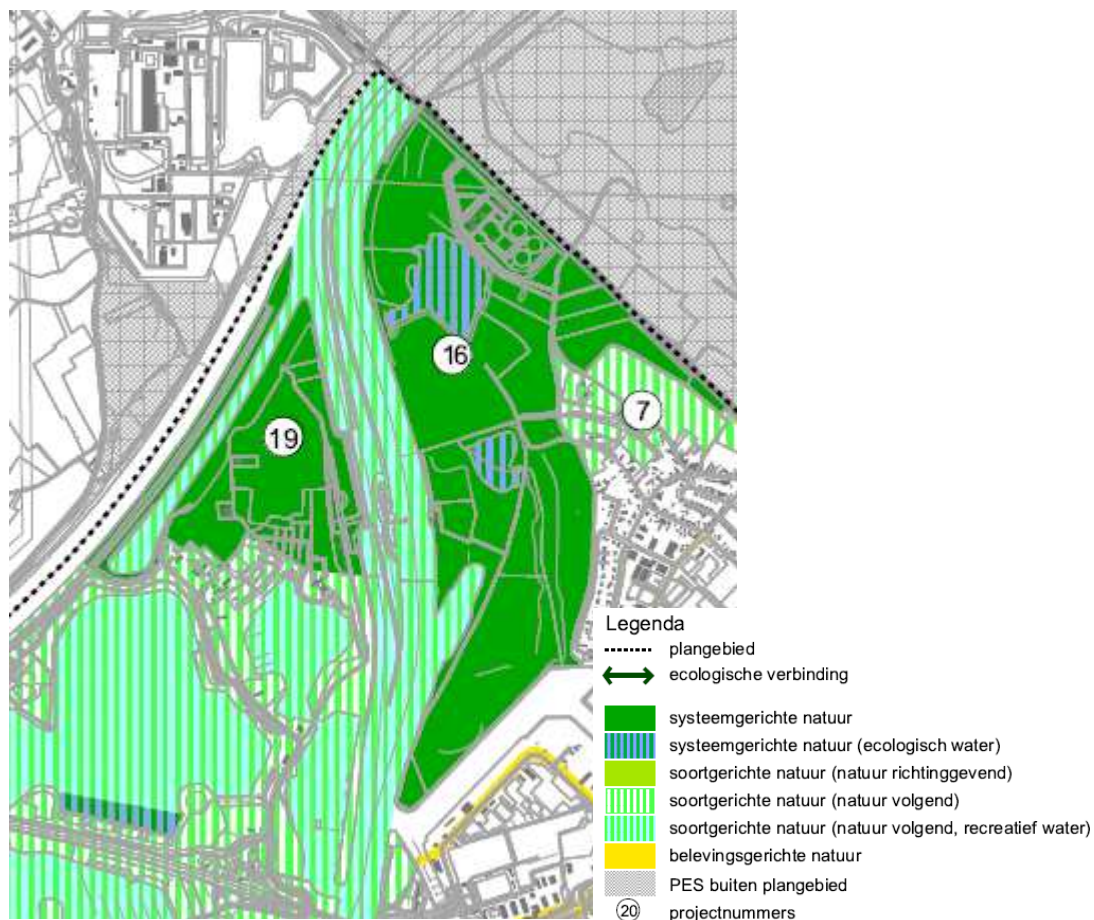
Op de kaart behorend bij de Natuurvisie is het grootste deel van het plangebied aangeduid als systeemgerichte natuur. Dergelijke gebieden staan (potentieel) onder invloed van rivierdynamiek, er treedt kwel op en deze gebieden hebben zodanige omvang dat een natuurlijke ontwikkeling of het toepassen van extensieve begrazing als beheersvorm mogelijk is. Deze gebieden vormen de basis voor de meest natuurlijke onderdelen van de Ecologische Infrastructuur van Roermond. Binnen het plangebied zijn de plassen aangeduid als ecologisch water.

De inham van de Maas is aangeduid als soortgerichte natuur (natuur volgens, recreatief water). Gebieden die zijn begrensd als soortgerichte natuur bevinden zich vooral op de grens tussen stad en landelijk gebied of bestaan uit omvangrijkere groenstructuren binnen het stedelijk gebied.

In gebieden die te beperkt zijn van omvang voor het realiseren van procesnatuur, waar (a)biotische processen hooguit een beperkte rol spelen of waarin natuur slechts een nevenfunctie is, maar die wel van belang zijn of kunnen zijn voor doelsoorten is het ambitieniveau minder hoog: streven naar een hoge biodiversiteit aansluitend op aanwezige waarden en potenties (streven naar soorten die voorkomen en/of hier thuishoren).

De soorten staan hier centraal; voor het in stand houden en vergroten van de diversiteit kunnen soortspecifieke maatregelen noodzakelijk zijn.

Het inrichten van de Stadsweide voor riviergerelateerde natuur is een van de concrete projecten die benoemd is, evenals het versterken van de natuurwaarden rondom de Maasnielderbeek.

Figuur: Uitsnede kaart 'Natuurvisie Roermond-West en legenda (Arcadis, 2004).

3.3.4 Groenstructuurplan

De Gemeente Roermond heeft in juni 2006 het Groenstructuurplan Roermond vastgesteld. In het plan wordt een visie gegeven op de 'groene waarden', zoals deze op samenhangende wijze en in functie tot het omringende stedelijke en landelijke gebied worden vormgegeven.

Dit alles voor een langere termijn van zo'n 15 a 20 jaar. Door gewenste structuren te kennen, kunnen gefundeerde beslissingen worden genomen.

Enkele belangrijke uitgangspunten in de visie zijn:

- ontwikkeling ruimtelijk herkenbare en aantrekkelijke verbindingroutes, waaronder het 'Rondje Maasnielderbeek';
- ontwikkeling aanvullende groenstructuur;
- ontwikkeling of versterking van ecologische verbindingzones.

3.4 Toetsing aan beleidskader

Het initiatief wordt niet belemmerd door het Rijksbeleid, provinciaal en regionaal beleid en gemeentelijk beleid zoals dat in voornoemde stukken is geformuleerd.

De randvoorwaarden en uitgangspunten die uit deze stukken voortvloeien zijn in het ontwerp voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied meegewogen/-genomen.

De daadwerkelijke, planologische toetsing van het beleidskader vindt grotendeels verspreid plaats daar waar de specifieke onderwerpen aan de orde komen in navolgend hoofdstuk.

4 Omschrijving deelaspecten

4.1 Milieu

4.1.1 Milieueffectrapportage

Voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied bestaat geen noodzaak voor het uitvoeren van een milieueffectrapportagebeoordeling of het doorlopen van een milieueffectrapportageprocedure, omdat de hiervoor gestelde ondergrenzen niet worden overschreden. Mogelijk relevante ondergrenzen zijn:

- Inrichting landelijk gebied, vanaf 250 ha (categorie 9, onderdeel C/D bijlage Besluit milieu-effectrapportage).
- Winning oppervlaktedelfstoffen, vanaf 100 ha (categorie 16.1, onderdeel C/D bijlage Besluit milieu-effectrapportage).

Deze ondergrenzen worden niet overschreden en er is derhalve geen noodzaak voor het uitvoeren van een milieueffectrapportagebeoordeling of het doorlopen van een milieueffectrapportageprocedure.

4.1.2 Bodem

De te vergraven en binnen het gebied weer te bergen vrijkomende gronden zullen ten minste deels verontreinigd zijn door afzettingen van de Maas. Mogelijk zijn ook lokale verontreinigen aanwezig. Een goed inzicht in de milieukwaliteit van de grondstromen is noodzakelijk. Het Besluit Bodemkwaliteit (2008) stelt expliciete kwaliteitseisen aan het hergebruik van de vrijkomende gronden, waarbij rekening gehouden wordt met de natuurlijke achtergrondwaarden en de voortdurende slibaanvoer in riviersystemen. In verband met de economische uitvoerbaarheid van het plan is het van belang te weten welke inspanningen benodigd zijn om aan de eisen te voldoen.

De bodem van het plangebied bestaat over het algemeen uit een 2 tot 4 m dikke laag zandige klei tot fijn zand, met daaronder grof zand met grind. Om de bodemkwaliteit van het plangebied in beeld te brengen is een bodemonderzoek uitgevoerd (Witteveen en Bos, 2006). De rapportage die op basis van dit onderzoek is opgesteld is als bijlage aan voorliggend plan toegevoegd.

Dit bodemonderzoek bestond uit een historisch onderzoek en veldonderzoek waarbij boringen van 1 tot 5 m diep zijn gezet en bodemmonsters zijn geanalyseerd. Daarnaast is een Grondstromenplan voor de locatie Stadsweide Roermond opgesteld (DLG, 2006). Doordat tijdens de planvorming een (deels) ander tracé van de geul naar voren kwam dan oorspronkelijk voorzien, is de boordichtheid van het (reeds eerder ingezette) bodemonderzoek niet voldoende volgens het Maaswerkenprotocol.

Indien wordt besloten het plan in uitvoering te nemen, is het noodzakelijk nog een aantal aanvullende boringen te zetten. Onderstaande bevindingen geven daarom wel een goed maar nog geen volledig beeld van het grondstromenverhaal.

In navolgende tabel zijn de resultaten weergegeven van toetsing van de gemiddelde bodemkwaliteit aan het herverontreinigingsniveau (HVN). Het HVN is de saneringsdoelstelling voor het plangebied. Bij het samenstellen van de mengmonsters is onderscheid gemaakt in verschillende bodemtypen (zand, klei, leem) en bodemlagen (0-50 cm, 50-250 cm en daaronder). Voor de toetsing zijn alle monsters uit het plangebied beoordeeld. Uit de toetsing blijkt dat er bij de metalen enige overschrijdingen zijn van of het HVN, of de bodemgebruikswaarden (BGW); aan de combinatie ($\leq$ HVN of BGW) wordt echter steeds voldaan. Dit betekent dat er binnen de ingrepen alleen grond wordt verplaatst met een gemiddelde concentratie beneden de saneringsdoelstelling. Ook de achterblijvende bodem voldoet gemiddeld aan het HVN. Aanvullende saneringsdoelstellingen zijn daarom niet noodzakelijk en natuurlijke erosie- en sedimentatieprocessen zijn uit risico-oogpunt aanvaardbaar.

Mengmonsters	Metalen	PAK	Olie	Totaal
Uit gehele plangebied	$\leq$ BGW >HVN (& BGWn)	$\leq$ HVN	$\leq$ HVN	$\leq$ HVN

In de Maasnielderbeek is er sprake van een ernstig geval van waterbodemonverontreiniging. De top van de beekbodem is klasse 4 verontreinigd met PCB, PAK, koper en zink. Dit betekent dat de beperkte hoeveelheid grond die vrijkomt bij de realisatie van de kruising van de nevengeul met de Maasnielderbeek als een aparte grondstroom moet worden behandeld i.c. moet worden afgevoerd.

Er moet nog afstemming plaatsvinden met bevoegd gezag RWS over het grondstroomplan en eventuele saneringsnoodzaak.

Het Besluit Bodemkwaliteit staat het toepassen van bodemkwaliteit t/m klasse B onder voorwaarden in (plassen in) uiterwaarden toe. Via de Commissie Verheijen (2009) en de concept-Handreiking voor het inrichten van diepe Plassen (concept november 2009) is momenteel aanvullend beleid in de maak.

Conclusie

Vanuit het aspect bodem zijn geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

4.1.3 Geluid

Bij het ontwikkelen van een nieuw ruimtelijk plan is het belangrijk rekening te houden met geluidsbronnen en de mogelijke hinder of overlast daarvan voor mensen. Naast de wettelijke kaders ter voorkoming van geluidshinder die in acht moeten worden genomen bij ruimtelijke planvorming moet in het kader van een 'goede ruimtelijke ordening' ook gezorgd worden voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Voor de geluidsgevoelige bestemmingen die binnen bepaalde afstanden (zones) van de verschillende geluidsbronnen liggen, schrijft de Wet geluidhinder (Wgh) voor dat een aangewezen bevoegd gezag (maatwerk) grenswaarden bepaalt. De Wgh kent bandbreedtes waarbinnen het bevoegd gezag moet blijven. Er geldt een voorkeurswaarde en een bovengrens. De getalsmatige invulling van deze grenswaarden is voor elk type geluidsbron verschillend en is onder andere afhankelijk van de geluidsgevoelige bestemming.

De grenswaarden moeten bij de aanleg, dan wel wijzigingen van een (spoor)weg of industrieterrein in acht worden genomen. Dit geldt ook bij vaststelling of herziening van een bestemmingsplan of bij een projectbesluit wanneer de betreffende gronden in een geluidszone zijn gelegen.

Als gevolg van de uitvoeringswerkzaamheden van de herinrichting wordt geen belemmerende werking als gevolg van geluidhinder en trillingen ten opzichte van gevoelige objecten verwacht. Deze verwachting is deels gebaseerd op de aard van de ingreep en de bijbehorende werkzaamheden, die een relatief gering en tijdelijk effect zullen hebben. Deels is deze verwachting gebaseerd op de grote afstand tot het dichtstbijzijnde geluidgevoelige object (een burgerwoning in Leeuwen op circa 150 m afstand van de te (ver)graven nevengeul.

Conclusie

Vanuit het aspect geluid zijn geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

4.1.4 Luchtkwaliteit

Stikstofdioxide

Als maat voor luchtverontreiniging blijkt in Nederland NO₂ een van de meest de meest kritische stoffen te zijn, omdat de reeds aanwezige achtergrondconcentratie van deze component dicht bij de norm kan liggen. De andere stoffen van het BLk2005 (zwaveldioxide SO₂, lood Pb, koolmonoxide CO en benzeen C₆H₆ zijn niet bepalend voor een activiteit als grondverzet. In het Besluit luchtkwaliteit 2005 (BLk2005) geldt als luchtkwaliteitseis voor NO₂ 40 µg/m³.

Tot de belangrijkste bronnen uit de omgeving behoort de scheepvaart (beroepsvaart), de agrarische sector, de industrie, de elektriciteitscentrales (Maasbracht en Bugnum) en het wegverkeer (verkeersaders, zoals de A2 en de A73).

Momenteel (2010) voorspelt het RIVM in de omgeving van de Stadsweide een jaargemiddelde concentratie voor NO₂ van 18-20 µg/m³.

Fijnstof

Een voor de volksgezondheid belangrijke vorm van luchtverontreiniging is het fijnstof: in de lucht zwevende deeltjes kleiner dan 10 micrometer (<10 µm). Fijnstof is bij inademing schadelijk voor de gezondheid, met name voor de luchtwegen.

Omdat de deeltjes niet allemaal dezelfde vorm hebben wordt fijnstof uitgedrukt in PM_{10} . Momenteel wordt gewerkt aan regels en eisen voor een $PM_{2,5}$, omdat de meest fijne deeltjes de meeste gezondheidsproblemen zouden veroorzaken. Volgens het Milieu en Natuur Planbureau is de voorgestelde $PM_{2,5}$ norm voor fijn stof echter niet strenger dan de bestaande normen voor PM_{10} (NMP, 2007).

Bronnen van fijnstof zijn het verkeer, met name roet uit dieselmotoren, de industrie, waaronder het storten en overslaan van bulkgoederen, de landbouwbedrijven, met name stallen, de uitstoot door elektriciteitscentrales, de uitstoot uit woningen, bijvoorbeeld door een open haard en natuurlijke bronnen, bijvoorbeeld zeezout, of stof vanuit de bodem.

Als gevolg van de uitvoeringswerkzaamheden van de herinrichting wordt geen belemmerende werking als gevolg van luchtverontreiniging verwacht. Deze verwachting is gebaseerd op de aard van de ingreep en de bijbehorende werkzaamheden, die een relatief gering en tijdelijk effect zullen hebben.

Hierbij fungeert een onderzoek naar de luchtverontreiniging met NO_2 en PM_{10} als gevolg van de winning van delfstoffen in de nabijgelegen Maasarm Lus van Linne als referentie. In het kader van dit project wordt gedurende circa 10 jaar tijd 5 miljoen ton grondstof gewonnen en enkele honderdduizenden tonnen zand en klei verplaatst. Voor dit project wordt uitgegaan van een maximale bronbijdrage van $0,5 \mu g/m^3$ NO_2 en $0,05 \mu g/m^3$ PM_{10} . Deze bijdragen zijn vrijwel verwaarloosbaar. Derhalve zal voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied zeker geen negatieve effecten hebben op de luchtkwaliteit ter plaatse en in de directe omgeving van het plangebied.

Conclusie

Vanuit het aspect lucht zijn geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

4.1.5 Milieuzonering/Bedrijvigheid

Er moet een noodzakelijk scheiding worden aangebracht tussen milieubelastende en milieugevoelige functies, ter bescherming en/of vergroting van de leefkwaliteit. De milieuhinder van bedrijven moet worden geanalyseerd op hun invloed op mogelijke ontwikkelingen. Als milieubelastende functies mogelijk worden gemaakt, moet de invloed op de omgeving inzichtelijk worden gemaakt.

Op de rand van het plangebied ligt een aantal inrichtingen met milieuzones. Het betreft een waterkrachtcentrale en (op grotere afstand) een energiecentrale (Clauscentrale) bij Maasbracht. De zones zijn met een passende bestemming in het bestemmingsplan opgenomen.

De meest nabijgelegen woonbebouwing staat in het buurtschap Leeuwen.

In het plangebied worden, voor wat betreft de eindsituatie, geen milieugevoelige of milieubelastende functies of bebouwing mogelijk gemaakt.

Geureffecten worden door de werkzaamheden in het kader van de herinrichting en de natuurontwikkeling in het geheel niet veroorzaakt.

Als positieve bijdrage aan de geursituatie in meer algemene zin kan de beëindiging van de bemesting van landbouwarealen worden genoemd.

De bestaande (geur- en) geluidhinder vormt geen belemmering voor de (spontaan of geleid) te ontwikkelen natuur en de (eventuele extra) extensieve dagrecreatie.

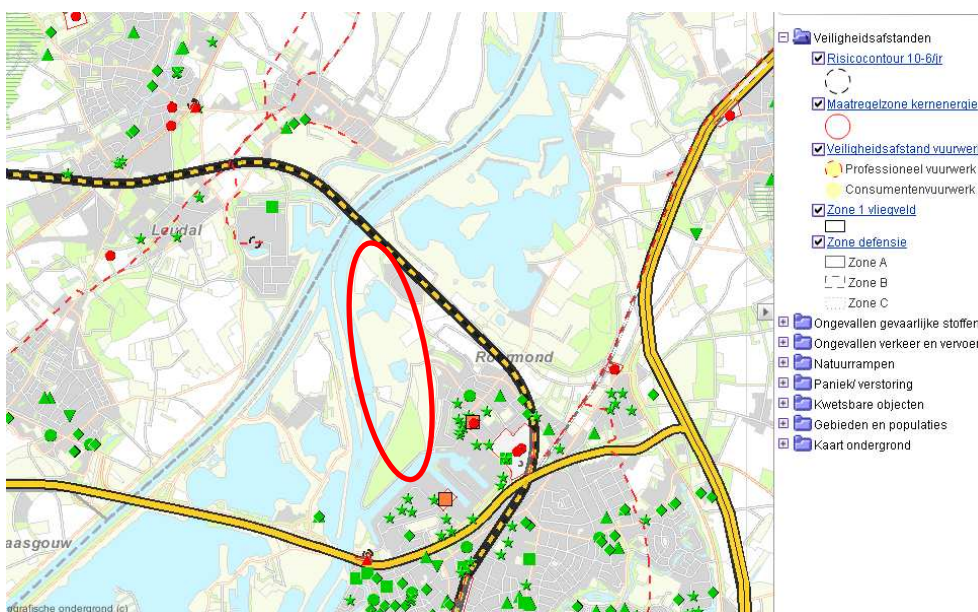
Conclusie

Vanuit het aspect milieuzonering/bedrijvigheid zijn geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

4.2 Externe veiligheid

Externe veiligheid betreft het risico dat aan bepaalde activiteiten verbonden is voor niet bij de activiteit betrokken personen. Daartoe zijn (in het Besluit externe veiligheid inrichting (Bevi)) 'kwetsbare objecten' en 'beperkt kwetsbare objecten' omschreven. Het gaat enerzijds om de risico's verbonden aan 'risicovolle inrichtingen', waar gevaarlijke stoffen worden geproduceerd, opgeslagen of gebruikt, en anderzijds om het 'vervoer van gevaarlijke stoffen' via wegen, spoorwegen, waterwegen en buisleidingen. Ter bescherming van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten moet een bepaalde afstand aanwezig zijn ten opzichte van risicobronnen.

Op de risicokaart van de provincie Limburg is te zien dat er binnen en in de omgeving van het plangebied geen risicovolle inrichtingen, wegen of leidingen liggen.

Figuur: Uitsnede Risicokaart Provincie Limburg en legenda (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2010).

Kabels en leidingen

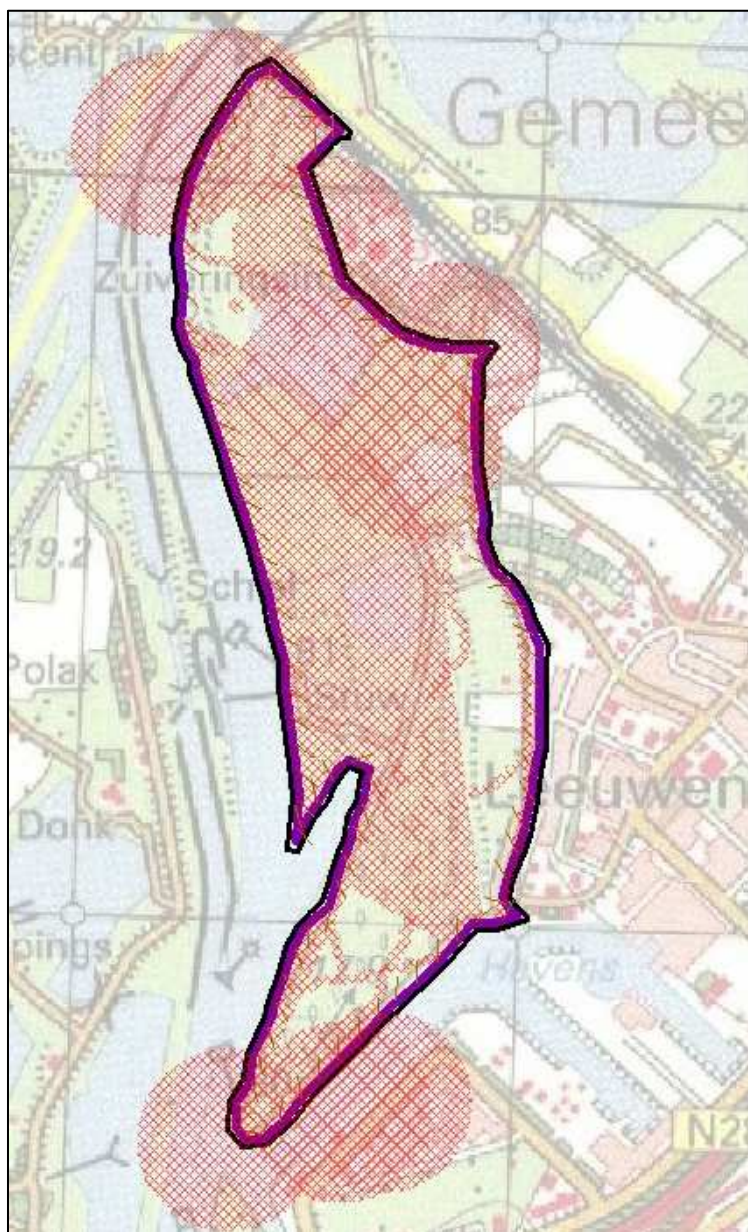
Volgens KLIC gegevens liggen er in het plangebied Stadsweide Roermond geen kabels en leidingen in de ondergrond. Wel is er in het noorden van het plangebied sprake van een bovengrondse hoogspanningsleiding met een mast. Daarnaast is de effluentleiding van de papierfabriek Roermond in kaart gebracht. Deze worden ter plaatse van de kruising met de nieuwe nevengeul versterkt en gecombineerd met een brug.

Oorlogsexplosieven

De spoorbrug van Buggenum is in WOII enkele malen gebombardeerd. Hierbij zijn mogelijk ook enkele afzwaaiers aan de oostzijde van de spoorbrug neergekomen. Het gebied heeft van 16 november 1944 tot 1 maart 1945 onder bereik van geallieerde artillerie gelegen. Hoe zwaar het gebied is beschoten is niet bekend. In het gebied bevinden zich diverse gedempte loopgraven; mogelijk dat hier munitie en eventueel ander oorlogstuig is gedumpt. Een gedeelte van het gebied bestond tijdens de Tweede Wereldoorlog uit water en is op dit moment als landbouwgebied in gebruik. Door verbreding van de Maas is de oostelijke oever van de rivier meer naar het oosten komen te liggen. Door de EOD wordt geadviseerd om de door hen aangegeven gedeelten door middel van oppervlaktedetectie af te laten zoeken naar achtergebleven explosieven.

In opdracht van de gemeente Roermond heeft Explosive Clearance Group BV (ECG) een bureaustudie uitgevoerd voor het onderzoeksgebied 'Stadsweide Roermond'. De rapportage die op basis van deze studie is opgesteld is als bijlage aan voorliggend plan toegevoegd. Het advies en de conclusie uit deze rapportage zijn hierna weergegeven.

Voor een overgroot deel van het onderzoeksgebied bestaat een verhoogde kans op het aantreffen van achtergebleven explosieven. Het gebied waarvoor een verhoogd risico geldt, is weergegeven in de navolgende figuur.

Figuur: Gebied met verhoogd risico binnen plangebied (Explosive Clearance Group, 2009).

Het type aan te treffen munitie varieert van infanteriemunitie, mijnen, munitie voor granaatwerpers, geschutmunitie, mortiergranaten en afwerpmunitie.

Binnen het plangebied bevinden zich gebieden waarvoor een verhoogd risico geldt, in relatie tot de geplande werkzaamheden. Daarom adviseert ECG het explosievenonderzoek voort te zetten waarbij voor het afgebakende risicogebied wordt geadviseerd:

- alvorens met de graafwerkzaamheden van start te gaan, een aanvullend veldonderzoek te doen in de vorm van digitale oppervlakedetectie;
- indien graafwerkzaamheden in het 'natte gedeelte' dieper zullen plaatsvinden dan 4,5 m beneden maaiveldhoogte, zal onderzoek naar de hoogte van deze harde bodemlaag in 1945 moeten plaatsvinden. Wanneer de harde bodemlaag in 1945 dieper was gelegen dan 4,5 m beneden huidige maaiveldhoogte zal de maximale te verwachten diepte voor wat betreft afwerpmunitie moeten worden bijgesteld. Het vaststellen van deze hoogte is noodzakelijk, omdat deze bepalend is voor de wijze van vervolg explosievenonderzoek bij deze diepere graafwerkzaamheden.

Inmiddels is het aanvullend veldonderzoek in uitvoering. De resultaten van dit onderzoek zullen te zijner tijd op deze plaats in de toelichting worden verwerkt. In 2010 worden alle aanwezige explosieven in de te ontgraven zone opgespoord en verwijderd, zodat er geen vertraging en risico's tijdens de uitvoering zullen optreden.

Conclusie

Vanuit het aspect externe veiligheid zijn vooralsnog geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

4.3 Waterhuishouding

4.3.1 Grondwater

Door de sterk doorlatende, grindrijke ondergrond en de dichte ligging langs de Maas zijn de huidige grondwaterstanden in de Stadsweide nagenoeg gelijk aan de Maaswaterstanden boven- en benedenstrooms van de stuw Roermond. De aanleg van een meestromende nevengeul zal hierin nagenoeg geen verandering brengen.

Conclusie

Vanuit het aspect grondwater zijn geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

4.3.2 Oppervlaktewater

Naast de waterplassen De Sneppen en de Stille, stromen er in het gebied Stadsweide de Oude Roer (Leigraaf langs de Molengriend) en de Maasnielderbeek. Hieraan wordt de Nevengeul toegevoegd. Voor de definitieve ligging hiervan wordt verwezen naar de naastgelegen figuur.

Figuur: ontwerptracté Nevengeul met accolladeprofiel (DLG, november 2010).

Daarnaast is voor de gronden rondom watergangen en dijken de Keur van het waterschap van toepassing. De Keur bevat onder andere bepalingen ten behoeven van de bescherming en het beheer en onderhoud van watergangen en oppervlaktewater. Voor werkzaamheden in de nabijheid van een watergang of dijklichaam is een vergunning of ontheffing in het kader van de Keur noodzakelijk.

Omdat de bescherming van watergangen en dijken is geregeld in de Keur van het waterschap, zijn in voorliggend bestemmingsplan geen aanvullende bepalingen met betrekking tot de bescherming van waterbelangen opgenomen. Hierdoor wordt dubbele regelgeving voorkomen. Bovendien zou door tussentijdse aanpassingen van de Keur een situatie kunnen ontstaan waarin het bestemmingsplan (dat een looptijd heeft van 10 jaar) andere regels bevat dan de Keur.

4.3.3 Morfologische processen

Het definitieve ontwerp van de nevengeul door de Stadsweide is (door Royal Haskoning in 2010) bestudeerd met betrekking tot het morfologisch gedrag. Het rapport dat op basis van deze studie is opgesteld is als bijlage aan voorliggend plan toegevoegd. De conclusies en aanbevelingen uit dit rapport zijn hierna weergegeven.

Het definitieve ontwerp van de geul is doorgerekend met het 1D model SOBEK. Bij het ontwerp is uitgegaan van de randvoorwaarden, zoals het dempen van De Sneppen, het uitmonden door middel van een hoogwatergeul, gewenste morfologische beweeglijkheid binnen redelijke grenzen en de mogelijkheid voor vissen om te passeren.

Allereerst is een referentiegeul ontworpen en doorgerekend. Deze geul bleek redelijk te functioneren, maar niet aan alle eisen te voldoen. De afvoer door deze geul was aanzienlijk groter dan gewenst en de stroomsnelheden lagen navenant redelijk hoog. Hierdoor zal het moeilijk zijn om morfologische veranderingen (voornamelijk erosie in het benedendeel) afdoende in de hand te houden.

Vervolgens heeft een optimalisatieslag plaatsgevonden, waarbij de afvoer beperkt is tot respectievelijk 1 en 1,5 m³/s. In beide gevallen voldoet de geul aan de gestelde eisen. Wel is de stroomsnelheid in beide gevallen nog hoog genoeg om enige erosie te veroorzaken. Enige erosie is toelaatbaar, maar niet als basissituatie. Daarom is als basissituatie een maximale afvoer van 1 m³/s gewenst, waarbij af en toe gevarieerd wordt met hogere afvoeren.

Naar aanleiding van de uitgevoerde berekeningen wordt aanbevolen om de nevengeul aan te leggen met een regelwerk. Op deze manier kan de afvoer afdoende beperkt worden en kan morfologische activiteit worden toegestaan, terwijl deze tegelijkertijd goed in de hand wordt gehouden. Ook is het met een regelwerk mogelijk om te variëren in de afvoer. Hierdoor wordt meer dynamiek in het systeem gebracht, wat vooral voor de ecologie een pluspunt is. Ook kan de geul zich dan morfologisch beter ontwikkelen, door middel van meandering, sedimentatie en erosie, terwijl deze processen tegelijkertijd goed beheersbaar blijven. Ook het aanbrengen van enige obstakels in de geul, bijvoorbeeld verankerde boomstronken en steenkribjes, kan verdere dynamiek in het systeem brengen.

De geul zal goed gemonitord worden, zodat grote morfologische aanpassingen tijdig wordenesignaleerd en eventueel kunnen worden verhinderd door middel van bescherming.

Conclusie

Vanuit het aspect morfologische processen zijn geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

4.3.4 Effecten op de rivier

De voorgestane ontwikkeling van het plangebied heeft geen effecten op de Maas. De afgelopen twee jaar is intensief gerekend met modellen om de rivierkundige effecten van de natuurontwikkeling te kunnen minimaliseren (zie ook de inrichtingsplannen van DLG uit de afgelopen jaren). Het plan is vergunbaar; er wordt geen opstuwing rond het plangebied verwacht bij hoogwatersituaties.

Eindconclusie (Waterhuishouding)

Vanuit het aspect waterhuishouding, c.q. de verschillende daarbinnen te onderscheiden deelaspecten, zijn geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

4.4 Archeologie

Eventueel aanwezige archeologische waarden zijn beschermd via de herziene Monumentenwet 1988, zoals in werking sinds 1 september 2007. In deze wet is het Verdrag van Malta in de Nederlands wetgeving geïmplementeerd. De Monumentenwet schrijft voor dat het gebied in voldoende mate archeologisch wordt onderzocht, zowel ten behoeve van het inpassingsplan als ten behoeve van de verlening van de ontgrondingsvergunning.

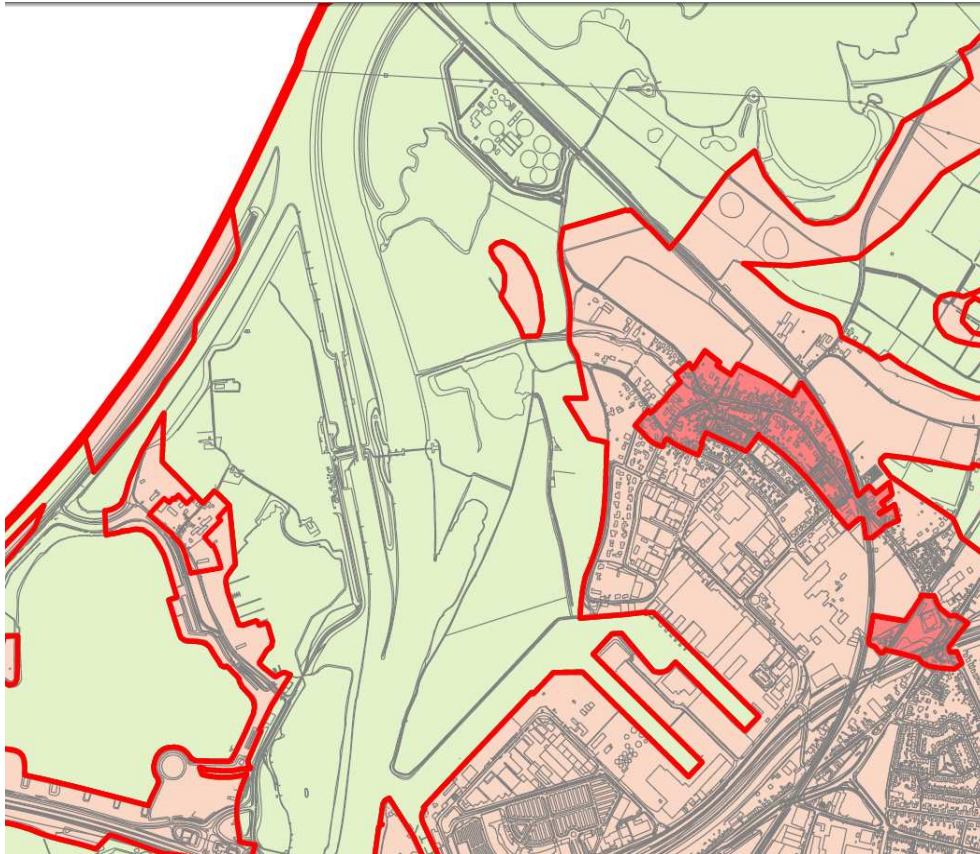
Op basis van dit archeologisch onderzoek wordt besloten of eventuele vervolgstappen genomen moeten worden. De initiatiefnemer kan worden verplicht tot het nemen van conserverende maatregelen, tot het doen van opgravingen of tot het laten begeleiden van het werk door een archeologisch deskundige.

De herinrichting van de Stadsweide vraagt een (omvangrijk) grondverzet. Dit kan leiden tot het verstoren van archeologische waarden en informatie, voor zover deze (nog) aanwezig zijn en niet verloren gegaan bij eerdere vergravingen en/of verspoelingen.

Mits er zorgvuldig gewerkt wordt, kunnen ontgrondingen ook kansen bieden om de historische ontwikkeling van gebieden te ontdekken en opnieuw beleefbaar te maken. Historische sporen kunnen worden blootgelegd en gedocumenteerd. Niet zelden komt bij ontgrondingen archeologische informatie uit de ondergrond boven.

Volgens de archeologiekarta van de gemeente Roermond (zie navolgende figuur) kent het gebied voor het grootste deel een lage verwachting (groene kleur). Voor een klein deel van het plangebied geldt een hoge verwachting (rode kleur).

Binnen het plangebied is een archeologische vindplaats (met ARCHIS waarnummers 29392) bekend. In de omgeving van het plangebied zijn nog drie archeologische vindplaatsen (met de nummers 16273, 30516 en 31832). Binnen 50 m daaromheen is eveneens sprake van een hoge verwachting.

Figuur: Uitsnede gemeentelijke archeologiekartaal. Groen staat voor een lage archeologische verwachtingswaarde, rood voor een hoge waarde en de donkerrode arcering staat voor een historische kern (Gemeente Roermond, 2010).

Het vigerend beleid van de gemeente Roermond stelt, net als de provincie, dat er altijd archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd binnen een straal van 50 m van een archeologische vindplaats of archeologisch monument.

Het vigerend beleid van de gemeente stelt bij minimale ondergrenzen voor archeologisch onderzoek in gebieden met een lage archeologische verwachting (geel op de Beleidsadvieskaart van de gemeente) dat in principe geen archeologisch onderzoek nodig is, maar wanneer de gemeente besluit dat onderzoek hier toch wenselijk is, kan worden uitgegaan van een ondergrens van 2.500 m².

Het vigerend beleid van de gemeente stelt verder bij minimale ondergrenzen voor archeologisch onderzoek in gebieden met een lage archeologische verwachting, maar met kans op water gerelateerde archeologische resten (groen op de Beleidsadvieskaart van de gemeente) een ondergrens van 1.500 m².

Conclusie

Vanuit het aspect archeologie zijn geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied. Ter bescherming van de potentiële archeologische waarden is een dubbelbestemming opgenomen met bijbehorend beschermingsregime (zie onder paragraaf 5.3).

4.5 Cultuurhistorie

De herinrichting van de Stadsweide vraagt een omvangrijk grondverzet. Dit kan leiden tot het verstoren van cultuurhistorische waarden en informatie, voor zover deze (nog) aanwezig zijn en niet verloren gegaan bij eerdere vergravingen en/of verspoelingen. Conform het Provinciaal Omgevingsplan Limburg vormt de herkenbaarheid van de cultuurhistorische identiteit van Limburg een belangrijk uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie. Dit betekent dat zoveel mogelijk moet worden gestreefd naar behoud en inpassing van cultuurhistorische elementen, almede het behouden, versterken en inpassen van oude en jonge cultuurlandschappen en historische landschapselementen. In dit kader is ook het Landschapskader Noord- en Midden Limburg van belang.

Cultuurhistorisch valt het plangebied onder de ontginningen na 1806/1840, met name het nieuw cultuurlandschap tussen 1806/1840 en 1890. Het oorspronkelijk landschap van de Stadsweide is fors veranderd door de groei van Roermond: aan de zuidzijde het kazerneterrein (thans Outlet-center) en het natte industrieterrein Willem-Alexanderhaven, aan de oostzijde het buurtschap Leeuwen, aan de noordwestzijde de waterzuiveringsinstallatie, naast de spoorwegbrug, en de Maascentrale en stuw aan de westzijde. Er heeft duidelijk een functiewijziging plaatsgevonden, zodat nu alleen nog kan worden gesproken over het toponiem Stadsweide. De nu nog aanwezige monumentale populierenbeplanting biedt nog een tegenwicht tegen deze verstedelijking. Dit vooral door het aantal, de ouderdom en de omvang van de boomkronen van de populieren (vallen onder de Boswet). De gebruikte populierensoort heeft een beperkte levensduur van circa 40-60 jaar. Daarom is circa 15 jaar geleden een begin gemaakt met verjonging, door er jonge populieren in rijen tussen te planten. Zo werd/wordt voorkomen dat het kenmerkende beeld van de populierenweide te niet wordt gedaan.

De verharde weg naar de stuw in combinatie met het stuwcomplex staat op de gemeentelijke monumentenlijst.

Conclusie

Vanuit het aspect cultuurhistorie zijn geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

4.6 Aardkundige waarden

De herinrichting van de Stadsweide vraagt een (omvangrijk) grondverzet. Dit kan leiden tot het verstoren van aardkundige waarden en informatie, voor zover deze (nog) aanwezig zijn en niet verloren gegaan bij eerdere vergravingen en/of verpoelingen.

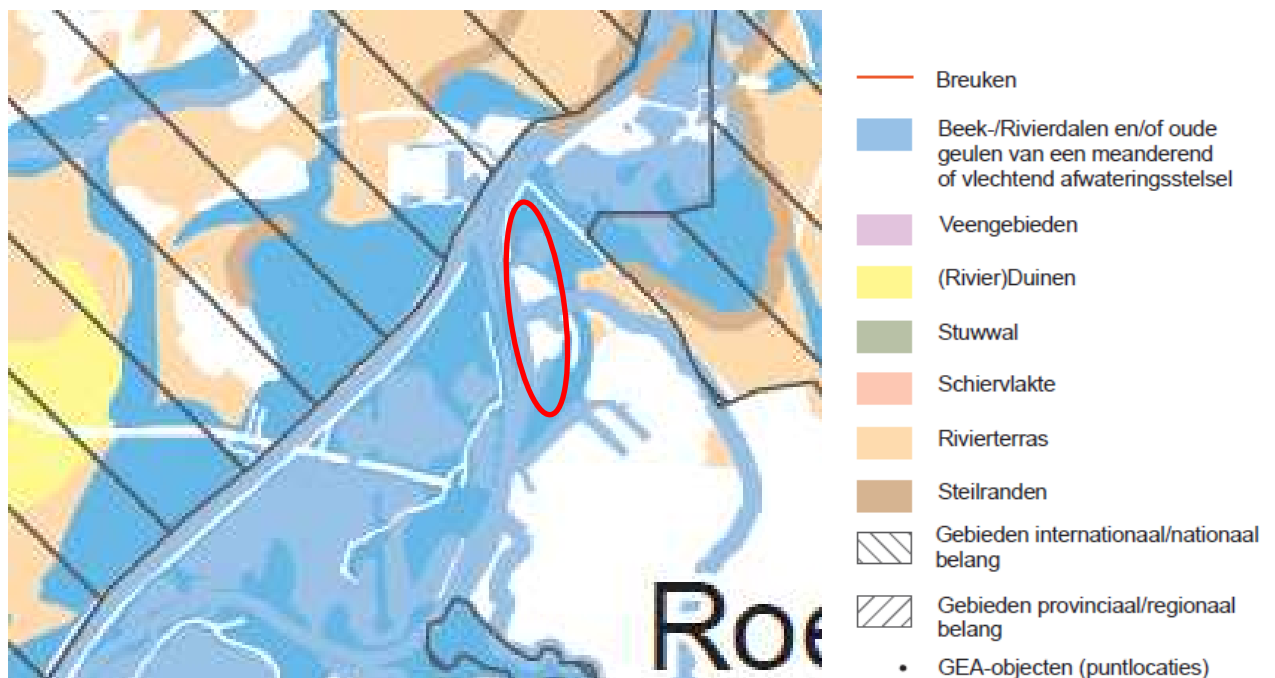
Op de kaart met Aardkundige waarden bij het POL2006 is het plangebied ingedeeld in de categorie 'Beek-/Rivierdalen en/of oude geulen van een meanderend of vlechtend afwateringsstelsel'.

Het plangebied heeft geen (inter)nationaal of provinciaal/regionaal belang en er zijn geen GEA-objecten binnen of in de omgeving van het plangebied aanwezig.

Voor behoud, ontwikkeling en beheer van aardkundige waarden zet de provincie in op zorgvuldige inpassing ervan bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. De provincie zet vooral in op stimulering. Hiervoor zijn de stimulerings- en uitvoeringsplannen voor Noord en Midden Limburg (Reconstructieplan Noord- en Midden-Limburg) leidinggevend. In dit plan zijn doelen geformuleerd op het gebied van openheid, instandhouding en herstel van waardevolle aardkundige objecten en terreinen en het toegankelijk en beleefbaar maken van deze locaties.

In eerste instantie richten deze doelen zich voornamelijk op GEA-gebieden, waarvan het plangebied geen deel uitmaakt.

In het algemeen zijn de herkenbaarheid, toegankelijkheid en beleefbaarheid van aardkundig waardevolle gebieden belangrijke criteria. De voorgestane ontwikkeling van het plangebied is juist hierop gericht en zal derhalve louter positieve effecten hebben op de aardkundige waarden, zoals toegekend aan het plangebied en de omgeving ervan.

Figuur: Uitsnede kaart 'Aardkundige waarden' POL2006 en legenda (Provincie Limburg, 2006).

Conclusie

De voorgestane ontwikkeling van het plangebied heeft een positief effect op de aardkundige waarden binnen en in de directe omgeving van het plangebied.

4.7 Flora en fauna

In verband met de uitvoerbaarheid moet in ruimtelijke plannen rekening worden gehouden met de actuele natuurwetgeving, met name de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. In deze wetgeving is de bescherming van natuurgebieden respectievelijk beschermde diersoorten geregeld.

Natuurbeschermingswet

De Stadsweide is geen onderdeel van het Europese netwerk van Natura 2000-gebieden. Het is wel onderdeel van de landelijke vastgestelde Ecologische Hoofdstructuur (EHS), met de Maas als ecologische verbinding.

Flora- en faunawet

In 2006 en 2009 zijn door respectievelijk Haskoning, in opdracht van de Provincie Limburg, en Kurstjens Ecologisch Adviesbureau, in opdracht van Dienst Landelijk Gebied (DLG) natuurtoetsen uitgevoerd, waarbij veldonderzoek verricht is naar beschermde soorten en eventuele noodzakelijke ontheffingen die aangevraagd moeten worden in het kader van de Flora- en faunawet. Het meest recente rapport van Kurstjens is in de bijlage opgenomen. Voor de natuurtoets zijn de aanwezigheid van en effecten op de volgende soorten en soortgroepen onderzocht:

Vleermuizen

Omdat vaste verblijfplaatsen van vleermuizen buiten het gebied liggen (gebouwen in buurtschap Leeuwen, bossen op middenterras) zijn er geen negatieve effecten te voorzien. Het is te verwachten dat het zachthoutooibos op het traject van de oude Maasloop mogelijk in beperkte mate van invloed is op de geschiktheid van het gebied als foerageergebied. De kap van wilgen langs de Stille en De Sneppen leidt namelijk tot meer openheid en minder luwte op de plas (bij de overheersende zuidwestenwind). Daar staat tegenover dat met de aanleg van de nevengeul en de omvorming van intensief benutte agrarische percelen tot structuurrijke graslanden vrij veel nieuw potentieel foerageergebied ontstaat. Geconcludeerd mag worden dat vleermuizen overwegend profijt zullen hebben van dit plan.

Grondgebonden zoogdieren

In de Stadsweide komen bevers en dassen voor. Naar verwachting zal de bever geen negatieve effecten ondervinden van de voorgenomen inrichting. De vaste verblijfplaats ligt buiten het gebied waar ingrepen zijn voorzien. Hoewel op zeer beperkte schaal zachthoutooibos verdwijnt langs de plassen Stille en De Sneppen, ontstaat er langs de nevengeul volop nieuw geschikt biotoop. In en langs de nevengeul zullen waterplanten gaan groeien, evenals oeverbegroeiing met moeraskruiden en zachthoutooibos. Ook de mogelijkheden voor het maken van een hol in de oever van de nieuwe nevengeul nemen toe.

Er zijn drie dassenfamilie gevestigd in het gebied, waarvan voor twee families het foerageergebied zal uitbreiden en kwalitatief zal verbeteren.

Voor één dassenfamilie zal echter een klein deel van het foerageergebied mogelijk in beperkte mate afnemen. Hiervoor is het noodzakelijk een ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet te doen.

Broedvogels

Er zijn drie vogelsoorten in het gebied aangetroffen, waarvan de nestplaatsen jaar-rond beschermd zijn. Dit zijn steenuil, buizerd en boomvalk. De steenuil nestelt in een schuurtje aan de Roroweg. Wanneer dit schuurtje behouden blijft, is er geen belemmering ten aanzien van de Flora- en faunawet aan de orde. Voor de aanleg van de nevengeul dient een beperkt aantal populieren te worden gekapt. Van de boomvalk en buizerd zijn de exacte nestbomen bekend en voor deze geldt de sterke voorkeur om ze te behouden. Op deze manier hoeft er geen ontheffingsaanvraag ingediend te worden.

In algemene zin is het van belang om graafwerkzaamheden niet tijdens het broedseizoen uit te voeren, dan wel eerst te controleren of er nesten aanwezig zijn.

Vissen

Er zijn drie beschermde vissoorten aangetroffen, namelijk bittervoorn, kleine modderkruiper en rivierdonderpad. Op het leefgebied van de twee laatste zullen de ontwikkelingen geen negatief effect hebben. Een klein deel van het leefgebied van de bittervoorn zal door het deels dempen van de plas De Sneppen verdwijnen. Het indienen van een ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet is daarom noodzakelijk.

Flora

Er zijn drie beschermde plantensoorten aangetroffen, namelijk wilde marjolein, rapunzelklokje en veldsalie. De laatste twee worden niet door de ingrepen bedreigd. Een deel van de groeiplaats van wilde marjolein zal verdwijnen. De verwachting is echter dat deze soort zal profiteren van de nieuwe ontwikkelingen en zich spontaan zal hervestigen in het gebied. Voor het vergraven is wel een ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet noodzakelijk.

Andere soortgroepen

Beschermde soorten uit andere soortgroepen zijn niet aangetroffen.

NB: Opmerkingen ten aanzien van de bijlage.

Erratum 1: de middelste groene kikker wordt sinds 2005 bastaardkikker genoemd.

Erratum 2: de grote bonte specht en groene specht vallen sinds augustus 2009 niet meer onder vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Voor deze vogelsoorten hoeft dan ook geen ontheffingsaanvraag ingediend te worden.

Conclusie

Kort samengevat zijn er vanuit het aspect flora en fauna vooralsnog geen belemmeringen voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied. Hiervoor dient wel een aantal broed- en/of verblijfplaatsen gespaard te blijven en moeten (mogelijk) meerdere ontheffingen worden aangevraagd.

4.8 Landschapswaarden

Algemeen/relevantie voor het plan(gebied)

Het project zal leiden tot een verandering van het landschap in het plangebied. Het landschapsbeeld, de landschapsstructuur en het landgebruik zullen veranderen. Tijdens de uitvoeringsperiode zal het landschapsbeeld tijdelijk bepaald worden door grondverzet, het verwijderen van beplanting en door de aanwezigheid van materieel.

Door de natuurontwikkeling verdicht het landschap. De landbouwkundige gebruiksmogelijkheden vervallen. De toegankelijkheid en recreatieve waarde worden sterk vergroot.

Recreatief medegebruik

De mogelijkheden voor recreatief medegebruik zullen toenemen en het gebied zal aantrekkelijker worden voor recreanten, omdat het een aaneengesloten natuurgebied wordt met veel landschappelijke variatie. Dit nieuwe natuurgebied blijft goed toegankelijk voor de recreanten. Het wordt een belangrijk uitloopgebied voor de omwonenden uit Leeuwen en Roermond. Het gebied wordt ook gekoppeld aan de bestaande routes vanuit andere gebieden in de buurt.

In het gebied zullen zoveel mogelijk de bestaande wegen en paden worden behouden. Andere wegen worden verlegd, waar dat nodig is. Om de bereikbaarheid van de stuw te waarborgen, wordt ten zuiden van de Maasnielderbeek de huidige weg verlegd naar direct naast de beek.

Hier kan dan één voorziening (duikers) worden aangelegd, om zowel de weg ten zuiden van de beek en de beek zelf, als de weg ten noorden van de Maasnielderbeek te passeren.

Om de deelgebieden ten noorden en ten zuiden van de Maasnielderbeek nog beter te koppelen, wordt een doorwaadbare plek bij de Maas door de beek aangelegd. Voor wandelaars zouden er nog stapstenen kunnen worden toegevoegd.

Voor de bereikbaarheid van de visoevers aan de Willem-Alexanderhaven, wordt het veeraster iets teruggezet en komt er aan het einde een draailus voor auto's. De verbinding met het zuidoostelijke deel van het natuurgebied voor recreanten en grazers komt ter plaatse van de leiding van de papierfabriek; over de Oude Roer zou ook nog een eenvoudige brug of loopplank gemaakt kunnen worden.

Het gehele natuurgebied wordt één grote begrazingseenheid. Door middel van veeroosters en loophekken zal het goed toegankelijk blijven.

In het zuidelijk deel kan naast struinen ook een rondje gemaakt worden over de bestaande wegen en paden. In het noordelijk deel kan, vanaf de beek om de Sneppen heen, naar de vogelkijkhut/uitkijkpunt gelopen worden. Aan de andere kant van de geul wordt het bestaande zandpad doorgetrokken tot onder de spoorbrug, om zo de aansluiting te maken met de routes bij de Asseltse Plassen.

Aan de noordoostzijde van de oude Maasarm komt een speeloever met een strandje.

Voor kanoërs komt er een uit- en instapplaats stroomopwaarts en stroomafwaarts van de Maasstuw. Ook worden infoborden, zitbanken en picknicksets geplaatst.

Beeldkwaliteit & visuele hinder

Het gebied behoudt haar openheid; bosontwikkeling kan mogelijk in de hoek bij de rioolzuivering worden toegelaten. Uitgangspunt voor het toekomstige natuurgebied is spontane natuurontwikkeling. In principe worden er dan ook geen bomen, struiken of heggen aangeplant. De populierenweide is een beeldbepalend onderdeel van de stadsrand en ook vanaf de Maasbruggen in Roermond goed zichtbaar. Door de huidige Stadsweide om te vormen naar een meer duurzame bomenweide van zwarte populieren in een ruim carréverband (40 x 40 m) wordt de cultuurhistorische en landschappelijke waarde gerespecteerd. Door een ondergroei van gras en ruigte en plaatselijk struweel te realiseren, blijft een zekere vorm van transparantie aanwezig en blijft het toponiem Stadsweide in het landschap afleesbaar.

Landschappelijke samenhang

Het totale nieuwe natuurgebied Stadsweide Roermond wordt een rijke schakering van aantrekkelijke variatie in het landschap, waarin dynamische riviernatuur een belangrijke plaats inneemt. Hoge en lage terreindelen wisselen elkaar af. De beleving wordt gewaarborgd door een goede toegankelijkheid door paden. Het perceelsmatige beheer van de landbouwgronden maakt plaats voor meer natuurlijke overgangen, waardoor de eenheid en de samenhang sterk zal toenemen.

Conclusie

Vanuit het aspect landschapswaarden, onderverdeeld in recreatief medegebruik, beeldkwaliteit & visuele hinder en landschappelijke samenhang, zijn geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

4.9 Verkeer en infrastructuur

De ontwikkeling van het plangebied mag geen negatieve gevolgen hebben voor de verkeersafwikkeling binnen en op het wegennet in de omgeving van het plangebied.

4.9.1 Verkeer

Zowel in de huidige als in de toekomstige situatie is het (voor particulieren) niet mogelijk om met de auto of boot in het plangebied te komen, met uitzondering van een onverharde doodlopende weg in aan de zuidzijde van het plangebied.

Hier zal alleen tijdens de fase waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd verandering in komen. Er zullen tijdelijke voorzieningen worden aangelegd voor het materieel, die echter na afloop van de werkzaamheden weer verwijderd zullen worden. Het werkverkeer zal rekening houden met omwonenden. Vanuit het aspect verkeer zijn derhalve geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

4.9.2 Infrastructuur

Ten behoeve van de toegankelijkheid van het plangebied voor recreanten (lopend en/of per fiets) en onderhoud blijft een bestaande onverharde weg in gebruik. Daarnaast is een aantal aftakkingen naar de Maasoever aanwezig, die gebruikt kunnen worden door recreanten, en wordt er een nieuw pad aangelegd aan de noordzijde van het plangebied.

Conclusie

Vanuit het aspect verkeer en infrastructuur zijn geen belemmeringen te verwachten voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied.

4.10 Conclusies, algemeen/samenvattend

Samengevat blijkt dat er ten aanzien van de relevante planologische aspecten geen directe belemmeringen gelden voor de voorgestane ontwikkeling van het plangebied. Vanuit een aantal aspecten volgen specifieke randvoorwaarden en/of loopt op dit moment nog nader onderzoek. De ontwikkeling van het plangebied binnen deze randvoorwaarden is goed mogelijk c.q. de ontwikkeling is hierop afgestemd.

5 Juridische planopzet

5.1 Wabo

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) in werking getreden. Hierdoor is het omgevingsrecht drastisch gewijzigd. Veel toestemmingen en vergunningen die voorheen apart geregeld waren, zijn nu opgenomen in de Wabo. Hierdoor is voor één project nog maar één omgevingsvergunning nodig, die toestemming geeft voor alle benodigde activiteiten. Een aantal vergunningen/toestemmingen dat is opgegaan in de omgevingsvergunning is de bouwvergunning, binnenplanse ontheffing, sloopvergunning en aanlegvergunning. De inhoudelijke toetsingskaders voor deze vergunningen/toestemmingen zijn niet gewijzigd.

In de regels is de terminologie aangepast aan de Wabo. De ontheffing heet nu 'omgevingsvergunning voor het afwijken'. De bouwvergunning heet 'omgevingsvergunning voor het bouwen'. De sloop- en aanlegvergunning zijn gewijzigd in 'omgevingsvergunning voor het slopen' respectievelijk 'omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden'.

In het inpassingsplan zijn geen procedureregels opgenomen. De procedure voor een wijzigingsplan is geregeld in de Wet ruimtelijke ordening, en de Wabo bevat een procedureregeling voor de omgevingsvergunning.

Met de Wabo is ook het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor) in werking getreden. Dit Besluit vervangt grofweg het Besluit bouwvergunningvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken (hierna: Bblb). Wel is er een aantal wijzigingen in het vergunningvrij bouwen.

5.2 Verbeelding en regels

Zowel de verbeelding als de regels voldoen aan de eisen van de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen 2008 (SVBP2008) .

De regels hebben een vaste volgorde en indeling van het inpassingsplan. Deze is hierna aangegeven.

Hoofdstuk 1 – Inleidende regels

Dit hoofdstuk bevat twee artikelen. In het eerste artikel zijn de begrippen opgenomen die van belang zijn voor de toepassing van het plan. Het tweede artikel betreft de wijze van meten, waarin wordt aangegeven hoe bij de toepassing van de bestemmingsregels wordt gemeten. Deze regels volgen deels uit wettelijke standaarden en deels uit standaard bestemmingsregels van de gemeente Roermond.

Hoofdstuk 2 – Bestemmingsregels

In dit hoofdstuk worden regels gegeven voor de binnen het plangebied aan de gronden (inclusief water) toegekende bestemmingen. Per bestemming zijn de doeleinden c.q. de toegelaten gebruiksvormen van de gronden aangegeven. In beginsel is iedere vorm van bebouwing, die past binnen de desbetreffende bestemming tot een bepaalde omvang rechtstreeks (dus zonder voorafgaande omgevingsvergunning voor het afwijken of wijziging) toegestaan. Er is waar mogelijk aangesloten bij het vigerende bestemmingsplan.

Hieronder wordt nader ingegaan op de verschillende artikelen van hoofdstuk 2.

Hoofdstuk 3 – Algemene regels

Dit hoofdstuk bevat de volgende algemene regels:

- Anti-dubbeltelregel.
- Algemene gebruiksregels: hierin wordt aangegeven wat in ieder geval onder strijdig gebruik wordt verstaan.
- Algemene aanduidingsregels: hierin staan regels die gelden ter plaatse van de aanduiding ‘geluidzone – bedrijventerrein’.
- Algemene afwijkingsregels: hierin wordt bepaald waarvoor het bevoegd gezag een afwijking van de regels kan toepassen.
- Algemene wijzigingsregels: hierin wordt bepaald onder welke voorwaarden en op welke wijze burgemeester en wethouders het plan kunnen wijzigen.
- Overige regels: hierin wordt geregeld dat waar in de planregels wordt verwezen naar andere wettelijke regelingen, geduid wordt op de regelingen zoals die luiden op het tijdstip van het tervisielegging van het ontwerpplan.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Dit hoofdstuk bevat:

- het overgangsrecht;
- de slotregel.

5.3 De bestemmingen

Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden

Algemeen

Deze bestemming betreft gronden die in het vigerend bestemmingsplan ook als zodanig zijn bestemd en die deze bestemming kunnen blijven behouden.

Regeling

Deze gronden zijn bestemd voor agrarische bedrijfsuitoefening in de vorm van grondgebonden agrarische bedrijven, het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke en natuurwaarden, wegen en paden, nutsvoorzieningen, water en waterhuishoudkundige voorzieningen waaronder mede begrepen kades en andere waterkerende voorzieningen en extensief recreatief medegebruik.

Er mogen geen bouwwerken ten behoeve van agrarische bedrijven worden gebouwd, maar wel gebouwen ten behoeve van nutsvoorzieningen.

Met een omgevingsvergunning kunnen bouwwerken ten behoeve van agrarische bedrijven, of evenementen worden toegestaan. Ter bescherming van de waarden van de gronden is een omgevingsvergunning vereist voor het uitvoeren van de genoemde werken en werkzaamheden.

Bedrijf – Sluizencomplex

Algemeen

Deze bestemming betreft gronden die in het vigerende bestemmingsplan ook als zodanig bestemd zijn en die deze bestemming kunnen blijven behouden.

Regeling

De gronden zijn bestemd voor een sluizencomplex inclusief kantoor, voorzieningen voor verkeer en verblijf, parkeer- en groenvoorzieningen en water en waterhuishoudkundige voorzieningen, waaronder mede begrepen kades en andere waterkerende voorzieningen.

De oppervlakte van gebouwen mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte vermeerderd met 10%. De bouwhoogte bedraagt maximaal 9 m.

Natuur

Algemeen

Deze bestemming betreft de gronden die in het vigerende bestemmingsplan ook als zodanig bestemd zijn en die deze bestemming kunnen blijven behouden en nieuwe natuur. Hieronder zijn ook de bestaande plassen en de nevengeul begrepen, omdat deze voornamelijk een ecologische functie hebben en de exacte begrenzing van de waterlopen niet te bepalen is, omdat deze sterk afhankelijk is van allerlei externe factoren.

De vigerende bestemming, en ook de voortzetting daarvan in dit plan, is mede gebaseerd op de aanduiding in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg als 'bos- en natuurgebied/EHS' en daarnaast het gegeven dat de gronden in bezit zijn/komen bij Staatsbosbeheer.

De gronden hebben of krijgen een natuurfunctie, die veelal aan water, oever en laaggelegen gronden gebonden is. Door middel van het toekennen van deze bestemming wordt deze functie beschermd of kan deze (verder) ontwikkeld en versterkt worden. Binnen deze bestemming is extensief recreatief medegebruik mogelijk in de vorm van bijvoorbeeld wandelen, fietsen, sportvissen, natuurbeleving e.d.

Regeling

De bestemmingsomschrijving staat de hierboven genoemde functies toe. Het bouwen van de gronden is, behoudens afwijking van de bouwregels niet toegestaan.

De waterhuishoudkundige, landschappelijke en natuurwaarden mogen niet onevenredig worden aangetast. Dit aspect speelt een belangrijke rol bij de afweging of afwijking kan worden toegestaan. Daarnaast is ter bescherming van de waarden van de gronden een omgevingsvergunningstelsel opgenomen voor het uitvoeren van diverse werken, geen bouwwerken zijnde.

Water

Algemeen

Deze bestemming is toegekend aan de inham van de Maas, de Maasnielderbeek en de Leigraaf langs de Molengriend, de enige aanwezige primaire wateren, die deze bestemming, overeenkomstig ook het vigerende bestemmingsplan, kan behouden. Dat vanwege het gegeven dat het water als zodanig grotendeels buiten het herinrichtingsplan/-gebied valt.

De inham van de Maas is als zodanig bestemd vanwege de verschillende functies, wat betreft waterhuishouding, recreatief medegebruik en natuur, die deze heeft en ook behoudt.

Regeling

Binnen deze bestemming zijn water en uiteenlopende waterhuishoudkundige voorzieningen toegestaan, met daarnaast ook extensieve dagrecreatief medegebruik en (plaatselijk ook) recreatief gebruik. Tevens zijn de ecologische en natuurwaarden, met name op en langs de oever, daarbij van belang.

Het bebouwen van de gronden is, behoudens afwijking van de bouwregels voor ondergeschikte bouwwerken, niet toegestaan.

Verder is ter bescherming van de waarden van met name de ecologische en natuurwaarden van de oever een omgevingsvergunningstelsel opgenomen voor het uitvoeren van diverse werken, geen bouwwerken zijnde.

Leiding

Algemeen

Deze (dubbel)bestemming betreft de binnen het plangebied aanwezige 150 kV hoogspanningsleiding. Deze is overeenkomstig de bestaande situatie bestemd en als zodanig beschermd.

Regeling

De gronden zijn, naast de overige aan de gronden gegeven bestemming, bestemd voor leidingen. De gronden mogen uitsluitend worden bebouwd ten dienste van de leidingen. Door middel van afwijking van de bouwregels kunnen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, overeenkomstig de onderliggende bestemming worden gebouwd, hierbij dient de leidingbeheerder te worden gehoord. Daarnaast geldt dat voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden een omgevingsvergunning is vereist.

Waarde - Archeologie

Algemeen

Ter bescherming van te verwachten archeologische waarden, die in een klein deel van het plangebied aanwezig zijn, is een dubbelbestemming opgenomen.

Regeling

Er mag uitsluitend gebouwd worden ter vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van de bestaande fundering, of bebouwing waarvoor de grondwerkzaamheden niet dieper dan 40 cm reiken. Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het bouwen van andere bouwwerken. Archeologisch onderzoek is vereist voor bouwwerken met een omvang groter dan 2.500 m² en dieper dan 40 cm, of voor bouwwerken gelegen 50 m van een tot archeologisch onderzoek aanleiding gevende eerdere archeologische vondst of beschermd archeologisch monument.

Binnen de dubbelbestemming is een omgevingsvergunning vereist voor het uitvoeren van de genoemde werken en werkzaamheden. Indien uit archeologisch onderzoek blijkt dat op bepaalde locaties geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn, dan kunnen burgemeester en wethouders met een wijzigingsplan de dubbelbestemming geheel of gedeeltelijk verwijderen.

Waterstaat - Stroomvoerend rivierbed

Algemeen

Aan het gehele plangebied is, eveneens overeenkomstig het vigerende bestemmingsplan, deze dubbelbestemming toegekend, omdat het als uiterwaard tevens van belang is in verband met de watervoerende functie van de rivier de Maas.

Deze dubbelbestemming is toegekend op basis van de Beleidslijn grote rivieren. De beleidslijn is van toepassing op alle nieuwe activiteiten (waaronder wijziging van bestaande activiteiten) in het rivierbed van de grote rivieren. Hoofddlijn van beleid is, dat in het rivierbed van grote rivieren ingrepen getoetst worden, die zouden kunnen leiden tot:

- waterstandsverhoging in de huidige situatie, en/of
- feitelijke belemmeringen voor toekomstige vergroting van de afvoercapaciteit;
- en/of potentiële schade bij hoogwater.

Daarbij gaat het doorgaans gaan om ingrepen die een ophoging, bouwwerk of ander obstakel met zich meebrengen. In de beleidslijn wordt onderscheid gemaakt tussen activiteiten, die (onlosmakelijk) verbonden zijn aan het rivierbed en overige activiteiten.

Regeling

De bestemmingsregeling die is opgenomen sluit, voor zover relevant in relatie tot het bouwen binnen het plangebied, aan bij de regeling zoals opgenomen in de andere bestemmingsplannen van de gemeente Roermond waarbinnen dit van toepassing is.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid en Grexwet

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening rust op de provincie de verplichting tot het verhaal van kosten die tot de grondexploitatie behoren op basis van een exploitatieplan.

Aangezien het plan geen bouwplan omvat als bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening, is het bepaalde in artikel 6.12 lid 1 Wet ruimtelijke ordening (vaststelling exploitatieplan) in dit geval niet van toepassing.

Gelet op het vorenstaande kan in het kader van de vaststelling van het inpassingsplan worden afgezien van het vaststellen van een exploitatieplan.

De kosten en risico's verbonden aan de realisering van het onderhavige project komen geheel voor rekening van de stuurgroep Stadsweide, bestaande uit de gemeente Roermond, provincie Limburg, het Waterschap Roer en Overmaas, het oude Rijkswaterstaat (nu: Ministerie van infrastructuur en milieu), WCL en Staatsbosbeheer.

Zij is verantwoordelijk voor het ter beschikking stellen van de benodigde budgetten voor de realisatie van het inrichtingsplan.

Ten behoeve van de stuurgroep Stadsweide van 4 november is een financieringsarrangement ter behandeling aangeboden. De totale projectkosten bedragen dan € 4.050.000,-, en er is reeds een bedrag van € 3.570.000,- aan financiering zeker gesteld voor het resterende deel loopt er een subsidieaanvraag voor € 480.000,- bij GOML.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het inrichtingsplan nevengeul Stadsweide Roermond, dat de basis vormt voor voorliggend inpassingsplan, is opgesteld in nauw overleg met betrokken partijen, samengebracht in de projectgroep nevengeul Stadsweide Roermond. De projectgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeente Roermond, Waterschap Roer en Overmaas, Rijkswaterstaat Directie Limburg, Provincie Limburg, Staatsbosbeheer en Gebiedsbureau Ons WCL.

Voorliggend inpassingsplan wordt onderwerp van inspraak en overleg. De resultaten hiervan worden, voor zover mogelijk en relevant, meegenomen bij het opstellen van dit plan.

6.2.1 Overleg ex artikel 3.1.1 Bro

Op 29 september 2010 is de kennisgeving van de voorbereiding van het inpassingsplan gepubliceerd. De planstukken zijn, conform het bepaalde in artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening, aan de betreffende diensten van het Rijk, het Waterschap en de gemeente Roermond voor vooroverleg aangeboden. Er zijn hierop twee reactie ontvangen.

De oude VROM-inspectie namens de betreffende rijksdiensten:

- a Er wordt verzocht om de grootte van het gebied met een hoge archeologische trefkans (archeologische vindplaats, ARCHIS waarnemingsnummer 29392) op de verbeelding aan te passen.
- b Er wordt verzocht om in de regels van art. 7.4.3 op te nemen dat een archeologisch onderzoek nodig is voor de graafwerkzaamheden die dieper dan 60 cm reiken.
- c Er wordt verzocht om de ondergrens van het terrein ten behoeve van het afwijken van de omgevingsvergunning (art. 7.2) te verlagen van 2500 m² naar 1000 m². Dit in verband met de hoge trefkans op een archeologische vondst.

Over de reactie van de VROM-inspectie kan het volgende worden opgemerkt:

- a Het gebied met een hoge archeologische trefkans zoals die momenteel op de verbeelding staat, is overgenomen van de archeologische beleidskaart van de gemeente Roermond. De hoge trefkans is vermoedelijk gebaseerd op de archeologische vindplaats met nr. 29392. Nadere bestudering van deze vondstmelding in ARCHIS leert dat de coördinaten van deze vindplaats verkeerd op de kaart zijn gezet. De vindplaats ligt minimaal 800 m ten oosten van de aangegeven locatie. Bovendien bestaat het gehele plangebied uit zeer jonge afzettingen van de Maas, waarin dergelijke vondsten uit de steentijd alleen in verspoelde context kunnen worden aangetroffen. Bij de veronderstelde hoge trefkans (zowel op de IKAW als op de gemeentelijke beleidskaart) kunnen dus wel de nodige vraagtekens worden gezet.
- b Het ontbreken van deze bepaling is inderdaad een tekortkoming van dit artikel. Om vast te stellen dat er geen verstoring optreedt, moet er archeologisch onderzoek plaatsvinden. Dat geldt uiteraard alleen voor gebieden met de dubbelbestemming archeologische waarde, die gebaseerd is op de hoge trefkans. Zolang die dubbelbestemming er op zit, moet er archeologisch onderzoek plaatsvinden. Als de hoge trefkans niet juist is, kan de dubbelbestemming vervallen.
- c De ondergrens van 1000 m² voor verplicht archeologisch onderzoek in gebieden met een hoge trefkans geldt alleen binnen de provinciale aandachtsgebieden. Daarbuiten geldt (volgens het POL) een ondergrens van 2500 m², tenzij de gemeente een lagere ondergrens heeft vastgesteld. Dat is niet het geval. De Provincie volgt buiten de aandachtsgebieden het archeologisch beleid van de gemeenten.

Deze opmerkingen zijn gedeeltelijk verwerkt.

Waterschap Roer en Overmaas

- a Er wordt verzocht om de nieuw te realiseren nevengeul op de verbeelding op te nemen of om een duidelijke tekening met de signaleringslijnen in de toelichting op te nemen.
- b Er wordt verzocht om de primaire wateren Maasnielderbeek en Leigraaf langs de Molengriend incl. beschermingszone van 5 meter aan weerszijden op de verbeelding op te nemen en in de regels te vermelden dat hier de Keur van Waterschap Roer en Overmaas van toepassing is.
- c Er wordt verzocht om de toelichting van het plan zodanig aan te passen dat de kwaliteit van de Maasnielderbeek als 'matig' aangeduid wordt.

Deze opmerkingen zijn verwerkt.

Rijkswaterstaat (nu: Ministerie van Infrastructuur en Milieu) heeft een informele reactie ingebracht. Naar aanleiding van deze reactie is het plan overeenkomstig aangepast.

6.2.2 Zienswijzenprocedure

Het (ontwerp)inpassingsplan 'Stadsweide Roermond' heeft, conform de wettelijke procedure, een zienswijzenprocedure doorlopen en heeft van 24 november 2010 tot en met 4 januari 2011 voor eenieder ter inzage gelegen. In deze periode zijn twee zienswijzen ingediend die in de bijlage Eindverslag zienswijzenprocedure artikel 3.8 Wro opgenomen.

Het inpassingsplan is aansluitend door Provinciale Staten gewijzigd vastgesteld op 10 februari 2011.

7 Bronnen

7.1 Boeken en rapporten

- Arcadis (2004). *Natuurvisie Roermond-West*. 's-Hertogenbosch: Arcadis.
- Commissie Waterbeheer 21^e eeuw (2000). *Advies Waterbeleid voor de 21^e eeuw*. Den Haag: Commissie Waterbeheer 21^e eeuw.
- Croonen Adviseurs (2007). *Bestemmingsplan Buitengebied Maas en Maasplassen*. Rosmalen: Croonen Adviseurs.
- Dienst Landelijk Gebied (2010a). *Definitief Inrichtingsplan – Nevengeul Stadsweide Roermond. De stappen naar een optimaal herontwerp*. Roermond: Dienst Landelijk Gebied.
- Dienst Landelijk Gebied (2010b). *Herbegrenzing projectgrens Stadsweide*. Roermond: Dienst Landelijk Gebied.
- Dienst Landelijk Gebied (2009). *Inrichtingsmaatregelen Stadsweide Roermond*. Roermond: Dienst Landelijk Gebied.
- Dienst Landelijk Gebied (2007). *Inrichtingsplan nevengeul Stadsweide Roermond*. Roermond: Dienst Landelijk Gebied.
- Explosive Clearance Group (2009). *Probleeminventarisatie en –analyse naar de aanwezigheid van conventionele explosieven in het onderzoeksgebied Stadsweide te Roermond*. Wijchen: Explosive Clearance Group.
- Gemeente Roermond (2010). *Gemeentelijke archeologiekkaart*. Roermond: Gemeente Roermond.
- Gemeente Roermond (2008). *Strategische visie Roermond 2020. Roermond investeert in haar toekomst*. Roermond: Gemeente Roermond.
- Gemeente Roermond (2006). *Groenstructuurplan Roermond*. Roermond: Gemeente Roermond.
- KuijperCompagnons (2001). *Structuurvisie Roermond*. Rotterdam: KuijperCompagnons.
- Kurstjens Ecologisch Adviesbureau (2009). *Natuurtoets Nevengeul Stadsweide*. Beek-Ubbergen: Kurstjens Ecologisch Adviesbureau.
- Ministerie van LNV (2009). *Natuurbeschermingswet 1998*. Den Haag: Ministerie van LNV.
- Ministerie van LNV (2005). *Flora- en faunawet*. Den Haag: Ministerie van LNV.
- Ministeries van O, C en W, LNV, VROM en VenW (1999). *Nota Belvédère. Beleidsnota over de relatie cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting*. Den Haag: Ministerie van O, C en W.
- Ministeries van VROM en VenW (2006). *Beleidslijn Grote Rivieren*. Den Haag: Ministerie van VROM.
- Ministeries van VROM, LNV, VenW en EZ (2006). *Nota Ruimte. Ruimte voor ontwikkeling*. Den Haag: Ministerie van VROM.
- Ministeries van VROM en VenW (1996). *Beleidslijn Ruimte voor de rivier*. Den Haag: Ministerie van VROM.

- Projectbureau Gebiedsontwikkeling Midden-Limburg (2008). *Het oog van Midden-Limburg. Regiovisie 2008-2028*. Roermond: Projectbureau Gebiedsontwikkeling Midden-Limburg.
- Provincie Limburg (2010a). *Partiële herziening Zandmaas*. Maastricht: Provincie Limburg.
- Provincie Limburg (2010b). *Provinciaal Omgevingsplan Limburg, actualisatie januari 2010*. Maastricht: Provincie Limburg.
- Provincie Limburg (2009a). *Provinciaal Waterplan Limburg 2010-2015. Water in beweging*. Maastricht: Provincie Limburg.
- Provincie Limburg (2009b). *Stimuleringsplan Natuur, Bos en Landschap*. Maastricht: Provincie Limburg.
- Provincie Limburg (2008). *POL-aanvulling Nieuwe Wet ruimtelijke ordening*. Maastricht: Provincie Limburg.
- Provincie Limburg (2005). *Beleidsregel Mitigatie en compensatie natuurwaarden*. Maastricht: Provincie Limburg.
- Provincie Limburg (2005c). *POL-herziening op onderdelen EHS*. Maastricht: Provincie Limburg.
- Provincie Limburg (2002). *Provinciaal Omgevingsplan Limburg Aanvulling Zandmaas*. Maastricht: Provincie Limburg.
- Provincie Noord-Brabant (2005). *Digitale Atlas RLG*. 's-Hertogenbosch: Provincie Noord-Brabant.
- Raad van advies Versnellingsagenda (2008). *Versnellingsagenda 2008-2011. Naar een hogere versnelling*. Maastricht: Raad van advies Versnellingsagenda.
- Raad van advies Versnellingsagenda (2005). *Versnellingsagenda 2005-2012*. Maastricht: Raad van advies Versnellingsagenda.
- RAAP Archeologisch Adviesbureau (2008). *Archeo-landschappelijk knooppunt gemeente Roermond. Een archeologieatlas*. Weert: RAAP Archeologisch Adviesbureau.
- Rijkswaterstaat (2006). *Integrale Verkenning Maas 2*. Den Haag: Rijkswaterstaat.
- Royal Haskoning (2010). *Nevengeul Stadsweide Roermond. Sobek modelberekeningen definitief ontwerp*. Nijmegen: Royal Haskoning.
- Witteveen+Bos (2006). *Rapportage bodemonderzoek natuurontwikkelingsplan Zandmaas Pakket II. Locatie: Nevengeul Stadsweide Roermond*. Deventer: Witteveen+Bos.

7.2 Websites

- Google (2010). *Google Maps*. Geraadpleegd op 7 september 2010, <http://maps.google.com>.
- Microsoft Corporation (2010). *Bing Maps*. Geraadpleegd op 7 september 2010, www.bing.com.
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2010). *Risicokaart Provincie Limburg*. Geraadpleegd op 7 september 2010, <http://nederland.risicokaart.nl>.
- Ministerie van Verkeer en Waterstaat (2010). *Maas: natuur(vriende)lijke oevers*. Geraadpleegd op 8 september 2010, www.rijkswaterstaat.nl.
- Rijksoverheid (2010). *Besluit milieueffectrapportage*. Geraadpleegd op 14 oktober 2010, <http://wetten.overheid.nl>.

Bijlage

Eindverslag zienswijzenprocedure
artikel 3.8 Wro

Nota Zienswijzen en Wijzigingen bij ontwerp

Provinciaal Inpassingsplan Stadsweide Roermond

Behoort bij het besluit van het college van GS van 11 januari 2011 inzake het voorstel aan Provinciale Staten tot vaststelling van het Provinciaal Inpassingsplan Stadsweide Roermond

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Behandeling individuele zienswijzen
3. Het advies van de Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg
4. Overzicht wijzigingen

1. Inleiding

Het ontwerp van het Provinciaal Inpassingsplan Stadsweide Roermond is op 23 november 2010 door de Gedeputeerde Staten vastgesteld en met ingang van 24 november tot en met 4 januari 2011 ter inzage gelegd. Deze terinzagelegging is van tevoren aangekondigd via publicaties in de Staatscourant en via de provinciale website.

In deze periode zijn er twee zienswijzen ingediend. De ingediende zienswijzen zijn binnen de gestelde termijn ingediend en zijn ontvankelijk.

Op 9 december 2010 is het ontwerp Inpassingsplan aan de Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg voor advies voorgelegd. De Commissie heeft over het plan positief geadviseerd.

2. Behandeling individuele zienswijzen

Zienswijze van Waterschapsbedrijf Limburg, unit zuiveringsbedrijf, brief d.d. 7 december 2010, kenmerk zvbr/br-2010.09572.

1. Het Waterschapsbedrijf is de eigenaar van gronden nabij de rioolwaterzuiveringsinstallatie Roermond. Deze gronden zijn gereserveerd voor toekomstige uitbreidingen van rioolwaterzuiveringsinstallatie (perceel kadastraal bekend gemeente Roermond, sectie G, nummer 1396). Het onderzoek m.b.t. deze toekomstige uitbreiding kan niet voor de datum van de vaststelling van het Inpassingsplan worden afgerond.
2. Daarnaast wordt er door het Waterschapsbedrijf Limburg niet ingestemd met de op de plankaart vermelde grenslijn tegenover de beschermde winterdijk van de rioolwaterzuiveringsinstallatie Roermond.

Standpunt Gedeputeerde Staten

1. In het vigerende bestemmingsplan “Buitengebied Maas en Maasplassen” heeft het betreffende perceel de bestemming Aln (Agrarische doeleinden met landschappelijke waarden en natuurwaarden). In het Ontwerp-Inpassingsplan Stadsweide Roermond heeft dat perceel de bestemming N (Natuur). Beide bestemmingen laten het bouwen van bouwwerken niet toe. In deze zin maakt ook het vigerende bestemmingsplan de eventuele uitbreidingsplannen van het Waterschapsbedrijf niet mogelijk. Van een planologische verslechtering is dan ook geen sprake. Omdat de plannen van het Waterschapsbedrijf nog niet concreet genoeg zijn om deze in het Inpassingsplan mee te nemen, stellen wij ons op het standpunt dat op dit moment de bestemming Natuur de meest passende bestemming op het betreffende perceel is. Indien op een later tijdstip de uitbreidingsplannen een concrete vorm aannemen, kan het Waterschapsbedrijf een verzoek indienen om een omgevingsvergunning voor de realisatie van deze uitbreiding te verlenen.
2. In het vigerende bestemmingsplan “Buitengebied Maas en Maasplassen” is de beschermde winterdijk tot Rz (Rioolwaterzuiveringsinstallatie) bestemd. De bestemmingsplangrens in het ontwerp Inpassingsplan loopt niet identiek met de bestemminggrens Rz. Op de winterdijk is de bestemming natuur geprojecteerd. Om aan de wens van reclamant tegemoet te komen, stellen wij voor dat de plangrens tussen de zandweg en de onderzijde van de dijk komt te liggen. Door middel van deze eenvoudige aanpassing wordt er aan de wens van reclamant tegemoetgekomen.

Voorstel aan Provinciale Staten

1. Ten aanzien van punt 1: de verbeelding en de planregels met betrekking tot het betreffende perceel handhaven.
2. Ten aanzien van punt 2: de inpassingsplangrens conform de blauwe lijn opgenomen onder punt 4 bij de wijzigingen aan te passen.

Zienswijze dhr. JWJ Timmermans, Schilbergsweg 25, 6041 AN Roermond

Reclamant is bezorgd over de belemmering van zijn bedrijfsuitoefening om de volgende redenen:

1. het is moeilijk om in de gemeente Roermond aan vervangende landbouwgrond te komen;
2. zijn bedrijf grenst na vaststelling van het inpassingsplan aan natuur. Is nog een uitbreiding van zijn bedrijf mogelijk?
3. overlast door ganzen wordt groter;
4. overlast en kostentoeename door overwaaiende onkruidzaden;
5. over het gebied van de Stadsweide wordt mogelijk een autoweg aangelegd. Hoe verhoudt zich dit tot de door het inpassingsplan beoogde natuurontwikkeling?

Standpunt Gedeputeerde Staten

- 1 Het Provinciaal Inpassingsplan Stadsweide Roermond gaat niet over de onteigening of aankoop van gronden in Stadsweide Roermond, maar over het bestemmen van gronden. Natuurlijk legt dit plan wel de basis voor de grondverwerving ten behoeve van de natuurontwikkeling in dit gebied. De procedure voor de grondverwerving is echter met voldoende rechtsbeschermingsmogelijkheden omkleed. Zo geeft de bestemming van dit gebied als natuur bijvoorbeeld de mogelijkheid om in het kader van een onteigeningsprocedure een volledige schadeloosstelling toe te kennen.
- 2 Er zijn geen uitbreidingsmogelijkheden voor een agrarisch bedrijf in de bestemming Natuur. Indien reclamant van mening is dat hij schade lijdt in de vorm van een inkomstenderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak, dan kan hij een verzoek tot tegemoetkoming in schade bij de Gedeputeerde Staten indienen.
- 3 Reclamant stelt dat de ganzenschade in de huidige situatie (in de Stadweide?) redelijk onder controle kan worden gehouden door bejaging. Als de Stadsweide eenmaal een natuurgebied is geworden zal er niet meer gejaagd worden. Dat zou derhalve nadelig zijn voor zijn aangrenzende akkerbouwgronden.

Ganzen houden echter vooral van vrij korte grasachtige eiwitrijke vegetaties waar ze op foerageren. Doordat het vegetatiebeheer in het toekomstige natuurgebied zal worden geëxtensiveerd zullen er overal in het gebied ruigere vegetaties gaan ontstaan. Deze zullen derhalve in toenemende mate ongeschikt zijn om als foerageergebied te dienen voor ganzen.

Dat neemt niet weg dat in het gebied ganzen geregeld aan de grond zullen komen om voedsel te zoeken, echter naar verwachting minder dan thans het geval is. Als broedgebied is de Stadswei nu al ongeschikt voor de meeste grondbroedende ganzensoorten; ook dat zal niet verbeteren na overgang naar natuurbeheer. De Stadswei zal daarom geen aanzuigende werking hebben op ganzen uit de regio en daardoor ook geen negatief effect oproepen t.a.v. de gevreesde toenemende ganzenschade.

Overigens is voor de directe omgeving van de Stadswei het ganzenbeleid van de provincie Limburg t.a.v. niet bejaagbare foerageergebieden van kracht cf. de verordening Beheer en Schadebestrijding Dieren Limburg, vastgesteld door GS op 9-11-2004. Dit heeft onder meer betrekking op de aangrenzende gebieden De Weerd, Asseltse Plassen en Hatenboer. Buiten die gebieden kan door bejaging en verstoring de ganzenschade beperkt blijven, zoals dat ook nu het geval is.

- 4 Na het starten van natuurontwikkeling in de Stadswei kan er inderdaad tijdelijk sprake zijn van de plaatselijke ontwikkeling van meer Akkerdistels in het gebied. Onderzoek door Staatsbosbeheer en LTO-Nederland in de 90-er jaren van de vorige eeuw heeft echter aangetoond, dat de zaadverspreiding van Akkerdistels zich vooral voltrekt in de eerste 20 meters vanaf een distelhaard. De meeste zaden regenen in die zone al uit. In de zone daarna, tot 50 meter, is er nauwelijks meer sprake van het uitregenen van distelzaden en vanaf 50 meter is er geen direct effect meer van zo'n distelhaard te verwachten.

Er is dan alleen nog pluis te zien, soms in grote wolken, maar waarin zich geen zaden meer bevinden.

Staatsbosbeheer past derhalve een beheersbeleid toe gericht op goed nabuurschap. Schadegevoelige plekken die liggen binnen een zone van 20 meter vanaf een distelhaard, zullen op verzoek van de belanghebbende gemaaid worden. In de zone tussen 20 en 50 meter wordt gemaaid afhankelijk van de mate van aanwezigheid van Akkerdistels. Als er sprake is van aanzienlijke haarden, zal ook daar gemaaid worden. In de zone vanaf 50 meter worden distels niet meer gemaaid.

- 5 In het kader van het Startdocument Onwikkelas Weert-Roermond worden enkele alternatieven voor de N280 West onderzocht. Alternatief 6 gaat inderdaad over de aanleg van de N280 aan de zuidkant van de spoorlijn, over het gebied van het Waterschapsbedrijf en de Stadsweide. Alternatief 7 gaat over de aanleg van de N280 aan de noordkant van de spoorlijn, dus niet in het betreffende gebied.

Wij zijn het met u eens dat alternatief 6 zich moeilijk met de doelstelling van het inpassingsplan verdraagt. Alternatief 6 is één van de zeven varianten voor de ligging van de weg. In de onderzoeksfase worden alle aspecten meegenomen, zodat op het einde van het jaar het optimale tracé gekozen kan worden. De aanleg van natuur en de meestromende nevengeul in de Stadsweide behoren tot deze afweging.

Voorstel aan Provinciale Staten:

Ten aanzien van punten 1 t/m 5: de verbeelding, de planregels en de toelichting handhaven.

3. Het advies van de Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg

Het ontwerp Inpassingsplan Stadsweide Roermond is op 9 december 2010 aan de Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken Limburg voor advies voorgelegd. De Commissie heeft bij brief van 10 januari 2011 het advies uitgebracht.

Tekst advies:

De Commissie is zeer positief over het voorliggende ontwerp Inpassingsplan Stadsweide Roermond. Met betrekking tot het streven om het plan nog in de huidige coalitieperiode vast te laten stellen, merkt de Commissie op dat versnelling van de procedure te respecteren valt, maar niet door deze reden gedragen behoeft te worden.

Standpunt Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde Staten zijn verheugd over het positieve advies van de Commissie.

Voorstel aan Provinciale Staten

Geen wijziging van het ontwerpplan.

4. Overzicht wijzigingen

1. Naar aanleiding van de zienswijze van het Waterschapsbedrijf wordt de volgende wijziging voorgesteld:

Aanpassing van de verbeelding:

De plangrens bij het Waterschapsbedrijf zodanig aan te passen, dat de plangrens tussen de zandweg en de onderzijde van de dijk komt te liggen (cf. de blauwe lijn op omstaande afbeelding).

2. Ambtshalve worden de volgende wijzigingen voorgesteld:

Aanpassing van de regels (vetgedrukte tekst):

Art. 8 Waarde-Archeologie

8.3 Afwijken van de bouwregels

- c. de voorgenomen werkzaamheden plaatsvinden buiten de bebouwde kom, op een terrein dat kleiner is dan **1000 m²** en het terrein niet is gelegen binnen 50 meter van een tot archeologisch onderzoek aanleiding gevende archeologische vondst of beschermd archeologisch monument.

Art. 8.4.3 De werken of werkzaamheden als bedoeld onder 8.4.1 zijn slechts toelaatbaar, indien:

- a. **uit een archeologisch onderzoek blijkt** dat er geen verstoring van archeologische waarde plaatsvindt.

Aanpassing van de toelichting:

blz. 1, er wordt de volgende passage aan het einde van paragraaf 1.1 opgenomen:

"De realisatie van het Inpassingsplan Stadsweide Roermond dient uiterlijk 31 december 2015 te zijn gerealiseerd. Dit in verband met de toegezegde financiering vanuit de Kader Richtlijn Water. Deze financiering vervalt indien niet voor 1 januari 2016 de Stadsweide Roermond geheel is ingericht. De overige financiering van het project wordt gedekt door deels de Veermangelden (Zandmaas pakket II), regulier EHS inrichtingsgeld, bijdragen vanuit de Kaderrichtlijn Water (Rijkswaterstaat en Waterschap Roer en Overmaas), bijdragen vanuit de gebiedsontwikkeling Midden Limburg en de gemeente Roermond.

Qua planning van de werkzaamheden betekent dit dat medio 2012 gestart dient te zijn met de werkzaamheden ten zuiden van de Maasnielderbeek en het gedeeltelijk dempen van de plas 'De Sneppen'. Vervolgens dienen de werkzaamheden aan de overige gronden uiterlijk in 2013 te zijn gestart. Dit betekent dat de gronden uiterlijk medio 2012 in eigendom dienen te zijn van de provincie Limburg. Hierdoor zullen de kosten aanzienlijk lager zijn, aangezien de inrichting van het projectgebied op deze wijze in één keer uitgevoerd kan worden in plaats van in fases."

blz. 11 e.v., er wordt de volgende zinsnede opgenomen:

"De uitvoering van de inrichtingswerkzaamheden dient integraal te geschieden. Na inrichting van de gronden door DLG zullen de gronden worden overgedragen aan de eindbeheerder Staatsbosbeheer. Ook het beheer dient integraal uitgevoerd te worden, ondermeer gezien de inzet van grote grazers en de voorziene wisselende grenzen van waterlopen."

blz.13, er wordt de volgende zin wordt toegevoegd:

“Het totale plangebied zal, met uitzondering van het bedrijf-sluizencomplex, openbaar toegankelijk gesteld worden.”

blz. 65, natuurbeherende instantie (Stichting het Limburgs Landschap), wordt gewijzigd in Staatsbosbeheer.

blz. 69, laatste alinea het woord 'toegezegd' wordt vervangen door 'zeker gesteld'.